

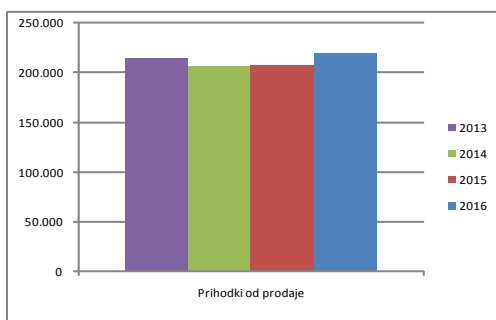
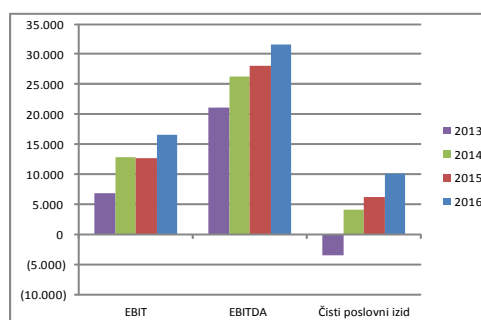
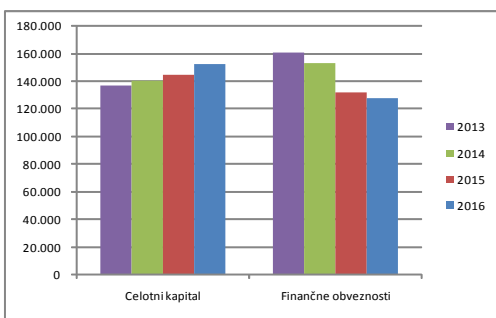
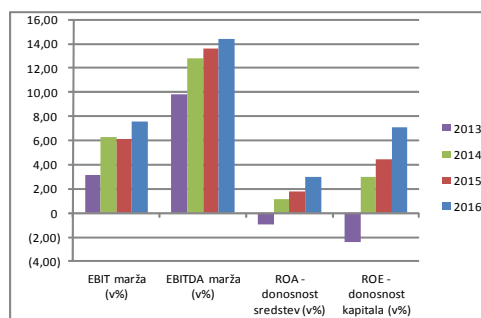
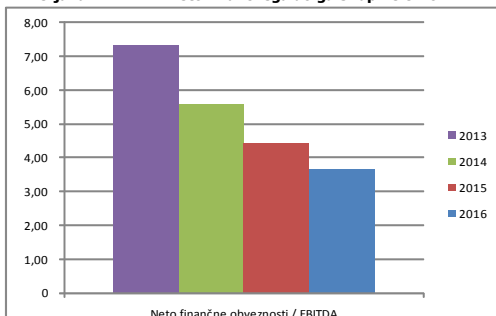
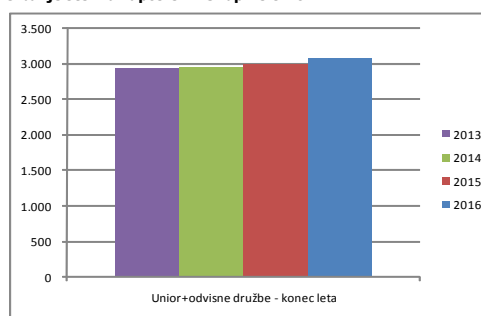

LETNO POROČILO

2016

Ključni podatki o poslovanju Skupine Unior

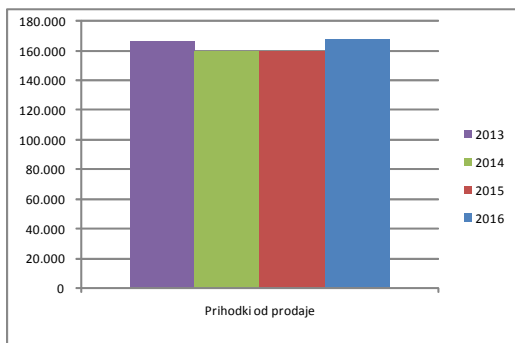
(v tisoč EUR)	2016	2015	2014	2013
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	219.112	207.411	205.253	214.758
EBIT	16.588	12.702	12.909	6.804
EBITDA	31.582	28.124	26.342	21.157
Čisti poslovni izid	10.192	6.187	4.053	(3.417)
Finančni položaj				
Celotna sredstva	347.978	339.547	353.280	356.097
Celotni kapital	152.554	144.631	140.361	136.826
Finančne obveznosti	127.780	131.812	152.809	160.573
Poslovne obveznosti	57.832	53.582	52.035	50.966
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v%)	7,57	6,12	6,29	3,17
EBITDA marža (v%)	14,41	13,56	12,83	9,85
ROA - donosnost sredstev (v%)	2,96	1,79	1,14	(0,94)
ROE - donosnost kapitala (v%)	7,10	4,44	2,97	(2,43)
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v%)	43,84	42,60	39,73	38,42
Neto finančne obveznosti / EBITDA	3,65	4,43	5,58	7,32
Zaposleni				
Unior+odvisne družbe - konec leta	3.077	2.994	2.952	2.930
Unior+odvisne+pridružene družbe	3.715	3.746	3.751	3.724

Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

Kazalniki donosnosti Skupine Unior

Primerjava EBITDA in neto finančnega dolga Skupine Unior

Gibanje števila zaposlenih Skupine Unior

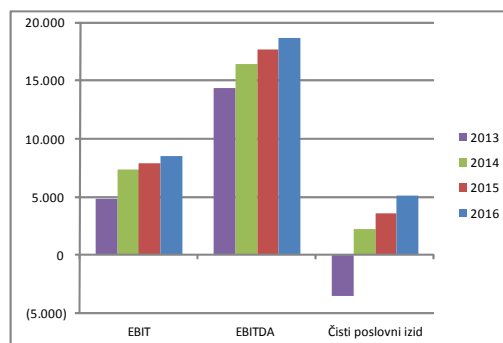
Ključni podatki o poslovanju družbe Unior

(v tisoč EUR)	2016	2015	2014	2013
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	167.942	159.819	159.457	166.532
EBIT	8.507	7.902	7.318	4.823
EBITDA	18.691	17.647	16.409	14.365
Čisti poslovni izid	5.089	3.612	2.221	(3.543)
Finančni položaj				
Celotna sredstva	285.799	278.718	291.604	293.927
Celotni kapital	112.425	108.204	105.793	103.353
Finančne obveznosti	122.248	122.681	140.136	145.696
Poslovne obveznosti	43.754	40.761	39.711	38.656
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v%)	5,07	4,94	4,59	2,90
EBITDA marža (v%)	11,13	11,04	10,29	8,63
ROA - donosnost sredstev (v%)	1,80	1,27	0,76	(1,18)
ROE - donosnost kapitala (v%)	4,72	3,43	2,15	(3,31)
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v%)	39,34	38,82	36,28	35,16
Neto finančne obveznosti / EBITDA	6,18	6,81	8,46	10,02
Zaposleni				
Zaposleni - konec leta	2.128	2.103	2.105	2.122

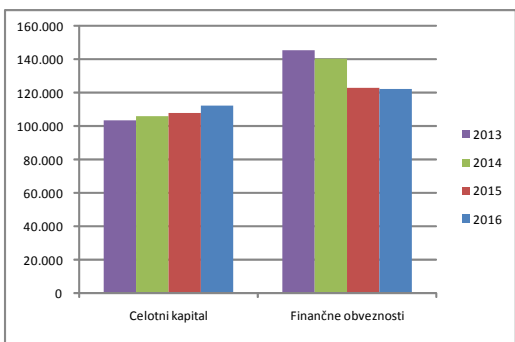
Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

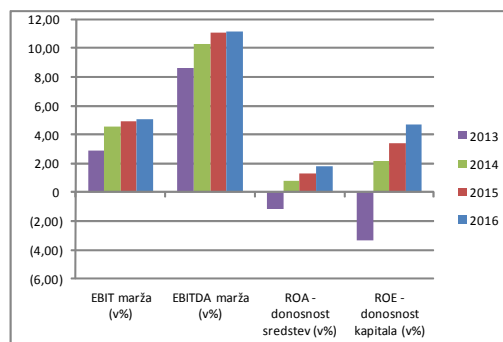
EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

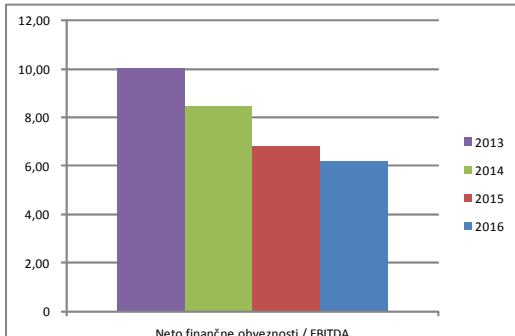
Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

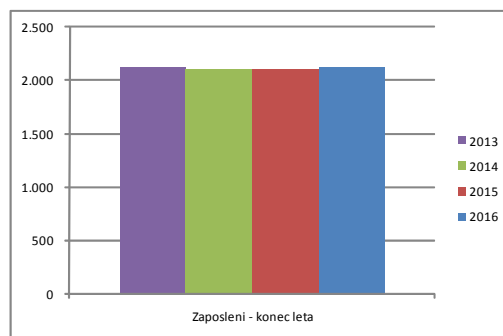
Kazalniki donosnosti družbe Unior

Primerjava EBITDA in finančnega dolga družbe

Gibanje števila zaposlenih družbe

VSEBINA

1	Pismo predsednika uprave	8
2	Poročilo nadzornega sveta	11
	Delovanje nadzornega sveta	11
	Letno poročilo	14
	Ugotovitev in predlog pokrivanja izgube	14
3	Predstavitve družbe	15
4	Programi in dejavnost družbe	17
5	Pomembnejši dogodki v letu 2016	25
6	Najpomembnejši trgi in kupci	26
7	Delnice	31
8	Družbena odgovornost	34
8.1	Zaposleni.....	34
8.2	Družba.....	38
8.3	Varstvo okolja.....	38
9	Korporacijsko upravljanje	41
9.1	Uprava.....	41
9.2	Kolegij uprave.....	42
9.3	Nadzorni svet.....	43
9.4	Skupščina.....	44
9.5	Plačila upravi in nadzornemu svetu.....	45
9.6	Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta.....	46
9.7	Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.....	47
9.8	Upravljanje s tveganji.....	50
10	Poslovno poročilo	54
10.1	Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji.....	54
10.2	Prodaja.....	56
10.3	Proizvodnja in storitve.....	58
10.4	Nabava.....	59
10.5	Uspešnost poslovanja.....	60
10.6	Kazalniki poslovanja.....	62
10.7	Finančni položaj.....	63
10.8	Investicije.....	64
10.9	Služba notranje revizije.....	65
10.10	Dogodki po bilanci stanja.....	65
10.11	Izvajanje javne službe.....	66
10.12	Cilji za leto 2017.....	69
11	Računovodski izkazi UNIOR d.d.	74
11.1	Bilanca stanja na dan 31.12.2016.....	74
11.2	Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2016 do 31.12.2016.....	76
11.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	77
11.4	Izkaz denarnih tokov.....	78
11.5	Izkaz gibanja kapitala.....	79
12	Pojasnila k računovodskim izkazom	80
12.1	Izjava o skladnosti.....	80
12.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov.....	80
12.2.1	<i>Poštena vrednost</i>	80
12.2.2	<i>Uporabljene računovodske usmeritve</i>	82

12.2.3	<i>Posli v tuji valuti</i>	82
12.2.4	<i>Dobiček/izguba iz poslovanja</i>	83
12.2.5	<i>Pomembne ocene in presoje</i>	83
12.2.6	<i>Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja</i>	84
12.2.7	<i>Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati</i>	92
12.3	Pojasnila k bilanci stanja	94
12.3.1	<i>Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR</i>	94
12.3.2	<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	95
12.3.3	<i>Naložbene nepremičnine</i>	96
12.3.4	<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	98
12.3.5	<i>Zaloge</i>	101
12.3.6	<i>Poslovne terjatve</i>	102
12.3.7	<i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	103
12.3.8	<i>Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina</i>	104
12.3.9	<i>Kapital</i>	105
12.3.10	<i>Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki</i>	106
12.3.11	<i>Dolgoročne finančne obveznosti</i>	107
12.3.12	<i>Dolgoročne poslovne obveznosti</i>	108
12.3.13	<i>Odložene terjatve in obveznosti za davek</i>	108
12.3.14	<i>Kratkoročne finančne obveznosti</i>	109
12.3.15	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti</i>	110
12.3.16	<i>Pasivne časovne razmejitev</i>	111
12.3.17	<i>Pogojne obveznosti</i>	111
12.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	112
12.4.1	<i>Čisti prihodki od prodaje</i>	112
12.4.2	<i>Usredstveni lastni proizvodi in storitve</i>	112
12.4.3	<i>Drugi poslovni prihodki</i>	113
12.4.4	<i>Stroški in odhodki</i>	113
12.4.5	<i>Finančni prihodki in finančni odhodki</i>	114
12.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	116
12.6	Posli s povezanimi podjetji	117
12.6.1	<i>Prodaja povezanim podjetjem</i>	117
12.6.2	<i>Nabava pri povezanih podjetjih</i>	118
12.6.3	<i>Poslovne terjatve do povezanih podjetij</i>	119
12.6.4	<i>Poslovne obveznosti do povezanih podjetij</i>	120
12.6.5	<i>Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij</i>	121
12.7	Prejemki uprave in nadzornega sveta	122
12.8	Predlog za razporeditev izgube tekočega leta	122
13	Izjava o odgovornosti članov uprave	123
14	Poročilo neodvisnega revizorja	124
15	Skupina Unior	128
15.1	Sestava Skupine Unior	128
15.2	Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo	130
15.2.1	<i>Odvisna podjetja</i>	130
15.2.2	<i>Pridružena podjetja</i>	134
16	Konsolidirani računovodski izkazi	136
16.1	Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2016	136
16.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2016 do 31.12.2016	138
16.3	Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa	139
16.4	Konsolidiran izkaz denarnih tokov	140
16.5	Izkaz gibanja kapitala	141
17	Pojasnila k računovodskim izkazom	142

17.1	Izjava o skladnosti.....	142
17.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov.....	142
17.2.1	<i>Poštena vrednost.....</i>	<i>142</i>
17.2.2	<i>Uporabljene računovodske usmeritve.....</i>	<i>144</i>
17.3	Pojasnila k bilanci stanja.....	145
17.3.1	<i>Bilanca stanja po odsekih.....</i>	<i>145</i>
17.3.2	<i>Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR.....</i>	<i>147</i>
17.3.3	<i>Opredmetena osnovna sredstva.....</i>	<i>148</i>
17.3.4	<i>Naložbene nepremičnine.....</i>	<i>149</i>
17.3.5	<i>Dolgoročne finančne naložbe.....</i>	<i>151</i>
17.3.6	<i>Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo.....</i>	<i>153</i>
17.3.7	<i>Zaloge.....</i>	<i>153</i>
17.3.8	<i>Poslovne terjatve.....</i>	<i>154</i>
17.3.9	<i>Kratkoročne finančne naložbe.....</i>	<i>155</i>
17.3.10	<i>Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina.....</i>	<i>156</i>
17.3.11	<i>Kapital.....</i>	<i>157</i>
17.3.12	<i>Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki.....</i>	<i>158</i>
17.3.13	<i>Dolgoročne finančne obveznosti.....</i>	<i>159</i>
17.3.14	<i>Dolgoročne poslovne obveznosti.....</i>	<i>160</i>
17.3.15	<i>Odložene terjatve in obveznosti za davek.....</i>	<i>160</i>
17.3.16	<i>Kratkoročne finančne obveznosti.....</i>	<i>162</i>
17.3.17	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti.....</i>	<i>163</i>
17.3.18	<i>Pasivne časovne razmejitev.....</i>	<i>163</i>
17.3.19	<i>Pogojne obveznosti.....</i>	<i>163</i>
17.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida.....	164
17.4.1	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih.....</i>	<i>164</i>
17.4.2	<i>Čisti prihodki od prodaje.....</i>	<i>165</i>
17.4.3	<i>Usredstveni lastni proizvodi in storitve.....</i>	<i>165</i>
17.4.4	<i>Drugi poslovni prihodki.....</i>	<i>165</i>
17.4.5	<i>Stroški in odhodki.....</i>	<i>166</i>
17.4.6	<i>Finančni prihodki in finančni odhodki.....</i>	<i>167</i>
17.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki.....	169
17.6	Posli s povezanimi podjetji.....	170
17.6.1	<i>Prodaja povezanim podjetjem.....</i>	<i>170</i>
17.6.2	<i>Nabava pri povezanih podjetjih.....</i>	<i>170</i>
17.6.3	<i>Poslovne terjatve do povezanih podjetij.....</i>	<i>171</i>
17.6.4	<i>Poslovne obveznosti do povezanih podjetij.....</i>	<i>171</i>
17.6.5	<i>Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij.....</i>	<i>171</i>
17.7	Upravljanje s tveganji.....	172
17.8	Prejemki uprave in nadzornega sveta.....	174
17.9	Dogodki po bilanci stanja.....	174
18	Izjava o odgovornosti članov uprave.....	175
19	Poročilo neodvisnega revizorja.....	176

POSLOVNO POROČILO

1 Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci!

Poslovanje družbe Unior d.d. in skupine Unior v letu 2016 je bilo zelo uspešno. Že četrto leto zapored smo nadaljevali z izboljševanjem poslovanja in doseganja vedno boljših poslovnih rezultatov, s čemer nekateri kazalniki poslovanja dosegajo vrednosti, ki jih dosegajo boljša podjetja v panogah, kjer delujemo. Skoraj vse pomembnejše kazalnike poslovanja smo v primerjavi s preteklim letom izboljšali in presegli planirane. V veliki večini ključnih kriterijev uspešnosti poslovanja smo v letu 2016 dosegli najboljše rezultate v zgodovini podjetja. Napredek je posledica nadaljevanja načrtnega optimiranja poslovnih procesov, projekta, ki smo ga uvedli v letu 2013, optimiranja stroškov, izboljševanja marž in ne nazadnje tudi konjunktura, tako v Sloveniji kot tudi v večini držav v katerih smo z svojimi izdelki in storitvami prisotni. Boljše stanje podjetja se med drugim odraža tudi v izboljševanju bonitete podjetja, ki jo redno preverjajo naši kupci v avtomobilski industriji, dobavitelji in banke.

Program Odkovki je ponovno dosegel rekordno vrednost prodaje v svoji zgodovini. Leta 2016 je svoje prodajne in poslovne rezultate še izboljšal na področju prodaje toplo kovanih odkovkov, kakor tudi mehansko obdelanih odkovkov, kjer sledimo strateški usmeritvi prodaje vedno več obdelanih odkovkov in s tem ustvarjanja višje dodane vrednosti. Poslovanje programa Odkovki v letu 2016 lahko ponovno ocenimo z odliko.

Program Ročno orodje je v letu 2016 nadaljeval s pridobivanjem novih kupcev in z osvajanjem novih trgov. Program uspešno udejanja strategijo rasti specialističnega orodja, tako z razvojem novih izdelkov kot tudi z rastjo prodaje. Še vedno si prodaja na pred leti največjem trgu Ruske federacije, ki pada že tretje leto zapored, ni opomogla. Kljub veliko vložnim naporom so rasti prodaje programa manjše kot bi si želeli.

Programu Strojna oprema je v letu 2016 uspel preobrat, saj je dosegel za 4,6 milijona evrov večjo prodajo kot leta 2015. Rast prodaje je posledica intenzivnih prodajnih aktivnosti zadnjih dveh let, novih trgov in kupcev, konjunktura in odprave glavnine težav preteklih let, povezanih z izdajami bančnih garancij za prejete avanse kupcev, boniteto podjetja in bančnega sistema v Sloveniji. Je pa rast prodaje programa zaradi tehnološko pogojenih dolgih časov izdelave strojev občutno vplivala na denarni tok družbe.

Program Turizem je tretje leto zapored pri istih, a starejših, kapacitetah nadaljeval z rastjo tako v vrednostih kot tudi v številu nočitev. Rast, boljše obvladovanjem stroškov in bolj optimistično splošno gospodarsko okolje so razlogi, da se je poslovanje ponovno izboljšalo.

Družba UNIOR d.d. je tudi v letu 2016 izpolnjevala vse kazalnike, ki so bili določeni z Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, ki smo jo z bankami upnicami sklenili v letu 2013. Prav tako je družba odplačala vse z Generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju določene glavnice in obresti. Generalna pogodba je zaradi uspešno izvedenega projekta Refinanciranja prenehala veljati decembra 2016. Refinanciranje obstoječih kreditov (sindicirani posojili) je bil eden pomembnejših projektov v letu 2016. Z najetjem novih dolgoročnih kreditov smo odplačali stare kredite, zmanjšali število bank kreditodajalk, poenostavili postopke pridobivanja soglasij bank, dosegli stroškovno ugodnejše pogoje financiranja in pridobili možnost nadaljnje rasti podjetja. Podpis tovrstnega financiranja ima v očeh kupcev, dobaviteljev in ostalih udeležencev za posledico izboljšanje bonitete podjetja. Refinanciranje je bilo možno skleniti zaradi izboljšanja poslovanja in

stanja podjetja v zadnjih letih in ugodnejše finančne klime v državi in sicer izključno z bankami, ki smo jih mi povabili k sodelovanju in ki so bile pripravljene sodelovati. Generalna pogodba o finančnem prestrukturiranju pa je bila sklenjena z bankami, ki so v 2012 dajale kredite in je bilo pogoj, da smo v letu 2013 sploh lahko nadaljevali s poslovanjem.

Višja EBITDA je glavni razlog, da smo kazalnik zadolženosti, ki se kaže v razmerju med neto finančnimi obveznostmi in EBITDA, v letu 2016 zopet izboljšali. Vrednost omenjenega kazalnika je za Unior d.d. v letu 2014 znašala 8,5, v 2015 6,8, v letu 2016 pa 6,2. Izboljšanja kazalnika na ravni skupine so še vidnejša, vrednosti pa precej nižje kot v Unior d.d..

V letu 2016 smo dosegli 168 milijonov evrov čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 5,1 odstotkov več kot smo dosegli v letu 2015 in kar pomeni 1,8 odstotno zaostajanje za planom. V letu 2014 smo z 30.746 evri bruto dodane vrednosti na zaposlenega kot glavnim kazalnikom produktivnosti prvič presegli mejo 30.000 evrov, v letu 2015 smo dosegli 32.190 evrov ali 4,7 odstotke več kot leto prej, leta 2016 pa 34.161 evrov ali 6,1 odstotkov več kot leta 2015. Leta 2014 smo z 7,3 milijona evrov dosegli najvišjo vrednost izida iz poslovanja (EBIT) v zgodovini Uniorja, v 2015 smo bili še boljši in dosegli 7,9 milijona evrov, oziroma 8 odstotkov več kot v predhodnem letu, v letu 2016 pa smo dosegli zopet rekordnih 8,5 milijonov evrov ali 7,6 odstotkov več kot v letu 2015. Dosežen čisti poslovni izid v višini 5,1 milijonov evrov je boljši od doseženega v letu 2015 za 1,5 milijona evrov, ali za 40,9 odstotkov in presega plan za 20,8 odstotkov.

Konec leta 2016 smo imeli 2128 zaposlenih, kar je za 36 manj od načrtovanega in za 25 več kot v letu 2015. Na novo ne zaposlujeemo z izjemo na področjih, kjer se še vedno srečujemo s pomanjkanjem specifičnega kadra (CNC operaterji, kovači, občasno kuharji in natakarji) in ob večjih mesečnih nihanjih potreb v proizvodnji. Izjema je tudi nadomeščanje zaposlenih, ki se upokojijo ali zapustijo podjetje. Potrebno je omeniti, da se tudi Unior, podobno kot ostala proizvodna podjetja v državi, vedno bolj srečuje s problemom pridobivanja ustreznega kadra predvsem na deficitarnih področjih.

V letu 2016 smo po treh sušnih letih nekoliko več investirali, saj je to dopuščal lasten denarni tok. Po dolgem času v proizvodne prostore. Prva večja investicija je bila izgradnja dodatnih prepotrebnih proizvodnih prostorov v programu Odkovki. Druga večja investicija pa je proizvodna hala v programu Strojna oprema, s čemer smo sodelavcem v tem programu omogočili izdelavo višjih in težjih strojev in izboljšali delovne pogoje. Vrednost investicij v letu 2016 je znašala 9,9 milijonov evrov, kar je 0,7 milijona več od stroška amortizacije, medtem ko je znašala vrednost investicij v letu 2015 6,2 milijonov evrov, oziroma precej manj od stroška amortizacije.

Na nivoju skupine Unior smo aktivnosti usmerili k nadaljnjemu izboljševanju poslovanja. Dobra podjetja v skupini so praviloma poslovala še bolje, nekoliko slabše poslovanje v nekaterih smo izboljšali, v nekaterih nas sanacija in optimiranje poslovanja še čakata. Izboljšana gospodarska situacija na trgih, kjer smo najaktivnejši in v povprečju zelo dobro poslovanje podjetij v skupini se kaže v zelo dobrih rezultatih poslovanja skupine, ki so najboljši v zgodovini podjetja. Na nivoju skupine smo predvsem na račun rasti EBITDA v 2016 razmerje med finančnim dolgom in EBITDA zmanjšali na 3,6, medtem ko je v letu 2015 znašalo 4,4, v 2014 pa 5,6.

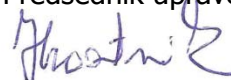
Veljavni poslovni načrt Unior d.d. predvideva, da bomo v letu 2017 dosegli za 175 milijonov evrov prodaje v matični družbi, kar je 4,2 odstotke več od doseženega v letu 2016. Vsi programi planirajo rast prodaje. Začeta zimska sezona v januarju in februarju je dobra in je dobra popotnica za uresničevanje ciljev programa Turizem, naročilno stanje programa Odkovki je odlično, programov Ročno orodje in Strojna oprema pa v skladu s pričakovanji. Cilji za leto 2017 so realni in dosegljivi.

Trudimo se, da bi bilo poslovanje podjetja čim bolj pregledno in da bi zadovoljstvo zaposlenih izboljšali. Področji, za kateri vsako podjetje potrebuje čas, potrebne spremembe, ki jih ni mogoče uvesti čez noč. V ta namen smo ustanovili službo notranje revizije, prenovili sistem obvladovanja tveganj, ustanovili službo za preprečevanje prevar. Sistematično in z veliko ukrepi skušamo izboljševati zadovoljstvo zaposlenih, izboljšati komunikacijo predvsem znotraj podjetja.

Konzorcij prodajalcev imetnikov 55 odstotkov delnic Unior se je odločil in napovedal, da bo začel prodajni postopek Unior d.d.. To je postopek, ki ga vodijo lastniki podjetja in na katerega samo podjetje in uprava družbe nimata veliko vpliva. Postopek bo zahteval precejšnje sodelovanje dela zaposlenih, naša naloga pa je, da bo izpeljan na način, da bo čim manj motil naše poslovne procese. Vsekakor je želja, da Unior pridobi stabilno lastniško strukturo, ki bo prispevala k nadaljnji rasti obstoječih in odpiranju novih, dodatnih možnosti za razvoj podjetja.

V letu 2016 smo v skladu z zavezami iz Generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju, pa tudi iz Sindiciranih pogodb sklenjenih v refinanciranju, drugič začeli s postopkom prodaje dejavnosti programa Turizem. Postopek smo zaradi pomanjkanja interesa potencialnih kupcev ustavili, zelo verjetno pa bo uprava skupščini družbe predlagala izčlenitev programa Turizem kot samostojne pravne osebe v 100 odstotni lasti Unior d.d. Prodajni postopek Krvavec d.d. pa je v teku.

Darko Hrastnik
Predsednik uprave

2 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2016 v okviru pooblastil, določenih z zakoni, statutom družbe ter poslovníkom nadzornega sveta, nadziral poslovanje družbe Unior d. d. ter odvisnih družb.

Nadzorni svet je deloval s šestimi člani: predsednikom mag. Brankom Pavlinom, namestnikom predsednika mag. Francem Doverjem ter člani prof. dr. Markom Pahorjem in Dragom Rabzeljem (vsi predstavniki kapitala) ter mag. Marjanom Adamičem in Darkom Dujmovičem (oba predstavnika zaposlenih).

Delovanje nadzornega sveta

V letu 2016 se je Nadzorni svet sestal na sedmih rednih sejah in eni korespondenčni seji. O vseh pomembnejših aktivnostih in odločitvah uprave družbe so bile nadzornemu svetu sproti posredovane informacije.

Uprava je Nadzornemu svetu mesečno poročala s poročili o poslovanju družbe Unior d. d., četrtno pa tudi s poročili o poslovanju Skupine Unior. Tovrstno poročanje uprave je nadzornemu svetu omogočalo ustrezno izvrševanje nadzorne vloge. Poročila uprave so bila običajno pripravljena po posameznih področjih in ločeno za vse štiri programe družbe, s strnjenim pregledom vseh poslovnih učinkov. Uprava je v svojih poročilih prikazovala vse najpomembnejše kategorije, ki vplivajo na poslovanje delniške družbe. Gre za kategorije bilance stanja, poslovnega izida, prodaje, stroškov, denarnih tokov ter drugih ekonomskih in tehničnih kazalcev. Izkazom za leto 2016 so bili dodani tudi primerjalni izkazi za preteklo leto in izkazi o načrtih za tekoče leto. Skladno z generalno pogodbo o finančnem prestrukturiranju, podpisano v letu 2013, je do izteka njene veljavnosti tudi tekoče poročala o izpolnjevanju zavez iz omenjene pogodbe, še zlasti s prikazom šestih ključnih kazalnikov KPI (Key Performens Indicators). V začetku leta 2016 je družba Unior pristopila k aktivnostim postopka refinanciranja finančnih obveznosti družbe Unior ter v mesecu decembru s šestimi slovenskimi bankami podpisala pogodbo o dolgoročnem sindiciranem posojilu, kar predstavlja pomemben element v zgodbi Uniorjevega refinanciranja, pomembno pa bo vplivalo tudi na nadaljnjo rast družbe, ki želi ostati vrhunska v vseh svojih dejavnostih.

Nadzorni svet je vseskozi spremljal tudi razmere na trgu. Še posebej pozorno je spremljal stanja naročil posameznih programov in njihovih hčerinskih družb, gibanje stroškov cen ter druge dejavnike, ki vplivajo na poslovanje družbe, vse na podlagi ocen, ki mu jih je posredovala uprava.

Nadzorni svet je na svojih rednih sejah obravnaval poslovna poročila posameznega četrtnega leta 2016, bil je seznanjen s tekočim poslovanjem ter oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja. Veliko pozornosti je namenjal obvladovanju tekoče likvidnosti in izpolnjevanju zavez v smislu zniževanja zadolženosti do bank, podpisnic pogodbe o finančnem prestrukturiranju družbe. Vseskozi so bile aktivnosti usmerjene v uresničevanje ciljev sprejetega letnega in srednjeročnega poslovnega načrta tako na nivoju družbe kot skupine Unior, s poudarkom na ključnih strateških usmeritvah: dvigovanju donosnosti in zmanjšanju zadolženosti, obvladovanju stroškov poslovanja in rasti produktivnosti, spodbujanju ustvarjalnosti in inoviranja, razvoju kadrov ter družbeno odgovornemu ravnanju.

V mesecu marcu je nadzorni svet opravil prvo redno sejo v letu 2016. Na tej seji se je seznanil s statističnimi podatki za leto 2015 ter prejel informacijo o tekočem poslovanju družbe, v okviru katerega se je seznanil z obsegom prodaje, zalog, terjatev, obveznostmi do dobaviteljev,

zaposlenostjo, oceno prihodkov od prodaje v naslednjih obdobjih poslovanja, kakor tudi s poslovanjem hčerinskih podjetij družbe Unior. Seznanil se je s poročilom Kadrovske komisije ter Revizijske komisije. Prejel je informacijo o poslovanju podjetja Sinter a. d. Užice, Srbija ter informacijo o ukrepih za zmanjšanje izpostavljenosti Unior d. d. Uprava je nadzornemu svetu poročala o izpolnjevanju obveznosti iz generalne pogodbe o finančnem prestrukturiranju ter o postopkih med družbama Unior d. d. in Rhydcon d.o.o. Obravnaval in dopolnil je tudi dokument Politika korporativnega upravljanja ter se seznanil z informacijo o izvajanju družbene odgovornosti z vidika delovanja do družbenega okolja, do zaposlenih, dobaviteljev, lastnikov in naravnega okolja.

Na drugi redni seji v mesecu aprilu se je nadzorni svet poleg rednih formalnih točk seznanil s pisnim poročilom Kadrovske komisije ter sprejel in potrdil Akt o določitvi kriterijev spremenljivega prejemka uprave za leto 2015. Nadzorni svet se je seznanil tudi s poročilom Revizijske komisije o pregledu revidiranega letnega poročila družbe in revidiranega konsolidiranega letnega poročila skupine Unior za leto 2015. Iz glavnih podatkov poslovanja tako družbe kot skupine Unior je zaznan pozitiven napredek pri poslovanju, k čemur je pripomoglo dobro tekoče obvladovanje stroškov, predvsem pa ugodno naročilno stanje in konjunktura v avtomobilski industriji. V smislu prilagajanja kapacitet aktualnim zahtevam na trgu je družba pristopila h gradnji skladiščno-proizvodne hale v programu Odkovki, nadaljevala pa se je tudi začeta gradnja proizvodnih prostorov za potrebe programa Strojna oprema. Na tej seji se je Nadzorni svet soglašal s predlogom likvidacije hčerinskega podjetja Unior Hellas v Grčiji, ki je bilo v času pred gospodarsko krizo eno od pomembnejših hčerinskih podjetij za prodajo ročnega orodja, po letu 2008 pa je zaradi slabe gospodarske klime v Grčiji postalo poslovanje na grškem trgu zelo težavno, kar se je odrazilo tudi na rezultatih poslovanja tega podjetja.

V mesecu maju je nadzorni svet opravil dve seji, korespondenčno in redno sejo. Na korespondenčni seji je obravnaval in potrdil nekatere spremembe in dopolnitve Statuta družbe ter se seznanil z dnevnim redom 20. skupščine družbe Unior d. d., med drugim tudi, da se za revidiranje letnega poročila Unior d. d. za poslovno leto 2016 imenuje revizijsko družbo Deloitte revizija d.o.o. Na redni seji se je seznanil s poročilom Revizijske komisije, imenoval vodjo službe Notranje revizije ter podal soglasje k aktom, letnemu načrtu in prejmkom skladno z 281.a členom ZGD-1. Na tej seji se je seznanil z nerevidiranim trimesečnim poročilom o poslovanju za obdobje januar – marec 2016 za družbo in skupino Unior. Prav tako se je seznanil z informacijo o tekočem poslovanju. Ena izmed največjih skrbi družbe je bila namenjena obvladovanju tekoče likvidnosti. V skladu z obveznostmi družbe po veljavni pogodbi o finančnem prestrukturiranju, je bil Nadzorni svet informiran o aktivnostih glede prodajnih postopkov hčerinske družbe RTC Krvavec in dejavnosti turizma, nadalje pa še, da bo družba Unior na osnovi izdelane študije izbranega finančnega svetovalca pričela pogajanja v zvezi s postopkom refinanciranja finančnih obveznosti družbe.

Na seji konec meseca avgusta se je nadzorni svet seznanil s poročilom Revizijske komisije, v okviru katerega se je seznanil tudi s poročilom o delu in načrtovanih aktivnostih službe notranje revizije. Obravnaval je tudi polletno poročilo o poslovanju. Iz nerevidiranih podatkov o poslovanju je nadzorni svet ugotovil, da so rezultati družbe, kakor tudi celotne skupine Unior zelo uspešni. Ključni kazalniki poslovanja, spremljani kot obveza do bank skladno s podpisanim aneksom št. 2 h Generalni pogodbi o finančnem prestrukturiranju, so bili ti ob polletju ustrezno obvladovani in boljši glede na primerljivo obdobje predhodnega leta. Nadzorni svet je bil informiran tudi o tekočem poslovanju ter oceno prihodkov od prodaje do konca poslovnega leta 2016 po posameznih programih in družbo kot celoto, s poudarkom o zelo dobrem naročilnem stanju na programu Odkovki. Prejel je informacijo, da se v smislu pridobitve potrebnih prostorskih kapacitet v mesecu septembru zaključujeta investiciji v programu Odkovki in Strojna oprema. Uprava je nadzorni svet informirala o aktivnostih, ki so se v zvezi z refinanciranjem finančnih obveznosti družbe odvijale od

konca februarja leta 2016 do avgusta. Nadzorni svet je bil informiran o oblikovanju konzorcija v postopku prodaje delnic, izdajatelja Unior d. d., pa tudi, da je v teku prodajni postopek družbe RTC Krvavec d.o.o. in prodajni postopek dejavnosti programa Turizem.

V mesecu oktobru je nadzorni svet opravil peto redno sejo, na kateri je kot osrednjo točko dnevnega reda obravnaval in se seznanil s predlogom vsebine sindiciranih kreditnih pogodb za kovinsko predelovalno dejavnost in turistično dejavnost, ki ju je uprava družbe usklajevala s poslovnimi bankami, sodelujočimi v postopku refinanciranja poslovnih obveznosti družbe UNIOR. K omenjenima predlogoma pogodb je podal soglasje ter pooblastil upravo za njun podpis.

Na seji v mesecu novembru je Nadzorni svet ugotavljal, da bo obseg prodaje družbe do konca poslovnega leta nekoliko pod načrtom, bo pa presežen lanskoletni rezultat prihodkov od prodaje. Seznanil se je s poročilom Revizijske komisije. V okviru poročila Službe notranje revizije se je seznanil in obravnaval dokumente z njenega področja dela, h katerim je podal soglasje. V okviru obravnave nerevidiranega devetmesečnega poročila o poslovanju je nadzorni svet izrazil zadovoljstvo ob doseženih uspešnih rezultatih poslovanja, s pričakovanjem takšnih tudi ob koncu poslovnega leta 2016. V tem smislu se je seznanil z informacijo o vseh pomembnih segmentih poslovanja, tako posameznih programov in družbe kot celote. S tega vidika je apeliral na skrb nadaljnega obvladovanja stroškov poslovanja, tekočo likvidnost, izpolnjevanje obveznosti iz naslova zniževanja zadolženosti, obvladovanje tveganj ipd. Na tej seji je uprava nadzornemu svetu predstavila tudi smernice Poslovnega načrta za leto 2017, ki glede na oceno gospodarskih gibanj in konjunkturo v avtomobilski industriji nakazujejo uspešno poslovanje tudi v naslednjem poslovnem letu. Glede na trend nadaljnje rasti obsega poslovanja, bodo v letu 2017 investicijska sredstva prednostno namenjena programu Odkovki. Nadzorni svet je bil seznanjen s čistopisom že obravnavanih sindiciranih kreditnih pogodb, h katerima je podal soglasje.

Seja nadzornega sveta v mesecu decembru je bila v pretežni meri namenjena obravnavi poslovnega načrta za leto 2017, ki je rezultat dela v preteklem obdobju, povezan tako z aktivnostmi na finančnem, kot komercialnem in razvojno-tehnološkem področju, h kateremu je podal soglasje. Tudi v letu 2017 se bodo v smislu zagotavljanja stabilnosti poslovanja nadaljevali ukrepi v smislu dodatnega pospeševanja idej na področju nadaljnje optimizacije stroškov poslovanja, optimiranja naložb, povečanja dobičkonosnosti, kadrovske politike, izpolnjevanju zavez iz pogodbe o finančnem prestrukturiranju ter strateškim nalogam, izmed katerih je pomembna lastniška konsolidacija družbe Unior d. d.. Nadzorni svet se je seznanil in odobril postopek poteka likvidacije hčerinskega podjetja Sinter a. d. Užice Srbija. Na tej seji se je seznanil tudi s tekočim poslovanjem ter z oceno pričakovanih finančnih rezultatov za leto 2016.

Uprava je Nadzornemu svetu na sejah poročala o izvedenih sodnih postopkih med družbama Unior d. d. in Rhydcon d.o.o..

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2016 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

Na sejah so sodelovali vsi člani nadzornega sveta, razen redkih opravičenih izostankov. Na vse seje nadzornega sveta sta bila vabljeni tudi predsednik in član uprave. Gradivo za seje je bilo izdelano kvalitetno in je zagotavljalo članom nadzornega sveta kakovostne informacije.

Letno poročilo

Revizijska komisija je pregledala letno poročilo družbe Unior d.d. in Skupine Unior ter poročilo revizijske družbe Deloitte Revizija d.o.o. iz Ljubljane ter pripravila predlog poročila o preveritvi za nadzorni svet.

Nadzorni svet na podlagi pregleda letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila, poročila revizorjev in poročila revizijske komisije nadzornega svet ugotavlja, da nekonsolidirani in konsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja družbe Unior d.d. in Skupine Unior na dan 31.12.2016 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Nadzorni svet na Letno poročilo družbe Unior d.d. in Skupine Unior za poslovno leto 2016 nima pripomb in ga sprejema.

Ugotovitev in predlog pokrivanja izgube

Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave družbe, da znaša čisti dobiček tekočega leta 2016 5.089.183,60 evrov. Dobiček tekočega leta se nameni za pokrivanje izgube iz preteklih let. Ugotovljena bilančna izguba poslovnega leta 2016 znaša 16.305.558,08 evrov in je sestavljena iz dobička poslovnega leta 2016 v višini 5.089.183,60 evrov, prenesene čiste izgube v višini 19.601.340,63 evrov in povečana za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 1.793.401,05 evrov. Nadzorni svet je obravnaval predlog uprave družbe, da bilančna izguba ostane nepokrita in se prenese v naslednje leto, ter je z njim soglašal.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2016.

Pri oblikovanju predloga sklepa o razporeditvi dobička za tekoče leto 2016 sta uprava in nadzorni svet upoštevala veljavna določila Zakona o gospodarskih družbah in statut družbe Unior d.d.

Poročilo je nadzorni svet izdelal v skladu z določbami 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in je namenjeno skupščini delničarjev.

Predsednik nadzornega sveta:
mag. Branko Pavlin

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Začetki Uniorja segajo v leto 1919, ko je bila ustanovljena Štajerska železo-industrijska družba, pri čemer ima kovaštvo v Zrečah še mnogo starejše korenine. Leta 1950 se je obrat preimenoval v Tovarno kovanega orodja Zreče (TKO) in prešel v družbeno last. V sedemdesetih letih 20. stoletja je z novimi oblikami razvoja družba dobila tudi novo ime – Unior Tovarna kovanega orodja Zreče. Leta 1997 se družba preoblikuje v delniško družbo.

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v štirih programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje,
- Strojna oprema in
- Turizem.

Poslanstvo

Smo razvojni partner pri proizvodnji, preoblikovanju in obdelavi kovin ter zaveznik narave in ljudi.

Vrednote

Naše vrednote so: odgovornost, inovativnost, odličnost in podjetnost. Naše osrednje sposobnosti so: široko tehnično in tehnološko znanje, delavnost in prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih. Naše osrednje sposobnosti nam prinašajo naslednje konkurenčne prednosti: globalna prisotnost, nekateri programi ali podjetja v Skupini so med ključnimi igralci na segmentu tržišča ali tržišču, prilagodljivost ter konkurenčnost v ceni in kakovosti.

Vizija družbe UNIOR d.d.

Z vizijo smo si zastavili ambiciozne cilje. V letu 2020 bomo prepoznavni kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko-predelovalni in turistični dejavnosti. Z lastnim inovativnim procesom v sodelovanju s kupci, dobavitelji, s sorodnimi podjetji in z raziskovalnimi organizacijami bomo razvijali, proizvajali in tržili rešitve z vse višjo dodano vrednostjo. Naša bruto dodana vrednost na zaposlenega bo znašala 35.500 evrov, čisti prihodki od prodaje pa 198 milijonov evrov. Bomo povezovalni člen v dinamični Skupini UNIOR, ki bo izkoriščala svoje sinergije in skupaj dosegala 255 milijonov evrov prodaje ter skupaj s pridruženimi podjetji zaposlovala 4.195 ljudi.

Skupina UNIOR

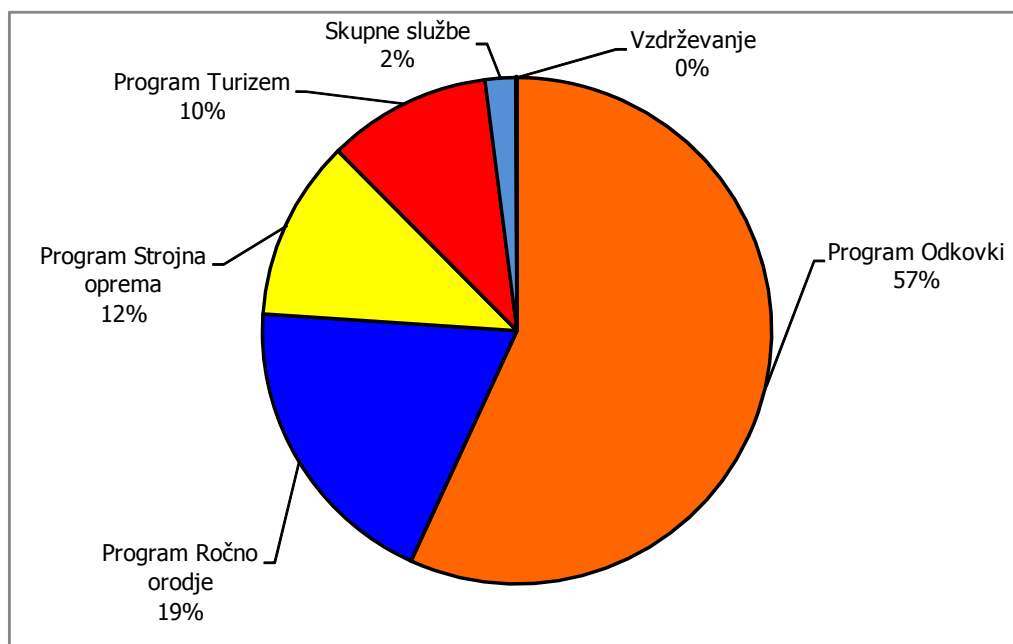
Skupino UNIOR sestavlja osemnajst odvisnih in osem pridruženih podjetij v devetnajstih državah po svetu.

Podjetje	Država	Celina
Odvisna podjetja:		
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
RTC KRVAVEC	Slovenija	Evropa
SPITT	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIOR HELLAS	Grčija	Evropa
UNIDAL	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR KOMERC	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR INTERNATIONAL	Velika Britanija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR USA CORPORATION	ZDA	Severna Amerika
Pridružena podjetja:		
RC SIMIT	Slovenija	Evropa
RHYDCON	Slovenija	Evropa
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
SINTER	Srbija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa
UNIOR SINGAPORE	Singapur	Azija

4 Programi in dejavnost družbe

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v letu 2016

Program Odkovki

Program Odkovki razvija, kuje, sintra in obdeluje izdelke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Proizvedli smo 17 milijonov ojníc in 31 milijonov delov za krmilne mehanizme avtomobilov. Bruto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 37.010 evrov. Ključne strateške usmeritve so bile: povečanje dodane vrednosti, obvladovanje stroškov in prilagajanje kapacitet aktualnim zahtevam na trgu (novi projekti ojníc, združevanje velikih kupcev ZF in TRW).

Program Odkovki je najstarejši program in osnova, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V letu 2016 je prispeval kar sedeminpetdeset odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe in v dobaviteljski verigi tudi v evropskem merilu predstavlja enega večjih proizvajalcev odkovkov.

Kupcem s področja avtomobilske industrije (več kot 95 odstotkov izdelkov gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. To so predvsem deli krmilnega mehanizma osebnih vozil, nosilni deli podvozja, ojnice in drugi odkovki, katerih skupna lastnost je, da niso osno-simetrični. Del proizvodnje predstavljajo odkovki, ki jih dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovek za lažjo obdelavo in najboljšimi karakteristikami uporabe. Smo dobavitelj direktno do OEM neposredno na montažni trak avtomobilskih proizvajalcev, ter »Tier 1« in »Tier 2« dobavitelj. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani aktualnim standardom kakovosti. V ta namen smo pridobili ISO standard ISO/TS 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in splošne konkurenčne sposobnosti.

Vse pomembnejša postajajo tudi naša hčerinska proizvodna podjetja UNIDAL d.o.o. na Hrvaškem in NINGBO UNIOR Ltd. na Kitajskem. Na račun le-teh se že uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot taki ostajamo v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost.

Poslanstvo

Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce. Smo zanesljiv partner pri razvoju tehnologije stiskanja kovinskega prahu.

Vizija za leto 2020

Smo globalen, sodoben in uspešen razvojni program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. Cilj je 102,5 milijonov evrov prihodkov, od tega je 16 milijonov evrov prodaje obdelanih odkovkov. S proizvodnjo 35 milijonov kosov odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in nad 20 milijonov kovanih ojníc se uvrščamo na prvo oziroma drugo mesto med kovačnicami naše branže v evropskem prostoru. Bruto dodana vrednost na zaposlenega znaša 35.000 evrov.

Strategija

Strategija razvoja Programa Odkovki bazira na ključnih predpostavkah stroškovno konkurenčne in tehnološke prednosti naše proizvodnje ob kontinuirani rasti povpraševanj po toplo kovanih odkovkih in trenutnem trendu negativne rasti naložb v to branžo. Na evropskem trgu nameravamo obdržati dominanten položaj na področju kovanja toplo kovanih jeklenih odkovkov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju ojníc pa nameravamo prehiteti konkurenco in se po količini dobav in po pomembnosti projektov prebiti v sam vrh. Odkovki so zadnje desetletje skrbno usmerjali ritem investicij v tehnologijo, orodjarstvo in modernizacijo kovaštva, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem oddelka obdelave odkovkov.

Obvladujemo kompleten razvoj in tehnologijo izdelave vseh proizvodnih orodij, raznolik strojni park v kovačnici pa nudi možnost konkurenčne izdelave tako maloserijskih kot tudi masovnih pozicij. Kupcem lahko poleg kovanja s kladivi ali prešami nudimo še celotno paleto termičnih obdelav, finalne obdelave in testiranja odkovka, kakor tudi nadgradnjo v obliki mehanske obdelave odkovkov. Tehnično imamo vse potrebne resurse za zagotavljanje zahtevanega nivoja kakovosti najbolj zahtevnih uporabnikov iz vrst avto industrije, poleg tega pa nam naveza na bližnjo jeklarno in lastna strojogradnja dajeta potencial in konkurenčno prednost, ki je druge, sorodne kovačnice še nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo, nam gre v prid nižanja stroškov, s kovačnico na Kitajskem pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov. Prav to slednje nas uvršča med globalne igralce in odpira naslutene možnosti rasti in razvoja blagovne znamke Unior – odkovki na tržiščih kot so Mehika/ZDA, Rusija ali latinska Amerika. Vabila za aktivnejši nastop na teh trgih prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov, ki od nas - strateških dobaviteljev to enostavno pričakujejo

Program Ročno orodje

Uvrščamo se med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja, naši izdelki pa so prisotni na vseh petih celinah.

Pri proizvodnji ročnega orodja, upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja, sledimo zadnjim trendom in se prilagajamo novim potrebam in navadam naših uporabnikov. Uporabljamo vrhunske materiale, kot sta krom in vanadijevo jeklo, ki zagotavljajo dolgo življenjsko dobo naših orodij.

Ročno orodje modeliramo s pomočjo sodobnih računalniških programov in pod budnim nadzorom ekipe izkušenih strokovnjakov za posamezna področja. Izdelujemo ga na najsodobnejših računalniško krmiljenih strojih za termično, mehansko in površinsko obdelavo materialov ter zaščito izdelkov. Smo visoko odzivni in prilagodljivi, kar še dodatno vpliva na zadovoljstvo naših kupcev.

Naše izvirne izvedbene rešitve zagotavljajo izjemno uporabnost, učinkovitost in estetski izgled orodja. Visoka dodana vrednost se odraža v funkcionalnosti, vzdržljivosti in dovršenosti. Ker so naša orodja optimalno konstruirana in ker odlično obvladujemo vse proizvodne procese, nudimo doživljenjsko garancijo za vse napake v materialu. Upoštevamo vidik ergonomičnosti in udobja ter poskrbimo za varnostne elemente, ki preprečujejo poškodbe.

Naš program obsega več kot 5.500 različnih visoko kakovostnih izdelkov, ki olajšajo raznovrstna opravila. Orodja so zasnovana za profesionalne mojstre in povečujejo njihovo storilnost. Delimo jih v več izdelčnih skupin: funkcionalni ključiči, dovršeni nasadni ključiči, učinkovite kleščice, varnoizolirano orodje za delo pod visoko napetostjo, raznovrstne škarje, celovito vodoinštalatersko orodje, vzdržljiva kovinska embalaža, ergonomični izvijači itd.

Razvijamo in proizvajamo ročna orodja za specifične tržne niše, kot so kolesarska in motoristično-avtomobilska orodja. Uporabnikom omogočamo varnost pri delu na višini in (na uporabnikovo zahtevo) radio frekvenčni sistem varovanja orodij.

Poleg razvoja, proizvodnje in trženja ročnega orodja se ukvarjamo tudi z industrijskim trženjem ter razvojem in proizvodnjo hladno kovanih izdelkov. S hladno kovanimi izdelki (rotorji, statorji, gredi itd.) zadovoljujemo potrebe industrijskih kupcev.

Naše ročno orodje je dosegljivo končnim uporabnikom širom sveta. Vključujemo se v evropske in svetovne gospodarske tokove. S svojimi partnerji, kupci tesno sodelujemo ter gradimo dolgoročne poslovne odnose. Večji del prodaje poteka iz matičnega podjetja v Sloveniji prek lastnih distribucijskih podjetij v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Franciji, Španiji in Veliki Britaniji. Prodajno mrežo smo razvili tudi v ZDA in Singapurju, kjer imamo tudi hčerinski podjetji. V Vzhodni Evropi imamo lastna distribucijska podjetja v Rusiji, Bolgariji, Romuniji, Madžarski, na jugu Evrope pa v Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Srbiji in Grčiji.

Naši izdelki ustrezajo zahtevnim svetovnim standardom kakovosti. Delujemo tudi po modelu poslovne odličnosti EFQM, kar pomeni, da so vsi zaposleni vpeti v procese snovanja izboljšav kakovosti in se učijo drug od drugega. Smo in ostajamo eden največjih Evropskih proizvajalcev visoko kvalitetnega ročnega orodja pod blagovno znamko Unior..

Poslanstvo

Razvoj, proizvodnja in trženje visokokakovostnih ročnih orodij in hladno kovanih izdelkov ter izvajanje storitev industrijskega trženja.

Vizija za leto 2020

Smo vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih ročnih orodij, smo med 5 največjimi proizvajalci splošnih orodij in smo eden izmed petih največjih proizvajalcev hladno kovanih asimetričnih izdelkov v Evropi, merjeno po prihodkih od prodaje in po diverzifikaciji asortimaja. Cilj za leto 2020 je 37 milijonov evrov prodaje, od tega bomo s programom hladnega kovanja realizirali 3,5 milijonov evrov. Bruto dodana vrednost bo dosegla 34.000 evrov na zaposlenega.

Strategija

Svetovna profesionalna potrošnja ročnega orodja z vidika nabavnih cen grosistov, asortima enak UNIOR-ju, znaša 4,2 milijarde evrov. Tržni delež UNIOR-ja znaša 1,07 odstotka in je primerljiv s konkurenti. Prihodki od prodaje ročnega orodja bi naj naraščali okrog 3 odstotke na letni ravni, ob predpostavki, da ohranjamo in povečujemo prihodek od prodaje na že obstoječih tradicionalnih trgih vsaj za 2,5 odstotka. V večji meri bo naraščala prodaja namenskega orodja, medtem, ko se bo prodaja klasičnega orodja zmanjševala in se bo nadomeščala z novimi namenskimi orodji (orodja za kolo, orodja za brenkala, orodja za delo na višini, orodja z RFID sistemom, orodja na podlagi zahtev kupcev. Od klasičnih orodij pričakujemo povečanje prodaje na segmentih klešč in škarij. Na področju obstoječih namenskih orodij pričakujemo rast VDE orodja, kovinske embalaže in kolesarskega orodja. Zaradi prevelikega zaostajanja za konkurenco pa pričakujemo padec merilnega in pnevmatskega orodja. Trend lahko obrnemo in zadržimo obstoječo prodajo na podlagi pospešenega razvoja oz. financiranja nabave moment ključev in pnevmatike.

Na področju ročnega orodja vidimo priložnost s povečanjem obsega prodaje, kjer smo že prisotni. Pospešeno moramo iskati tržne priložnosti na novih trgih (Severna in Južna Amerika, Kitajska, Japonska, Skandinavija, Afrika,..). Vstopiti v industrijske platforme in v kataloge mednarodnih podjetij ter zasledovati tenderje (javna naročila). Še naprej delati na reorganizaciji prodajne mreže in vstopati v tržne segmente (niše). V državah Jugovzhodne Evrope moramo zaščititi tržni delež, katerega že imamo. Na področju hladnega kovanja pridobiti znanje z vidika razvoja in osvojiti nove izdelke za obstoječe in potencialne kupce. Investirati v dodatne linije za mehansko obdelavo in pol toplo kovanje ter razviti tehnologijo za kovanje barvnih kovin. Le tako bomo lahko bili konkurenčni na področju hladnega kovanja. V Zahodnoevropskih državah pospeševati prodajo v industrijo in srednje velika podjetja in k velikim obrtnikom.

Program Strojna oprema

Dejavnost programa Strojna oprema se sestoji iz razvoja in gradnje CNC obdelovalnih namenskih strojev, ki so namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz aluminija, jekla ali drugih litin. Stroji so praviloma prototipne izvedbe in zahtevajo integriranje najsodobnejših spoznanj iz področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupca gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev smo zasnovali nekaj osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Svoje izdelke razvijamo sami in jih nudimo direktno tržišču. V začetku smo bili orientirani le na evropske države, s poudarkom na Nemčijo, po recesiji 2010 pa smo morali naše prodajne aktivnosti povečati tudi na globalno tržišče. Predvsem je bila to posledica prenosa tehnologije v druge države (Kitajska, Mehika, ZDA ...). Kupci so od nas pričakovali partnerstvo tudi na tem segmentu, čeprav področja zaradi naše relativne majhnosti predstavljajo dodaten izziv.

Na trgu koristimo tradicijo celega UNIOR-ja, njegovo razvejanost ter globalno prisotnost v kovinsko predelovalni industriji. Zaradi zahtevnosti in visoke vrednosti izdelkov gradimo poslovni model na nam specifičnem območju:

- poslovno/ekonomsko zaupanje kupca v naše rešitve in izdelke;
- visoko strokovno usposobljenost našega kadra;
- tradicijo in večletno prisotnost v najzahtevnejšem segmentu investicijske opreme;
- širok asortiment referenčnih izdelkov in
- kvalitetne izdelke po tržno primerljivih cenah.

Ključne lastnosti naše ponudbe:

- strokovna pomoč v fazi razvoja izdelka;
- naša odzivnost in stalna prisotnost;
- prilagodljivost kupčevim zahtevam;
- fleksibilnost izdelka/ stroja;
- energetske varčene stroje;
- kvaliteten prevzem in hiter zagon;
- kvaliteten in hiter servis v neposredni bližini;
- ugodna cena in
- zanesljivo in stabilno delovanje stroja.

Dejavnost strojegradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu razpoznavni z veliko fleksibilnostjo, hitrim odzivom, strokovnostjo ter visoko tehnološko usposobljenostjo kadra. Orientirali smo se na nišne segmente kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije ter osvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja fleksibilnosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov ter zagotavljanju kvalitetnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Intenzivna vlaganja v razvoj in osvajanje novih tehnologij nam danes daje razpoznavnost na tržišču kot razvojnega dobavitelja. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje na obdelavah pomembnih delov motorja kot so npr. kolenčasta in odmična gred, razni elementi perifernih enot, nam zagotavlja kontinuiteto naročil. Sodobne usmeritve glede fleksibilnosti strojev zahtevajo tudi od nas nove prilagoditve ter spremembo načina razmišljanja za jutri.

Poleg popolnega zadovoljevanja potreb, zahtev in pričakovanj naših odjemalcev vpeljujemo v naš program ustvarjalnost, ter s tem izoblikovati zadovoljnega, ustvarjalnega, sodobno razmišljajočega in v napredek usmerjenega sodelavca.

Da bi zagotovili zahtevam in pričakovanju kakovosti ter da bi bili uspešni v obdobju hitrih tehnoloških inovacij in neizprosne konkurence, smo za uskladitev sistema kakovosti s svetovno prakso izbrali standarde kakovosti **ISO 9001** in **VDA 6.4**. Prav tako želimo biti ekološko usmerjeno, okolju prijazno podjetje, zato smo se zavezali, da bomo ravnali v skladu z zahtevami standarda **ISO 14001**. S tem si bomo zagotovili osnovo za zadovoljstvo naših kupcev in zadovoljstvo vseh nas.

Poslanstvo

Razvijamo in izdelujemo inovativne, tehnološko napredne proizvode, ki kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

Vizija za leto 2020

S programom Strojna oprema smo poslovno primerljivi s tremi največjimi evropskimi konkurenti. Na tržišču smo globalno prisotni ter se uvrščamo med vodilna podjetja na področju izdelave namenskih strojev za globoko vrtanje. V sodelovanju s partnerskimi podjetji na tujih tržiščih dosegamo globalno razpoznavnost, nadgrajujemo znanje in razvoj ter zagotavljamo obseg poslovanja. Cilj v letu 2020 je letna realizacija 24,5 milijonov evrov in bruto dodana vrednost 45.000 evrov na zaposlenega.

Strategija

Raven zaposlenih, znanj in učenja:

- Kompetentni zaposleni na vseh ravneh (primerno znanje, veščine, stališča, vrednote posameznikov)
- Zavzeti zaposleni (motiviranost, zadovoljstvo, prevzemanje odgovornosti, prispevek k inovativnosti)
- Optimalna struktura zaposlenih
- Komunikacijska učinkovitost (notranja in zunanja) ter udeleževanje naših vrednot, vključujoč način vodenja

Raven strank:

- Zadovoljstvo poslovnih partnerjev (kupci, dobavitelji)
- Globalna razpoznavnost programa
- Prilagodljivost specifičnim potrebam kupca

Raven procesov, organiziranosti:

- Kvalitetno izvajanje projektov (terminsko in tehnično)
- Stroškovna učinkovitost projektov in poslovanja
- Odziven in strokoven servis
- Usposobljena kooperantska mreža
- Optimalno zasedene kapacitete
- Inovativen razvoj novih izdelkov
- Obvladovanje zaloga in terjatev
- Učinkovito delovanje in podpora skupnih služb

Finančna raven:

- Večja donosnost
- Rast dodane vrednosti na zaposlenega
- Brez zapadlih terjatev
- Zagotavljanje finančnih sredstev za izvedbo projektov

Ključni strateški cilji:

- Širitev na tuje tržišče (Kitajska, NA)
- Segmentna strategija
- Ohranitev trenutne pozicije na širšem trgu
- Integriranje novih razvojnih produktov
- Zagotavljanje dolgoročnosti

Program Turizem

Program Turizem z Roglo in Termami Zreče igra vse pomembnejšo vlogo znotraj slovenskega in mednarodnega turističnega prostora. Svojo ponudbo razvija na osnovi naravnih danosti, pri tem pa gostom, ob neponovljivih naravnih lepotah nudi vrhunske storitve s področja hotelirstva in gostinstva, zdravstva, wellness-a in športa. V svojih dveh centrih na Rogli in v Termah Zreče ponuja hotelske namestitve v objektih različnih kategorij.

V svojem poslanstvu približujemo naravno in zdravo življenje, z visokokakovostnimi standardiziranimi storitvami krepimo konkurenčno prednost in dvigujemo ugled podjetja. Kakovost, rast in razvoj ter operativna in stroškovna učinkovitost so naše ključne strateške usmeritve.

Poseben poudarek dajemo zadovoljstvu našega gosta ob tem pa vseskozi, v okviru danih zmožnosti, dvigujemo kakovost turistične ponudbe. Naši programi so usmerjeni v zdravje in dobro počutje, aktivne počitnice, ob tem smo tudi reprezentativen ponudnik priprav vrhunskih športnih ekip. Želimo se uvrstiti med najboljše ponudnike v panogi in regiji.

Naravno okolje s tremi naravnimi zdravilnimi faktorji (akratotermalna voda, pohorska šota in srednjegorska klima), raznolika turistična in športna infrastruktura ter prijazni in gostoljubni ljudje ustvarjajo pestro ponudbo za aktivno preživljanje prostega časa, sprostitev in strokovno zdravstveno rehabilitacijo. Mirno in stimulatívno okolje, primerna infrastruktura in opremljenost, pestra dodatna ponudba in profesionalni zaposleni predstavljajo optimalne pogoje za nadaljnji razvoj na področju poslovnega turizma.

Ena od ključnih usmeritev programa Turizem je usmerjena v razvoj novih produktov in postopno produktno specializacijo. Obstoječe ključne produkte z dvigom kakovosti in strategijo razvoja produktnih sklopov nadgrajujemo, prilagajamo trendom na trgu in s tem postopoma povečujemo trženje produktov z višjo dodano vrednostjo. Ob tem pa se zavedamo tudi dejstva, da je to proces, ki bo v nadaljnjih letih potreboval tudi potrebna investicijska vlaganja, usmerjena v obnovo dotrajanih kapacitet tako na Rogli kot tudi v Termah Zreče. Predvsem na Rogli, ki je izrazito sezonske značaja, bomo razvoj usmerili v doživljajsko ponudbo, ki bo izboljšala zasedenost centra v poletnih mesecih in v času izven sezone, ob tem pa tudi nekoliko »ublažila« vpliv neugodnih zim.

Glede na to, da aktivne zimske počitnice predstavljajo enega izmed ključnih produktov znotraj strategije programa, bomo v prihodnje nadgradili sistem za tehnično zasneževanje do te mere, da bomo ob primernih vremenskih pogojih celotno smučišče zasnežili v 5 dneh.

Zavedamo se dejstva, da nam bo le kakovostna ponudba na vseh področjih omogočila uvrstitev med najboljše ponudnike v panogi.

Nadaljujemo, v poslovnem načrtu načrtano strategijo razvoja štirih produktnih sklopov.

V Termah Zreče ostajata temeljna produkta Zdravstveni turizem in Termalni&wellness oddih, medtem, ko sta nišna produkta še Mice in Vrhunski šport.

Na Rogli nadaljujemo z razvojem dveh temeljnih produktov, Aktivne počitnice in Vrhunski šport (priprave vrhunskih športnikov). Dva nišna produkta na Rogli sta še Mice in Selfness (ki pa potrebuje še precej razvojnih aktivnosti).

Pri izboru zgoraj navedenih produktnih sklopov posebej poudarjamo naše ključne konkurenčne prednosti, kot so kombinacija naravnih zdravilnih faktorjev iz neposrednega okolja (akratotermalna voda, zdravilna klima in pohorska šota) bližina avtoceste in štirih

mednarodnih letališč, edinstvena kombinacija Rogle in Term Zreče v poletnem in zimskem času. Ob tem pa ne smemo mimo dejstva, da so naši produkti tudi v skladu s strategijo razvoja slovenskega turizma (Aktivno. Naravno. Zeleno). Uspešnost programa zagotovo krojijo tudi prijazni, domačni, dostopni in profesionalni sodelavci.

Poslanstvo

Približujemo naravno in zdravo življenje.

Vizija za leto 2020

Ohranjamo naravne lepote, z visokokakovostnimi standardiziranimi storitvami krepimo konkurenčno prednost in dvigujemo imidž podjetja. Razvijamo visokokakovostno turistično ponudbo usmerjeno v zdravje in dobro počutje, aktivne počitnice, ob tem pa smo tudi reprezentativen ponudnik priprav vrhunskih športnih ekip. Želimo se uvrstiti med najboljše ponudnike v panogi in regiji. Cilj za leto 2020 je 22 milijonov evrov letne realizacije, bruto dodana vrednost na zaposlenega pa bo znašala 34.000 evrov.

Strategija

Nadaljujemo načrtano strategijo razvoja osnovnih turističnih produktivnih sklopov.

Strateške usmeritve izhajajo iz dejstev, da sta Terme Zreče in Rogla, ki sta skupaj s Krvavcem povezana pod blagovno znamko Unitur, dobro poznana tako doma kot tudi v tujini ter da naravno okolje, trije naravni zdravilni faktorji (akratotermalna voda, pohorska šota in srednjegorska klima), raznolika turistična in športna infrastruktura ter prijazni in gostoljubni ljudje ustvarjajo pestro ponudbo za aktivno preživljanje prostega časa, sprostitev in strokovno zdravstveno rehabilitacijo. Mirno in stimulatивно okolje, primerna infrastruktura in opremljenost, pestra dodatna ponudba in profesionalni zaposleni predstavljajo optimalne pogoje za nadaljnji razvoj na področju poslovnega turizma.

Tudi v prihodnje se bo posebna pozornost namenjala vsebini in kakovosti ponudbe. Načrtovane aktivnosti se bodo usmerjale predvsem v razvoj in specializacijo obstoječih in novih produktov. Z dvigom kakovosti in produktno specializacijo želimo postati najboljši ponudnik izbranega produkta tako v panogi kot tudi v regiji, ob tem pa predvsem povečati zadovoljstvo našega kupca. Nestabilni vremenski pogoji skozi vse leto (tudi v času sezon) so primarni razlog za usmerjanje v razvoj produktov, ki so manj odvisni od vremena, hkrati pa primerni tudi za obdobja izven sezone, ki so posebej izrazite na Rogli. V času ne sezon bomo z učinkovito organizacijo procesov optimizirali strošek dela med centroma.

Oblikovanje turističnih produktov bo v svoji vsebini prilagojeno sodobnim trendom in življenjskemu slogu (lifestyle). Pri izboru primarnih oz. top produktov bomo posebej izpostavili naše ključne konkurenčne prednosti, kot so odlična lokacija z bližino avtoceste in štirih letališč, kombinacija naravnih zdravilnih faktorjev iz neposrednega okolja (akratotermalna voda, zdravilna klima, pohorska šota), izjemna kombinacija športnega centra Rogla in termalnega zdravilišča Terme Zreče v poletnem in zimskem času, specializacija in razvoj produktov v skladu s strategijo slovenskega turizma (Aktivno. Naravno. Zeleno) ter ne nazadnje prijazno, domačno, dostopno in profesionalno osebje.

Cilji, ki izhajajo iz ključnih strateških in razvojnih usmeritev, se bodo odražali v rasti nočitev tujih gostov in trženju produktov z višjo dodano vrednostjo. Tako načrtujemo rast tržnega deleža nočitev v Sloveniji z 1,95 na 2,3 odstotka v letu 2020. S strateško razvojnimi usmeritvami se bo obstoječi infrastrukturi v obeh centrih dodalo še več vsebine, ki bo prilagojena ciljnim skupinam

5 Pomembnejši dogodki v letu 2016

Izbris spin-off podjetij iz sodnega registra

01.02.2016 je družba UNIOR d.d. prejela sklep o izbrisu spin-off podjetiji Tekoh d.o.o. in Caok d.o.o., 17.02.2016 pa za spin-off podjetji Preun d.o.o. in Ustvarjalec d.o.o., iz sodnega registra RS.

Objava sklica skupščine

6. maja 2016 je bil na spletni strani Ajpes-a, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 20. seje skupščine delničarjev.

Skupščina družbe

8. junija je bila 120. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o dobičku za poslovno leto 2015, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2016 ter
- odločali o spremembah in dopolnitvah Statuta družbe UNIOR d.d..

Postopek prodaje turistične dejavnosti

Z družbo Alta Skupina, upravljanje družb, d.d., Ljubljana smo podpisali Pogodbo o opravljanju storitev vodenja prodajnega postopka pri prodaji 98,56 odstotka lastništva vseh delnic družbe RTC Krvavec d.d., z družbo KPMG poslovno svetovanje, d.o.o. pa Pogodbo o vodenju prodajnega postopka pri prodaji dejavnosti programa Turizem.

Pridobitev sindiciranega posojila

19. decembra je družba s šestimi slovenskimi bankami podpisala pogodbo o dolgoročnem sindiciranem posojilu v višini 112,8 milijonov evrov, s katerim je družba poplačala stare kredite, zmanjšala število bank posojilodajalk, poenostavila postopke soglasij, dosegla boljše pogoje financiranja, odprla možnosti za nadaljnjo rast podjetja in tako zagotovila enega od pogojev da družba ostaja vrhunska v obdelavi kovin in turizmu. Konzorcij bank, ki je družbi zagotovil posojilo sestavljajo: Nova Ljubljanska banka d.d. v vlogi agenta in organizatorja, Abanka d.d. Nova KBM d.d., Gorenjska banka d.d., Banka Koper d.d. in Sberbank banka d.d..

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIOR je dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za naše poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so vsi najvidnejši proizvajalci: Volkswagen, Audi, BMW, Renault, Dacia, Peugeot, ZF Lemförder & ZF Lenksysteme, Volvo, Bosch Siemens Group, Daimler, Jtekt, GKN, Arvin Meritor in General Motors. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu Ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, kamor izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko-predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo skupaj s prodajo v Sloveniji skoraj 90 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Med preostalimi trgi so za nas najpomembnejši evropski trgi zunaj EU in azijski trgi.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah in Unidal na Hrvaškem, najpomembnejši trg EU, kjer ustvarimo nad 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji le dobre tri odstotke. Izdelki so v večini (z 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Volvo, Škoda, Porsche) in njihovim poddobaviteljem (ZF Friedrichshafen, TRW, JTEKT, SEAC, GKN, Mahle).

Svojo prodajno pozicijo smo utrdili na področju ojníc. Pridobili smo nove projekte ojníc pri grupacijah VW, Jaguar Land Rover, KIA kar nam omogoča vzdrževati skupno število ojníc na nivoju preko 17 milijonov v naslednjih nekaj letih. Prisotni smo pri razvojih motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeci na najpomembnejših trgih so evropski proizvajalci (Mahle-Brockhaus, STP, Ateliers des Janves).

Smo vodilni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila, kjer smo uspeli obdržati delež pri grupaciji ZF. Bistveno smo se okrepili pri THK (bivši TRW), kjer smo pridobili strateško pomemben projekt MQB, kar nam omogoča nadaljnjo rast pri tem kupcu. SEAC ostaja s programom za Toyoto stabilen kupec, ki napoveduje rast tudi na področju šapic. Pomembne nove projekte pa smo zabeležili tudi pri kupcu JTEKT, kjer postaja vse pomembnejši delež obdelave, ki dosega več kot 4 milijone evrov v prodaji.

Na področju krmilnih delov je na naših najpomembnejših trgih zelo prisotna konkurenca iz Azije (predvsem s Kitajske in Indije). Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju na področju razvoja materialov z jeklarno Store Steel, sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Na področju obdelave napovedujemo širitev na področju obdelanih kosov za ZF, JTEKT, Sodecia, obdelavi vilic, prav tako pa ostajamo prisotni pri tradicionalnih kupcih, kot sta Schaeffler group in Betek.

Naši največji kupci na področju sintra so Robert Bosch Steering Automotive, Mahle, BPW, Audi, Willi Elbe. Na trgih se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco, kot na programu kovačnice in obdelave. Med njimi kaže posebej izpostaviti ameriško podjetje GKN, avstrijsko MibaGroup in francosko FederalMogul.

Med ponudniki sintranih izdelkov obstajajo tako velike multinacionalke kot manjši in prilagodljivi (nišni) proizvajalci.

Večji globalni proizvajalci skušajo obvladovati celotno nabavno verigo, močno je povečana tudi avtomatizacija proizvodnje, kar vse otežuje delovanje manjših, specializiranih proizvajalcev. Vendar so ti še vedno prisotni in uspešni, saj ključni kupci (avtomobilska in vse bolj tudi druge industrije) podpirajo obstoj konkurence in prilagodljivih ponudnikov.

Program Ročno orodje

Tržni delež Uniorja v svetovni profesionalni potrošnji ročnega orodja znaša 1,07 odstotka in je primerljiv s konkurenčnimi podjetji. Na trgih Evropske Unije ustvarimo 52 odstotkov vseh prihodkov od prodaje, 22 odstotkov pa še v ostalih državah Evrope, ki niso del Evropske Unije. Na področju Afrike ustvarimo 4 odstotke vseh prihodkov od prodaje ročnega orodja, na trgih Bližnjega Vzhoda, pa ustvarimo 12 odstotkov vseh prihodkov od prodaje. Preostala prodaja pa se vrši na druge celine Azije, Avstralije in Amerike.

Možnosti rasti prodaje vidimo v posameznih nišnih in segmentnih skupinah izdelkov. Smo tržni vodje na področju kovinske embalaže, izoliranega in kolesarskega orodja. Največjo konkurenco pri klasičnem orodju nam predstavljajo proizvajalci ročnega orodja iz Nemčije kot so Gedore, Hazet, Knipex, vendar s push strategijami v posameznih državah Zahodne Evrope uspešno prevzemamo njihov tržni delež. Dodatno še izvajamo naslednje strategije:

- »Go to market«: vstopamo na nova tržišča in v industrijske platforme.
- »Pull strategija«: povečujemo obseg prodaje na trgih, kjer smo že prisotni.
- »Segmentacija trga«: povečujemo prodajo namenskih orodij v tržni segment, nišo in pridobivamo nove kupce z reorganizacijo prodajnih poti.

Povečujemo produktivnost zaposlenih v oddelku prodaje z večjo izkoriščenostjo delovnega časa za aktivno prodajo.

Ročno orodje UNIOR je kupcem dosegljivo v 90 državah sveta na vseh kontinentih. 37 odstotkov vseh prihodkov od prodaje ustvarimo preko lastnih trgovskih predstavništev v tujini, preostalo pa preko ekskluzivnih distributerjev. V lanskem letu smo pridobili za 0,94 milijona evrov naročil pri novih kupcih, ki imajo tendenco rasti, to so kupci iz Poljske, ZDA, Mehike. Prodaja novo vključenih izdelkov je v lanskem letu znašala 0,7 milijona evrov. Novo pridobljeni kupci od leta 2013 do leta 2016 so v lanskem letu skupno realizirali prodaje v višini 3,4 milijona evrov, s čimer smo uspeli nadomestiti izpad prodaje na določenih trgih. Prav tako smo povečali delež prodaje lastnih proizvodov.

Osnovni kupci Uniorjevega ročnega orodja in hladno kovanih izdelkov so: industrija hidravlike, industrija pnevmatike, industrija za proizvodnjo vodnih črpalk, proizvodnja kmetijskih strojev (traktorji, traktorski priključki, delovni stroji), industrija težke gradbene mehanizacije, motorjev z notranjim izgorevanjem (ladijski, tovorna vozila, avtomobilska industrija, vojaška industrija, naftna in plinska industrija). Z vsemi kupci gradimo partnerski odnos in si prizadevamo, da blagovna znamka Unior postane vodilna pri profesionalnih uporabnikih ročnega orodja.

Program Strojna oprema

Na trgu smo prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanju kupca vedno bolj fleksibilni. To je trend, ki je zaznan kot posledica hitrih sprememb modelov avtomobila ter vedno večja konkurenčnost iz regij azijskih držav (Koreja, Japonska, Kitajska). Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja časovno prednost, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj ekonomsko opravičljiva. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte stroje, na drugi strani so trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav (namesto hladilnih emulzij na oljno meglo ali obdelave v suhem). Za povečanje dobičkonosnosti in zmanjševanju rizika se OEM kupci odločajo za več pogodbenih storitev in vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranje izdelkov ter trženje.

Pričakovanja naših kupcev so popolnoma jasna – nabaviti čim bolj zanesljivo-fleksibilno investicijsko opremo za čim manj investicijskih sredstev. Veliko kupcev ni pripravljeno sprejeti najnovejših dosežkov ali pa se iz vidika nizkih stroškov dela v neevropskem delu odloči za enostavnejšo in hitreje dobavljivo opremo.

V programu Strojna oprema smo se glede na široko ponudbo strojev za obdelavo kovin osredotočili na segment, ki je pripravljen investirati v nišna področja. Danes so to:

- Avtomobilska industrija – kot gonilna sila novih investicij in integriranja tehnologij;
- Dobaviteljska – TIER1, kar je tudi usmeritev avtomobilske industrije, da vzdržuje in nadzira širši krog dobaviteljev zaradi zmanjšanja lastnega rizika.

S ciljno skupino kupcev – avtomobilsko industrijo – smo v nenehni tesni povezavi že v fazi razvoja kupčevega izdelka, saj lahko le tako nudimo najustrežnejšo rešitev, čeprav to ni odločujoč dejavnik za pridobitev naročil. To je seveda povezano z velikimi razvojnimi stroški, ki ji kupec praviloma v tej fazi ne prizna, to prednost pa lahko izkoristimo samo z boljšim poznavanjem tehnično-tehnoloških problemov.

Za zagotavljanje večjega obsega poslovanja moramo sprejeti razvojne usmeritve naših glavnih kupcev. Evropa bo kot do sedaj glavni pobudnik integriranja novih tehnologij podala večji poudarek dobaviteljem komponent. Z novimi tehnično-tehnološkimi rešitvami bomo razširili naše aktivnosti na ameriško, kitajsko in rusko tržišče, kjer se v naslednjih letih pričakuje gospodarska rast.

Usmeritev bo tudi v posebne niše obdelav, kjer želimo postati sistemski dobavitelj (obdelava kolenčaste gredi, obdelava delov podvozja avtomobila). Za zagotavljanje večjih tržnih aktivnosti smo predvideli lastna predstavništva v ZDA in Kitajski.

Strateško vidimo nadgradnjo programa z vstopom na pomembne trge z lastno blagovno znamko ali kombinirano z lokalnim proizvajalcem strojev, saj bi s tem poenostavili postservisne dejavnosti, zmanjšali riziko porenja, jezikovne prepreke ter lokalne značilnosti kupca.

Močna koncentracija prodaje strojev v avtomobilsko industrijo povzroča tudi razpršenost naših strank. Predvsem pod vplivom globalizacije sveta poskušamo zadovoljevati potrebe tudi strank v hčerinskih podjetjih velikih koncernov.

Na trgu se srečujemo predvsem z renomirano konkurenco nemških strojegradenj, ki so s tradicijo in maksimalno podporo najboljših razvojnih institutov v tehnološki prednosti, saj jim ta podpora in brezhibnost komunikacije v domačem jeziku zagotavlja strateško prednost kljub praviloma višjim stroškom končnega proizvoda.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je vezana na ciklična povpraševanja. Vezana je na razvoj novih tipov motorjev, ki so vezani na svetovne trende (dizel ali bencin, manjši motorji – večje moči, novi ekološki predpisi, zmanjšanje emisij, zmanjšanje teže avtomobila).

Konkurenčnost na trgu zagotavljamo s popolno izvedbo pridobljenih projektov ter prvovrstnim servisom in kvaliteto izdelka. Le takšni izdelki nam zagotavljajo ponovna povpraševanja, uveljavljanju na trgu ter širjenje tržnega potenciala v matičnih, hčerinskih in joint-venture podjetjih.

Z visoko specializacijo na določenem segmentu si lahko pridobimo strateško prednost in pridemo v ožji krog izbrancev (TOP 3). Za povečanje konkurenčnosti moramo prioriteto izpolniti vse zaznane priložnosti in stremeti za odpravo ali zmanjševanje tveganj.

S skrbnim spremljanjem potreb naših kupcev se počasi orientiramo v razvoj še bolj prilagodljivih izdelkov, cenejših in dostopnejših izvedb, krajših dobavnih rokov ter skrbi za dobro servisno dejavnostjo, ki daje kupcu zagotovilo za brezhibno delovanje naših izdelkov – strojev.

Skrbimo in razvijamo dolgoročno prisotnost na ključnih trgih ob podpori zastopniške mreže in lastne marketinške aktivnosti, vsekakor pa z globalnim pristopom zagotavljamo obseg, razpoznavnost, izpolnjevanje dolgoročne strategije, usmeritvam razvoja programa ter povečanju konkurenčnosti.

Program Turizem

Ključni ciljni trgi, na katere se osredotočamo so poleg slovenskega trga še države bivše Jugoslavije, Madžarska, Italija, Avstrija, Nemčija, Ruska federacija, Benelux, Češka, Poljska, Turčija in arabske države. S specializacijo produktov, opredelitvijo ključnih tržišč in specializiranimi in strokovnimi tržniki krepimo trženje na tujih tržiščih.

Primarna ciljna skupina je družina, pomembne ciljne skupine so še seniorji in pari brez otrok, vrhunski športniki in poslovni gostje. Ciljnim skupinam je skupna težnja k naravnemu, zdravemu in aktivnemu življenjskemu slogu.

Cilji, ki izhajajo iz ključnih strateških in razvojnih usmeritev, se bodo odražali v rasti nočitev tujih gostov in trženju produktov z višjo dodano vrednostjo. S strateško razvojnimi usmeritvami ter z investicijskimi vlaganji v obnovo in razvoj obstoječe infrastrukture v obeh centrih se bo turističnim produktom dodajalo še več vsebine, ki bo prilagojena ciljnim skupinam.

V strategiji do leta 2020 ohranjamo število nočitev ustvarjenih s strani domačega gosta, ob tem pa povečujemo delež nočitev s strani tujega gosta v višini 50 odstotkov. Pri tem si prizadevamo v kombinaciji z investicijskimi vlaganji v obnovo obstoječe infrastrukture dvigniti iztrženo ceno nočitve in s specializiranimi produkti doseči višjo dodano vrednost na trgu. K temu bodo usmerjene tudi trženjske ciljne aktivnosti na tujih trgih.

V obeh centrih smo v precejšnji meri odvisni od nočitev ustvarjenih s strani slovenskega gosta, tako v Termah Zreče beležimo še posebej visok delež ustvarjenih domačih nočitev povezanih z zdraviliškim zdravljenjem. S sodobnimi marketinškimi prijemi povečujemo število direktnih rezervacij in ob tem dvigujemo tudi iztrženo ceno naših storitev.

V trženju večamo aktivnosti na tujih tržiščih, s poudarkom na naših primarnih trgih (Avstrija, Nemčija, Italija, bivša Jugoslavija in Madžarska), ob tem pa postopoma razvijamo in krepimo prisotnost tudi na ostalih tujih trgih. Zastavili pa smo si tudi cilj ohranitve števila nočitev in prihodkov realiziranih s strani slovenskega gosta.

Z aktivnostmi povezanimi z direktnim trženjem na primarnih tujih tržiščih zmanjšujemo odvisnost od posameznega trga in večjih touroperatorjev in agencij. S celotno prenovo spletne strani in on line rezervacijskim sistemom (real time) povečujemo delež direktnih rezervacij.

V zdravstvu Term Zreče razvijamo nove samoplačniške ambulante, ob tem pa razvoj usmerjamo tudi v krepitev produktov, povezanih s samoplačniškimi storitvami.

Ob dejstvu, da zajemajo večji delež prihodkov individualni gostje, se na najvišja mesta uvrščajo prihodki zdravstvenih zavarovalnic, povezanih z zdraviliškim zdravljenjem v Termah Zreče. V zadnjem letu ohranjamo prihodke dveh večjih turističnih agencij na slovenskem trgu. S posodobljeno spletno stranjo in sodobnimi marketinškimi prijemi povečujemo število direktnih rezervacij in ob tem dvigujemo tudi iztrženo ceno naših storitev. Zaradi specifičnosti panoge turizma imamo namreč več poslovnih partnerjev, ki pa v deležu prihodkov zajemajo manjši del.

Novi produkti, ciljno naravnane tržne aktivnosti, z ekipo sposobnih in uspešnih komercialistov, ki so specialisti za posamezna tržišča, bodo pripomogli k dvigu tujih nočitev v načrtovanem obsegu.

7 Delnice

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1.12.1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1.2.2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 31.12.2016 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21.1.2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani.

Pomembni podatki o delnicah

	2016	2015	2014	2013
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	3.330	3.330	3.330	2.330
Število delničarjev	1.018	1.229	1.279	1.285
Dividende na delnico	-	-	-	-
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	120	120	120	100

Lastne delnice

Skupina Unior ima skupno 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva. Delnice so v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Remseck in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. v svoji lasti nima lastnih delnic.

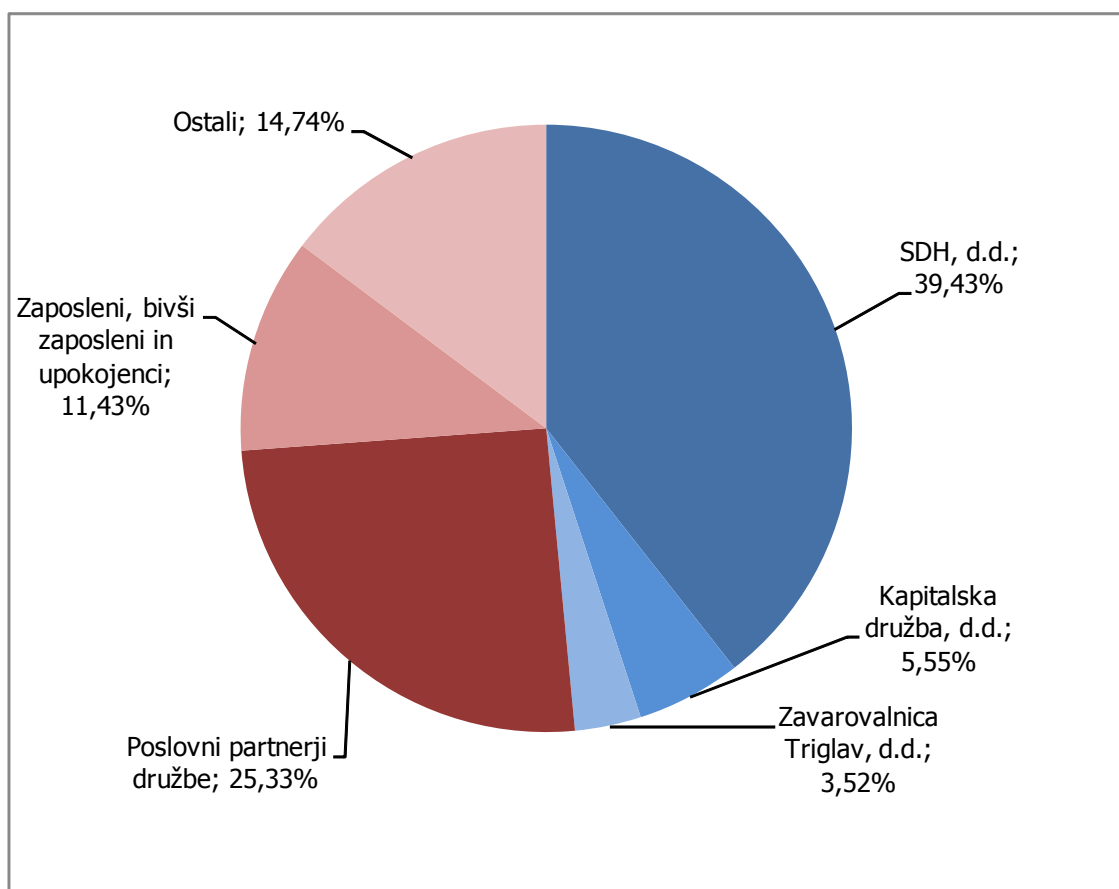
Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 31.12.2016

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20%
ALPEN.SI mešani fleksibilni podsklad	183.433	6,46%
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55%
RHYDCON d.o.o.	134.363	4,73%
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52%
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54%
BTS COMPANY, d.o.o.	29.527	1,04%
DINOS d.d.	24.885	0,88%
KOVINTRADE d.d.	19.650	0,69%
Skupaj deset največjih delničarjev	2.158.318	76,04%
Ostali delničarji	680.096	23,96%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Lastniška struktura na 31.12.2016

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55%
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52%
Poslovni partnerji družbe	719.084	25,33%
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci	324.393	11,43%
Ostali	418.286	14,74%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21.7.2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13.7.2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16.8.2011, delnica pa je bila 18.8.2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22.8.2011.

Obveščanje delničarjev

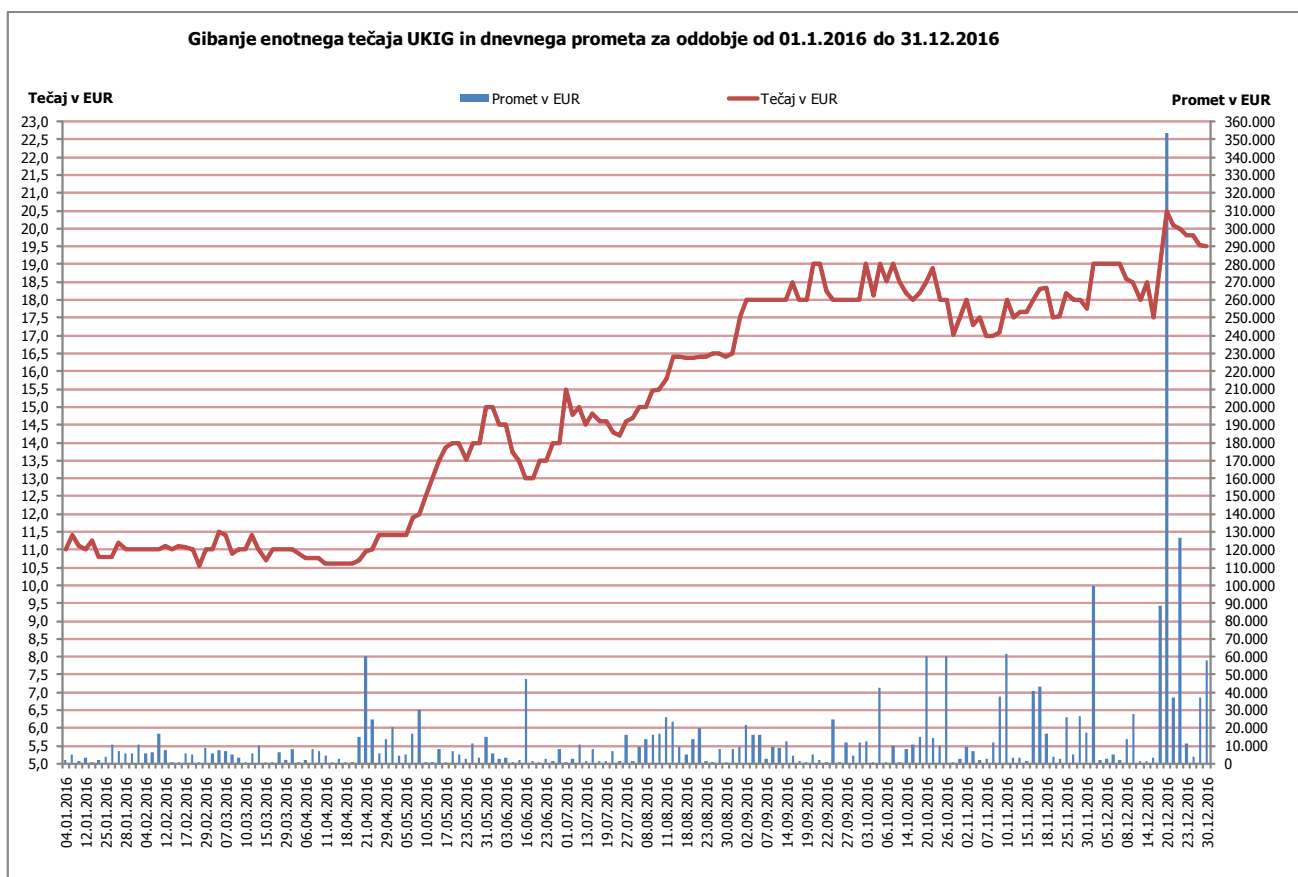
Po uvrstitvi delnic na borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

	2016	2015	2014	2013
Dobitek na delnico	1,79	1,27	0,78	-1,25
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	39,61	38,12	37,27	36,41
Prodaja na delnico (v EUR)	59,17	56,31	56,18	58,67
Denarni tok na delnico (v EUR)	6,23	5,92	5,63	4,92
Pay-out ratio	0%	0%	0%	0%

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 30.12.2016 (zaključni tečaj leta 2016) je znašala 19,50 evra. Celoti ustvarjen promet od 04.1.2016 pa do 30.12.2016 je znašal 2,379.959,56 evrov. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 30.12.2016 znaša 0,49.

8 Družbena odgovornost

Družbena odgovornost je eden od ključnih elementov dolgoročnega razvoja Skupine Unior. Gospodarski, socialni in družbeni razvoj skupaj ustvarjajo večje učinke naše družbe. Družba Unior omogoča delavcem kakovostno in kvalitetno delovno okolje, ki ga zagotavlja s poudarkom in z vlaganjem v znanje zaposlenih in z vlaganjem v varno in zdravo življenje.

Družba Unior ima uvedene in certificirane sisteme, skladne z mednarodnimi standardi in sicer za kakovost (ISO 9001, ISO/TS 16949, VDA 6.4), ravnanje z okoljem (ISO 14001), sistem varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda OHSAS 18001 pa je v fazi implementacije.

8.1 Zaposleni

Ob koncu leta 2016 je bilo v Uniorju 2.128 zaposlenih, kar pomeni 25 zaposlenih več kot leto prej. Zaradi ugodnega naročilnega stanja se je število zaposlenih najbolj povečalo na programih Odkovki in Strojna oprema.

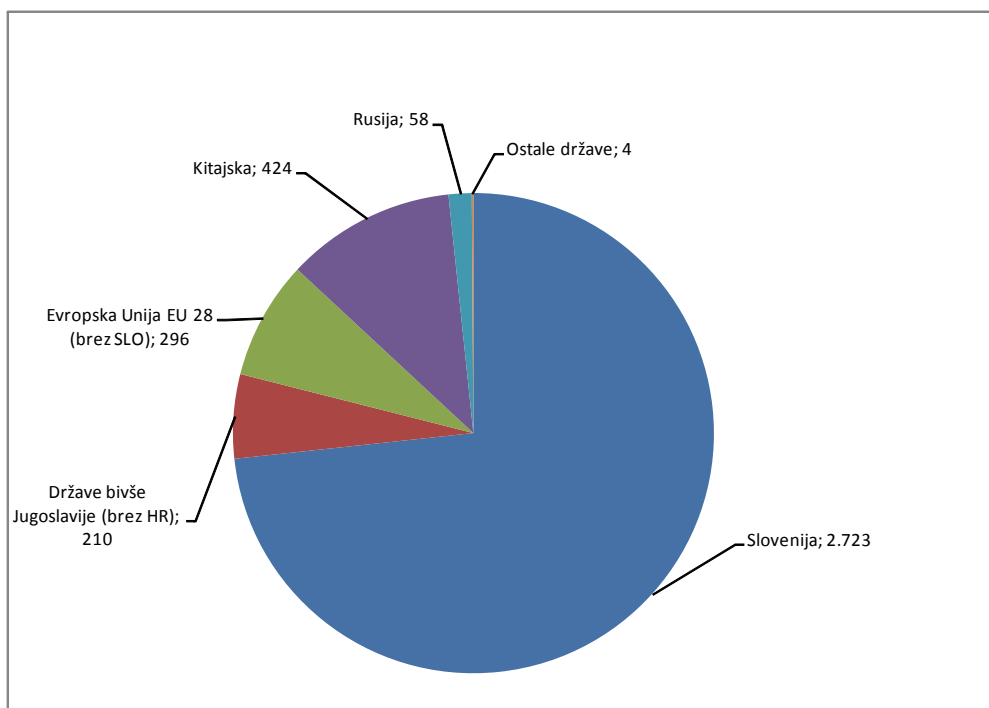
Podatki o zaposlenih

	2016	2015	2014	2013
Skupno število zaposlenih	2.128	2.103	2.105	2.122
- Program Odkovki	963	948	951	932
- Program Ročno orodje	391	395	388	384
- Program Strojna oprema	169	153	153	176
- Program Turizem	371	371	386	405
- Skupne službe	136	136	132	131
- Vzdrževanje	98	100	95	94
Odhodi	233	201	205	207
Novi zaposleni	258	199	183	192
Povprečna doba zaposlitve	17,9	17,9	17,6	17,5
Povprečna starost	41,7	41,6	41,5	41,4
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.057	2.036	2.008	2.023
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	107,0	105,2	105,1	121,1
Stroški za izobraževanje (v EUR)	206.069	163.919	140.824	142.552
Povprečna plača (v EUR)	1.483	1.445	1.401	1.360

Skupaj je bilo 233 odhodov zaposlenih, od tega največ po preteku določenega časa, sledijo sporazumne prekinitve in prekinitve pogodb o zaposlitvi na lastno željo. Novo zaposlenih je bilo največ na programu Odkovki ter na programu Turizem zaradi zimske sezone. Starostna struktura zaposlenih je zaradi novih zaposlovanj mlajše delovne sile in upokojitev ostala na podobni ravni kot preteklo leto.

Struktura zaposlenih po državah (skupina UNIOR)

	Število zaposlenih
Slovenija	2.723
Države bivše Jugoslavije (brez HR)	210
Evropska Unija EU 28 (brez SLO)	296
Kitajska	424
Rusija	58
Ostale države	4
SKUPAJ	3.715

Bolniške odsotnosti in poškodbe pri delu

Bolniška odsotnost je bila v letu 2016 5,1 odstotna in je ostala na enakem nivoju kot leto prej. V letu 2016 se je nekoliko znižala bolniška odsotnosti do 30 dni in sicer iz 3,3 odstotka na 3,0 odstotka, povišala pa se je bolniška odsotnosti nad 30 dni iz 1,8 odstotka na 2,1 odstotka.

V letu 2016 smo na področju preventive izvajali aktivnosti iz Programa varnosti in promocije zdravja pri delu. Cilji programa so bili zmanjšanje nezgod pri delu, nadzor dosledne uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti, zmanjšanje bolezni mišično kostnih obolenj, skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi.

V letu 2016 smo imeli 64 poškodb na delu, kar je po številu 15,8 odstotkov manj kot v letu 2015. Izgubljenih je bilo 126 dni več zaradi poškodb na delu kot v letu 2015, ker so vključeni dnevi nezgod, ki se nadaljujejo iz preteklih let. Družba Unior, kakor tudi zavarovalnice dajejo večji poudarek na soudeležbo delavcev, prav tako se je povečal delež zavrženih (neupravičenih) zahtevkov.

Ukrepi na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- usposabljanje delavcev o varnem delu na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela,
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- kontrola alkoholiziranosti na delovnih mestih,
- sistemski nadzor bolniške odsotnosti,
- pregledi delovne in varnostne opreme in odprave pomanjkljivosti,
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotno odpravo pomanjkljivosti,
- izvedba pilotnega projekta »STOP NEZGODAM PRI DELU« v obdelovalnici.
- nadzor varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, urejenost naprav) in požarne varnosti,
- preventivno izvajanje evakuacijskih vaj iz objektov za primer požara oziroma drugih izrednih dogodkov,
- izvedba akcij na področju promocije zdravja (delavnica zdrava prehrana in začetek šole hujšanja, ali sem »fit«, tehnike sproščanja preventivno cepljenje proti sezonski gripi, preventivni program za zaposlene – terapije gibal in pregled osteoporoze in druge športne aktivnosti,
- izvedba usposabljanja oseb za ergonomijo, ki sodelujejo pri proizvodnem procesu, uvajanje in priprava na certifikacijo sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda OHSAS 18001.

Usposabljanje in izobraževanje

V Uniorju zaposlenim omogočamo stalno strokovno usposabljanje. Stroški usposabljanja so se v letu 2016 povečali. Poudarek je bil na varnosti in zdravju pri delu. Izvedla so se tudi usposabljanja s področja izboljševanja procesov (novosti na tehničnem, gostinsko hotelirskem in zdravstvenem področju) in s področja vodenja ter komuniciranja (poslovna šola). V okviru internih usposabljanj skrbimo tudi za prenos strokovnih znanj na druge sodelavce.

Nove sodelavce pridobivamo tudi s sistemom štipendiranja. Število novih pogodb o štipendiranju dijakov in študentov se je v letu 2016 nekoliko povečalo. V letu 2016 je bilo sklenjenih 8 novih pogodb o sofinanciranju študija ob delu. Vse pogodbe so sklenjene z zaposlenimi, ki so bili s strani nadrejenih ocenjeni pozitivno – potencialni kader, deficitarni kader, predvideni za drugo delovno mesto. Za usposabljanja, štipendiranje in študij ob delu smo v letu 2016 skupaj namenili 206.069 tisoč evrov, kar je nekoliko več kot v letu poprej. Kadrovska struktura se je v letu 2016 še nekoliko izboljšala, saj se je povečalo število zaposlenih z visoko stopnjo izobrazbe, magisterijem in doktoratom znanosti. Število nekvalificiranih in polkvalificiranih zaposlenih pa se je nekoliko znižalo.

Struktura zaposlenih po izobrazbi

Kvalifikacijska stopnja		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
I	Nekvalificirani	378	396	419	446
II	Polkvalificirani	149	150	153	152
IV	Kvalificirani	714	702	715	728
V	Srednja SI	519	518	491	486
VI	Višja SI	125	124	131	124
VII/1	Visoka SI-dipl.	145	121	110	102
VII/2	Visoka SI-univ.	80	79	75	73
VIII/1	Magisterij	16	13	11	11
VIII/2	Doktorat znanosti	2	0	0	0
SKUPAJ		2.128	2.103	2.105	2.122

Povprečne plače

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2016 znašala 1.485 evra in je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višja za 2,8 odstotka. Ob 0,1 odstotnem padcu cen življenjskih potrebščin pomeni to 2,9 odstotno realno povečanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 2,2 odstotka oziroma realno za 2,3 odstotka.

Komuniciranje z zaposlenimi

V letu 2016 smo se na področju internega komuniciranja osredotočili na sistematično implementacijo tako imenovanih oddelčnih sestankov, katerih namen je sistematično podajanje strukturiranih informacij oziroma krepitev medosebne komunikacije po celotni hierarhiji od zgoraj navzdol do vseh sodelavcev. Te aktivnosti bomo v naslednjih letih s posodobitvijo sistema internega komuniciranja še okrepili. Za uspešnejše delo v delovnih sredinah smo komunikacijo gradili na interaktivnih digitalnih medijih. Z interno komunikacijo smo z izvedenimi aktivnostmi okrepili ozaveščanje vrednote ustvarjalnosti in zdravja zaposlenih podjetja Unior d.d., posebno pozornost smo namenili komunikaciji etičnega kodeksa v podjetju.

Komuniciranje z zaposlenimi v podjetju Unior d.d. je urejeno in sistematično. Zagotavljamo ga mrežno in hierarhično z različnimi orodji: četrtletno z internim časopisom, e-novičkami, po potrebi z biltenom, redno z obvestili na oglasnih deskah in na intranetu ter z oddelčnimi sestanki. Medosebno komuniciranje poteka mrežno in hierarhično, po vnaprej določenem terminskem načrtu komuniciranja sveta delavcev, sindikatov, uprave, kolegija družbe, zborov delavcev in sektorskih sestankov.

8.2 Družba

Delniška družba Unior ves čas sledi potrebam okolja. Z osveščanjem, moralno podporo in finančnimi sredstvi pomagamo različnim organizacijam in društvom. S sponzorskimi in donatorskimi sredstvi podpiramo aktualne pobude in raznotere enkratne dogodke. Redno, vsakoletno podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte in tako udeležujemo družbeno odgovornost in dajemo podporo lokalnemu okolju, spodbujamo mlade vrhunske športnike, podpiramo mlade in nudimo pomoč invalidom.

Ponašamo se z dolgo tradicijo štipendiranja, s čimer smo marsikateri družini v naši regiji olajšali finančno breme med šolanjem njihovih otrok. V sklopu Šolskega centra Slovenske Konjice Zreče v lastni šolski delavnici vzgajamo svoje kadre.

8.3 Varstvo okolja

Družba UNIOR d.d. ima vzpostavljen in certificiran sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001 od leta 2004. V letu 2016 smo opravili recertifikacijo sistema ravnanja z okoljem s strani certifikacijske hiše Bureau Veritas Certification. Ugotovljena so bile štiri neskladnosti, ki smo jo v dogovorjenem roku odpravili in napisali korektivne ukrepe. Priporočila postopoma vpeljujemo v sistem ravnanja z okoljem. Spremljali smo okoljske vidike, kot so emisije v vode, emisije v zrak, poraba energentov, naravnih virov, kemikalij, nastalih in odstranjenih odpadkov, povzročanje hrupa v okolju. Na podlagi ekoloških kazalnikov, prepoznanih okoljskih vidikov, zakonskih in drugih zahtev, rezultatov monitoringov, informacij zaposlenih, zainteresiranih strank, sosedov in kupcev smo si postavili programe in cilje za prihodnja leta.

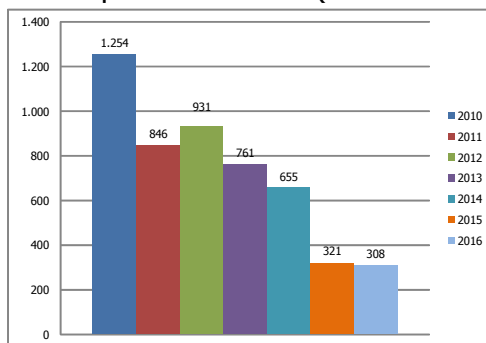
Energijska poraba, energetska učinkovitost

Spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter ustrezno ukrepamo (odprava puščanj, uvajanje rešitev za zmanjševanje porabe). Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov in podobnem. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob preseganju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije imamo nameščene števec, ki merijo energente in proizvedeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen ali potreben večjega popravila. Izrabljamo odpadno toploto iz kalilnih peči in kompresorjev ter jo uporabimo za ogrevanje prostorov v zimskem času, v poletnem času pa za segrevanje galvanskih kadi. Obstoječi sistem ciljnega spremljanja rabe energije smo nadgradili z novim energetske nadzornim informacijskim sistemom za boljši nadzor nad porabo energije. Pričeli smo z uvajanjem sistema za upravljanje z energijo – SUE.

Odpadne vode

Na lokacijah družbe Unior d.d. nastajajo predvsem sanitarne in meteorne odpadne vode. Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji zgornja cona Zreče, kjer smo zaradi le-teh IPPC zavezanci. Glede na količino in vrsto odpadnih vod, se izvajajo interne in eksterne meritve kakovosti odpadnih vod, pred izpustom le-teh v okolje, bodisi v kanalizacijo, v vode oziroma v zemljo. Na osnovi eksternih meritev pooblaščenemu podjetju izračuna enote obremenitve (EO) vod in izdela napoved za izračun okoljske dajatve za obremenjevanje vode.

Obremenitev z odpadnimi vodami (Enota obremenitve EO)

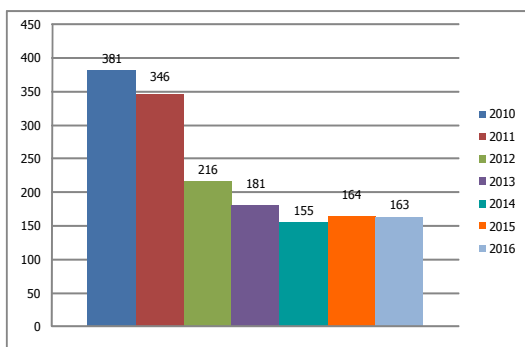

V letu 2016 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod znižale za okoli 5 odstotkov glede na leto 2015. Do znižanja prihaja zaradi priključitve komunalnih vod na komunalno čistilno napravo Zreče in zaradi nižje onesnaženosti odpadnih hladilnih odpadnih vod ter odpadnih vod iz KČN Obdelovalnica. Strošek takse za obremenjevanje vode bo v letu 2016 za okoli 5 odstotkov nižji kot v letu 2015.

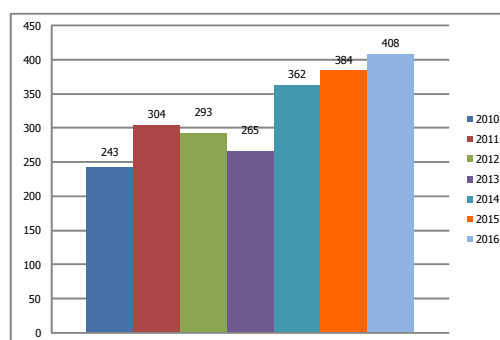
Odpadki

Iz diagramov je vidno, da se je skupna količina odpadkov glede na prejšnja leta zvišala za okoli 20 odstotkov. Ocenjujemo, da so se količine odpadne embalaže (papirja, plastike, lesa) povečale predvsem zaradi uvajanja sistema 5-S, zaradi katerega se je večji del pisarn, arhiva in proizvodnih prostorov očistil. Prav tako se je povečala količina grezničnega mulja in mulja iz biološke čistilne naprave, ki smo jih morali izprazniti zaradi priključitve na kanalizacijski sistem občine Zreče. Količina mešanih komunalnih odpadkov je enaka oz. se je nekoliko znižala. Zaradi povečanega obsega proizvodnje se je povišala tudi količina sekundarnih odpadkov.

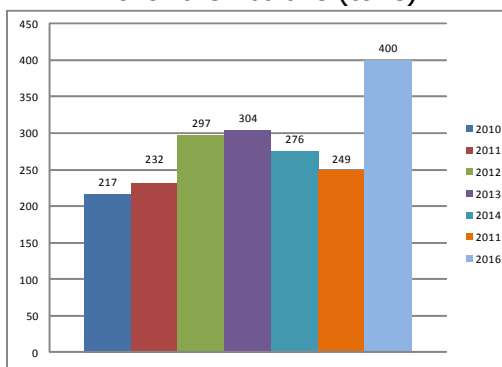
Količina komunalnih odpadkov (tone)

Količina nevarnih odpadkov (tone)

Količina embalaže (tone)

Izpusti v zrak

Izvedenih je bilo 14 zakonsko predpisanih meritev emisij snovi v zrak na lokacijah Ročno orodje Obdelovalnica Zreče, Kovačnica Zreče, Kovačnica Vitanje in Obdelava odkovkov Konjice. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da emisijske koncentracije predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti emisij snovi v zrak.

Hrup

V letu 2016 meritev hrupa v okolju ni bilo potrebno izvajati.

Kemikalije

V letu 2016 smo izvedli zakonsko predpisano izobraževanje za zaposlene, ki delajo z nevarnimi snovmi. Prav tako smo periodično izvajali usposabljanje za novo zaposlene. Izvajala se je revizija registra kemikalij, ki bo zaključena v prvi polovici prihodnjega leta.

9 Korporacijsko upravljanje

UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da samostojno v okviru pooblastil vodijo področja za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporacijskega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani izdajatelja. Prenovljena je bila tudi spletna stran za vlagatelje, ki po novem nudi obširne in ažurne informacije o tematiki, ki zanima to ciljno skupino. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 31.1.2014, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1.6.2014 do 31.5.2019. Funkcijo predsednika uprave opravlja drugič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 15.11.2012 z mandatom do 14.11.2017. Funkcijo člana uprave opravlja prvič.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	Unior	
	2012–	Predsednik uprave
	2009–2012	član uprave
	2007–2012	izvršilni direktor programa Ročno orodje
	2004–2007	direktor programa Ročno orodje
	2002–2003	član uprave
	2000–2002	pomočnik direktorja programa Odkovki, odgovoren za področja: sinter, obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, hladno kovanje in zahtevnejše projektne naloge
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	
1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga	
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje	

1989–1993 Livarna, d.o.o., Štore
 1992–1993 tehnični direktor
 1989–1992 razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012– UNIOR d.d., član uprave
 2009–2012 UNIOR Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
 2009–2012 UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
 2008–2009 Weba Maribor d.o.o., prokurist
 2002–2007 UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
 2001–2002 MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
 1994–2001 Unior d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
 1992–1994 Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter ostali člani kolegija, vabljeni s strani uprave. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorger, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- Andrej Purgaj, univ. dipl. inž. str., direktor programa Strojna oprema,
- Barbara Soršak, univ. dipl. ekon., direktorica programa Turizem,
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve,
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- mag. Andrej Kokol, direktor sektorja za strateški razvoj, množično inoviranje in podjetništvo,
- Ivan Bašič, dipl. org. menedž. in ing. elekt., direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije.

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 280. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 17. skupščini družbe je bil 17.7.2013 izvoljen nov šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2013 do 12.12.2017.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- mag. Franc Dover (namestnik),
- prof. dr. Marko Pahor in
- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon..

Predstavnika zaposlenih pa sta:

- mag. Marjan Adamič in
- Darko Dujmović univ.dipl.inž.str..

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji in sicer revizijsko komisijo in kadrovska komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon. (predsednik),
- prof. dr. Marko Pahor (namestnik),
- mag. Marjan Adamič in
- Gregor Korošec, univ.dipl.ekon. (zunanji član).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- mag. Franc Dover (predsednik),
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Darko Dujmović, univ.dipl.inž.str..

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, kjer se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju ali juliju, z objavo na spletni strani AJPES, SEOnet-u in na spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu ter njihovi zastopniki in pooblaščenici. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2016 je bila 20. redna seja skupščine 8. junija 2016 delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o dobičku za poslovno leto 2015, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2016 ter
- odločali o spremembah in dopolnitvah Statuta družbe UNIOR d.d..

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 8.6.2016 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

V letu 2017 bo redna seja skupščine predvidoma 7. junija 2017. Sklic skupščine delničarjev s predvideno vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen na spletni strani AJPES, SEOnet-u in na spletni strani družbe predvidoma 5. maja 2017.

9.5 Plačila upravi in nadzornemu svetu

Plačila upravi in nadzornemu svetu

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2016	2015	2016	2015
Darko Hrastnik	166.742	157.721	73.589	69.195
Branko Bračko	154.920	145.468	68.382	63.527
Uprava skupaj	321.662	303.189	141.971	132.722
Branko Pavlin	12.154	9.162	8.839	6.664
Marko Pahor	10.440	7.512	7.593	5.464
Drago Rabzelj	10.687	8.275	7.773	6.019
Darko Dujmović	8.946	6.573	6.506	4.781
Franc Dover	9.933	7.135	7.224	5.189
Marjan Adamič	9.549	6.976	6.945	5.073
Gregor Korošec *	2.186	1.594	1.590	1.159
Nadzorni svet skupaj	63.895	47.227	46.470	34.349

* zunanji član komisije nadzornega sveta

Uprava

Oba člana uprave sta v letu 2016 za svoje delo prejela fiksno plačilo skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki sta jo sklenila z nadzornim svetom družbe. Člana sta prejela variabilna plačila skladno s pogodbo, nista pa bila opcijsko nagrajena, kar po pogodbi tudi ni predvideno. Nista prejela niti nobenih sejin, ki bi izhajale iz članstva v nadzornih svetih hčerinskih družb.

Nadzorni svet

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejema sejnino ter osnovno plačilo za opravljanje funkcije. Člani komisij v nadzornem svetu pa še dodatno sejnino za delo v njih ter doplačilo za opravljanje funkcije. Poleg tega prejmejo tudi dnevnice in potne stroške skladno s predpisi. Sejnine članom nadzornega sveta in članom komisij se izplačujejo dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije, prav tako se doplačila za opravljanje funkcije izplačujejo dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije.

9.6 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V Uniorju imajo notranji lastniki (zaposleni, uprava in nadzorni svet) skupaj 7,03-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06 odstotka, nadzorni svet pa 0,21 odstotka delnic družbe. V letu 2016 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v	
	2016	2015	2016	2015
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0	0
Branko Bračko	250	250	0	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0	0
mag. Branko Pavlin	0	0	0	0
mag. Franc Dover	0	0	0	0
prof. dr. Marko Pahor	0	0	0	0
Drago Rabzelj	0	0	0	0
mag. Marjan Adamič	5.154	5.154	0	0
Darko Dujmovič	658	658	0	0
Nadzorni svet skupaj	5.812	5.812	0	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414		

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo tudi omejitve trgovanja pred javno objavo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

9.7 Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2016, upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila za leto 2016 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja UNIOR d.d., zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d., izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj UNIOR d.d., ter njenih odvisnih družb so uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Družba UNIOR d.d., na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.

Družba UNIOR d.d., upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečuje neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Notranjo kontrolo v družbi izvajata sektorja financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi ter služba notranje revizije. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema letno preverjajo pooblaščen zunanji revizorji. V letu 2015 je bila organizirana tudi služba notranje revizije, ki je prav tako odgovorna za preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol.

2. Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme.

Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31.12.2016 SDH, d.d. z lastniškim deležem 1.119.079 delnic oz. 39,4 odstotkov.

3. Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice.

Posamični delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe.

4. Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic.

Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

5. Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta.

Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo.

6. Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Družba UNIOR d.d. v letu 2016 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

7. Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti.

Skupščina delničarjev se je v letu 2016 sestala enkrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Potek glasovanja na skupščini delniške družbe UNIOR je podrobneje pojasnjen v Letnem poročilu 2016 v poglavju 9.4 Skupščina.

8. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij.

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2016 v poglavju 9 Korporacijsko upravljanje.

Izjava o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 8.12.2009, ki se je začel uporabljati s 1.1.2010 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki ne posegajo v dobro prakso upravljanja in ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa je sestavni del letnega poročila za leto 2016 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d., www.ljse.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2016, to je od 1.1.2016 do 31.12.2016. Od zaključka poslovnega leta do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa:

- Določba 1: družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je maksimiranjem vrednosti družbe in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav tega nima navedeno v Statutu družbe.
- Določba 5.2: družba ob organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotavlja javno objavo informacij o tem in sicer seznam pooblaščenecv in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, na dan skupščine pa ne objavlja vseh stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil.
- Določba 21.3: družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih.

Zreče, 31. marec 2017

Predsednik uprave
Darko Hrastnik

Član uprave
Branko Bračko

Predsednik nadzornega sveta
mag. Branko Pavlin

9.8 Upravljanje s tveganji

V skladu z načeli in s smernicami sistema kakovosti SIST ISO 31000:2011 smo razvili in uvedli v poslovne procese podjetja UNIOR d.d. sistem za obvladovanje tveganj, ki deluje od 1.7.2016 naprej. Odbor za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo potencialov za izboljšanje, ki bi še dodatno utegnili prispevati k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti za vsako od prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, toda namen ukrepov je znižati vsako od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Navedena tveganja smo prepoznali, za njih izvajamo omilitvene ukrepe in jih spremljamo, toda v tem trenutku ne predstavljajo večje grožnje za poslovanje podjetja: človeški viri, konkurenčnost, lastniška struktura, oskrba s proizvodi, razpoložljivost sredstev, poglobljanje globalizacije, zagotavljanje kakovosti, zaščita intelektualne zaščite, raziskave in razvoj, inovativne spremembe, informacijske tehnologije, tehnična oskrba, učinkovitost in uspešnost procesov, učinkovitost sredstev, varovanje premoženja, finančna izguba zaradi neustreznih proizvodov, likvidnostno tveganje, nova gospodarska kriza, odškodninski zahtevki in civilne tožbe in spremembe deviznih tečajev.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo tveganja, ki v tem času predstavljajo višjo resnost:

POSLOVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
lastniška struktura	Tveganje spremembe lastniške strukture lahko omogoči odpravljanje slabosti in izkoriščanje priložnosti ali pa povzroči nevarnosti.	Sodelovanje v okviru možnosti v postopku prodaje, komuniciranje med deležniki, pravno varovanje interesov in simulacije poslovanja.	visoka
prodaja in trženje	Tveganje izgube prihodkov	Pravočasno odzivanje na spremenjene tržne razmere, prilagajanje ponudbe, novi tržni kanali in strategije, diferenciacija in diverzifikacija.	zmerna
klimatske spremembe	Tveganje vpliva neugodnega vremena na poslovanje	Trženjski prijemi in kombiniranje ponudbe.	zmerna

TVEGANJE SPREMEMB LASTNIŠKE STRUKTURE

Tveganje se nanaša na napovedano spremembo večine lastnikov delnic, saj utegne odločilno vplivati na strateške usmeritve poslovanja podjetja. Gre za poslovi delež, ki je v neposredni in/ali posredni lasti vlade Republike Slovenije, pa tudi drugih delničarjev, ki bi jih utegnili prodati ob ugodni ponudbi cene delnic ali pa ob prevzemni ponudbi novih potencialnih lastnikov. Tveganje lahko omilimo v okviru zakonsko dovoljenega sodelovanja z novimi potencialnimi lastniki, primernim komuniciranjem z deležniki ter simulacijo načrtovanja scenarijev. Analiza občutljivosti: v primeru, da bo zamenjalo lastništvo delnic več kot 50 odstotkov lastnikov, bo/do lahko novi lastnik/i vplivali na strateške usmeritve podjetja. Ko se bodo izšle v pozitivne učinke za družbo ne vidimo nevarnosti, v nasprotnem primeru pa.

TVEGANJA PRODAJE IN TRŽENJA

Uniorjeva prodajno-distribucijska mreža je široko razvejana, saj prodajamo svoje proizvode v okrog 100 držav po vsem svetu. Različnost geopolitičnih in makroekonomskih razmer ter pravnega, kulturnega in podjetniškega okolja nakazuje tudi na različna prodajna tveganja. Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti Uniorjevih procesov in proizvodov ustrezna cena, kakovost, fleksibilnost in inovativnost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročno razvojna - dobaviteljska partnerstva. Sočasno se usmerjamo k morebitnim novim kupcem in tržiščem, kar zahteva drugačen pristop in pogled na tveganja. Glede na veliko odvisnost od trga avtomobilov s pogonom na motorje z notranjim izgorevanjem posebno pozornost namenjamo razvoju trga in uporabi e-avtomobilov. Program Turizem se sooča s tveganji povezanimi s klimatskimi spremembami in razmisleki o tem, v katere smeri razvijati ponudbo (in usmerjati investicije) na Rogli, ki bo dopolnjevala naravne zimske pogoje z manj naravnega snega in višjimi temperaturami. Analiza občutljivosti: v primeru, ko bi prihodki od prodaje zaostajali za načrtovanimi za 1 odstotek, bi se poslovni izid zmanjšal glede na načrtovanega za okrog 6 odstotkov.

TVEGANJA ZARADI KLIMATSKIH SPREMEMB

Klimatske spremembe povzročajo milejše in z naravnim snegom manj bogate zime, daljše in bolj toplo poletje in pomlad ter toplejšo jesen z več padavinami. Smučarska sezona je zato krajša, s tem pa se manjša potencial prodaje ponudb, ki so vezane na smučanje. Postopno se usmerjamo v vse večjo specializacijo proizvodov in na ta način dajemo poseben pomen razvoju in kakovosti izbranih proizvodov. Analiza občutljivosti: neposredno se pokaže v krajših zimskih sezonah in višanju stroškov priprave smučišč zaradi pomanjkanja naravnega snega, višje poletne temperature v krajih in mestih pa odpirajo priložnosti za preživljanje prostega časa in bivanje v temperaturno ugodnejšem sredogorju.

OPERATIVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
zaposleni	Tveganje nastanka poškodb na delovnem mestu	Usposabljanja, izvedba ukrepov na osnovi ocene tveganja delovnega mesta, upoštevanje delovnih navodil.	zmerna

TVEGANJA, POVEZANA S POŠKODBAMI ZAPOSLENIH NA DELOVNEM MESTU

Na področju varnosti in zdravja pri delu ocenjujemo verjetnost nastanka nezgodnega dogodka in njegovih posledic ter verjetnost nastanka zdravstvenih okvar na delovnem mestu. Izvajanje ocene tveganja na delovnem mestu nam služi kot osnova za izboljšanje npr. ergonomije na delovnem mestu. Izobraževanje, usposabljanje, navodila za varnost in zdravje, opozorilni napisi, ukrepi, sestanki, pogovori itn. pripomorejo k izboljšanju zavedanja o možnostih nastanka in preprečevanju poškodb na delovnem mestu. Analiza občutljivosti: v primeru, da se strošek odškodnin poveča za 100 odstotkov glede na leto 2016, je neposredna posledica zmanjšanje poslovnega izida za okrog 3 odstotke in obratno.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	Tveganje, da kot posojilodajalec ne bomo mogli izterjati svojih pogodbenih terjatev ob zapadlosti	Načrtovanje denarnega toka, pravočasna izterjava zapadlih terjatev, faktoring, obvladovanje stroškov in obratnih sredstev in spremljanje kazalnikov.	zmerna
spremembe obrestnih mer	Tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	Obvladovanje poslovnih načel financiranja, upoštevanje zlatega bilančnega pravila: dolgoročne naložbe financiramo z dolgoročnimi viri, dnevno spremljanje, razpršenost zunanjih virov financiranja, spremljanje sprememb v zunanjem okolju, razpršenost dospelosti obveznosti in obvladovanje stroškov.	zmerna

KREDITNO TVEGANJE

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb pa imamo od 1.10.2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Analiza občutljivosti: v primeru, da družba ne dobi pravočasno plačanih glavnih in obresti na letni ravni, se zaradi odpisa glavnih in izpada prihodkov iz naslova obresti zmanjša poslovni izid za približno 25 odstotkov.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Sprememba obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot zmerno, v zadnjih letih je stalno prisoten padec referenčnih obrestnih mer. V družbi smo z konzorcijem bank dosegli da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine Unior, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. Tveganje porasta obrestnih mer je prikazano v spodnji tabeli. Analiza občutljivosti: če se obrestna mera poveča za 100 odstotkov se poslovni izid zmanjša za približno 7 odstotkov. Ostali hipotetični porasti so prikazani v spodnji tabeli.

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2016

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2016	Višina obr. mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	100.670.921	-0,3190	48.171	160.570	321.140
6 mesečni EURIBOR	21.394.004	-0,2210	7.092	23.640	47.281
Skupni učinek	122.064.925		55.263	184.210	368.421

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2015

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2015	Višina obr. mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
1 mesečni EURIBOR	3.415.216	-0,2020	1.035	3.449	6.899
3 mesečni EURIBOR	33.752.250	-0,1320	6.683	22.276	44.553
6 mesečni EURIBOR	66.924.021	-0,0420	4.216	14.054	28.108
Skupni učinek	104.091.487		11.934	39.779	79.560

TVEGANJE SKLADNOSTI

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
skladnost	Tveganje zakonodajnih in davčnih sprememb	Redno spremljanje predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, kontrole upravljanja.	zmerna

TVEGANJE SKLADNOSTI ZAKONODAJNIH IN DAVČNIH SPREMEMB

Zakonodajno tveganje nastopi, ko država ne zagotovi zakonsko predpisanih stvari. Tveganje skladnosti z zakonskimi določbami, davki, prispevki, je tveganje za nastanek zakonskih ali ureditvenih sankcij, bistvene finančne izgube ali izgube ugleda, ki ga lahko podjetje utрпи zaradi nespoštovanja zakonov, predpisov, pravil, povezanih organizacijskih standardov in kodeksov ravnanja, ki veljajo za podjetje in njegove dejavnosti. Največkrat se spremembe zakonodaj in davkov v podjetniškem svetu pokažejo kot dodatne finančne obremenitve in zato poslabšujejo konkurenčnost. Omilitev tveganja dosegamo z uvedbo kontrole upravljanja in rednim spremljanjem predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, pri investicijah v osnovna sredstva pa dajemo prednost tistim, ki imajo manjšo porabo energije, nižji hrup in emisije v okolje. Analiza občutljivosti: stvarno je, da predstavlja strošek zakonodajnih sprememb 0,3 odstotka prihodkov od prodaje (toda ne vsako leto), kar se pozna v neposrednem vplivu na zmanjšanje poslovnega izida v višini okrog 10 odstotkov.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji

V letu 2016 je bila globalna rast bruto družbenega produkta 2,2-odstotna, kar je najnižja rast v pokriznem obdobju. Rast obsega svetovne trgovine se je znižala na 1,7 odstotka, s čimer je prvič po 15 letih globalni BDP rasel hitreje od rasti svetovne trgovine. Gospodarska rast je v ZDA dosegla 1,6 odstotka, kar je najmanj v petih letih, medtem ko se je rast kitajskega BDP ustavila pri 6,7 odstotka. Bruto družbeni produkt v območju evra se je v letu 2016 povečal za 1,7 odstotka, v Evropski Uniji pa je zrasel za 1,9 odstotka, je v prvi oceni zapisal Eurostat. Nemčija je leto 2016 sklenila z 1,9-odstotno rastjo gospodarske dejavnosti, kar je najhitrejša rast največjega gospodarstva v območju evra v zadnjih petih letih. Kljub pozitivnim obetom ostajajo v mednarodnem okolju številna negativna tveganja, od sprememb v političnem okolju nekaterih razvitih držav, povečane družbene neenakosti in medsebojnih sankcij med EU in Rusijo, do geopolitičnih napetosti na Bližnjem vzhodu.

Gospodarska rast v Sloveniji je znašala 2,5 odstotka in je bila med višjimi v evrskem območju predvsem zaradi konkurenčnosti izvoznega sektorja, okrepila pa se je tudi domača končna poraba. K tej so izdatno prispevala gospodinjstva, katerih potrošnja ob rasti zaposlenosti in plač ter potrošniških posojil postaja vse bolj uravnotežena, saj je začela rasti tudi poraba netrajnih proizvodov. V primerjavi z evrskim območjem so ostale šibke predvsem investicije, kjer pa se obeti izboljšujejo, saj se krepi investicijska aktivnost podjetij.

Makroekonomski kazalniki v 2016 za ključne trge Uniorja

	EU	Evroobmočje	Nemčija	Francija	Slovenija
Rast BDP	1,9%	1,7%	1,9%	1,2%	2,5%
Brezposelnost	8,5%	10,0%	4,1%	10,0%	7,9%

Vir: Eurostat

V Sloveniji je bila v letu 2016 vrednost industrijske proizvodnje za 6,6 odstotka višja kot v preteklem letu. K temu so največ prispevala podjetja v predelovalnih dejavnostih, kjer se je proizvodnja povečala za osem odstotkov, pri tem se je proizvodnja v predelovalnih dejavnostih zvišala za osem odstotkov, v rudarstvu za 2,3 odstotka, v oskrbi z električno energijo, plinom in paro pa je bila za 5,3 odstotka nižja kot leta 2015. Brezposelnost se je v letu 2016 zmanjšala, še vedno pa je v Sloveniji registriranih več kot 100.000 brezposelnih oseb, pri čemer pa se povečujejo strukturna neskladja na trgu dela, saj se je približno tretjina delodajalcev že srečala s pomanjkanjem ustreznih kadrov.

Na letni ravni je bila inflacija v evro območju 1,1-odstotna, v Sloveniji pa je bila 0,5-odstotna, medtem ko je bila povprečna letna inflacija negativna 0,1-odstotna.

Napovedi gospodarske rasti so optimistične, saj analitiki ocenjujejo, da so evropska gospodarstva dokaj odporna proti globalnim gospodarskim, političnim in varnostnim izzivom, ki v letu 2016 niso zavrli predvidene gospodarske rasti. Podobno v zadnjih napovedih gospodarske rasti razmišlja tudi Evropska komisija, ki prvič po slabem desetletju za naslednje dveletno obdobje napoveduje pozitivno gospodarsko rast vsem članicam Unije, pri čemer naj bi slovensko gospodarstvo dosegalo 3-odstotno rast, kar je za 1,3 odstotne točke več od povprečja evrskega območja.

(Viri: Podatki SURS in Eurostat, Banka Slovenije: Povzetek makroekonomskih gibanj, januar in februar 2017)

Avtomobilska industrija

Proizvodnja motornih vozil

Svetovna avtomobilska industrija je v letu 2016 proizvedla 95 milijonov vozil, kar je 4,7 odstotke več kot v letu 2015, s čimer je bil ponovno dosežen rekordni obseg proizvodnje. Azija je s proizvodnjo 51,5 milijonov vozil zadržala vodilno mesto zaradi izjemne 14,8-odstotne rasti proizvodnje na Kitajskem, ki z letno proizvodnjo 28,1 milijonov vozil utrjuje položaj največje proizvajalke vozil. Na ameriškem kontinentu je bilo proizvedeno 20,5 milijonov vozil, kar je 0,5 odstotka manj kot v preteklem letu, na kar je ob sicer 0,8-odstotni rasti v ZDA vplival predvsem 11,2-odstotni padec proizvodnje v Braziliji. Drugo mesto med kontinenti je tako okrepila Evropa, kjer je ob 2,9-odstotni rasti proizvodnje bilo izdelanih 21,7 milijonov vozil, njen delež v svetovni avtomobilski industriji pa je znašal 22,8 odstotkov.

Proizvodnja motornih vozil v svetu

	v mio					Letna rast			
	2012	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
EVROPA	19,8	19,9	20,4	21,1	21,7	0,5%	2,5%	3,3%	2,9%
EU27	16,2	16,2	17,1	18,2	18,8	0,0%	5,5%	6,1%	3,5%
EU15	12,8	12,8	13,5	14,4	14,9	0,2%	5,2%	7,1%	3,2%
Nemčija	5,6	5,7	5,9	6,0	6,1	1,2%	3,3%	2,1%	0,5%
Španija	2,0	2,2	2,4	2,7	2,9	9,3%	11,1%	13,7%	5,6%
Francija	2,0	1,7	1,8	2,0	2,1	-11,6%	4,7%	8,2%	5,7%
Vel. Britanija	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,3%	0,1%	5,2%	8,0%
Ostala Evropa	3,6	3,7	3,3	2,9	2,9	2,6%	-10,3%	-11,6%	-1,0%
AMERIKA	20,1	21,1	21,2	21,0	20,9	5,2%	0,4%	-1,2%	-0,5%
ZDA	10,3	11,1	11,7	12,1	12,2	7,1%	5,4%	3,8%	0,8%
Mehika	3,0	3,1	3,4	3,6	3,6	1,8%	10,3%	5,9%	0,9%
Brazilija	3,4	3,7	3,1	2,4	2,2	9,1%	-15,2%	-22,8%	-11,2%
AZIJA & OCEANIJA	43,7	45,8	47,4	47,8	51,5	4,8%	3,5%	0,8%	7,8%
Kitajska	19,3	22,1	23,7	24,5	28,1	14,8%	7,3%	3,3%	14,8%
Japonska	9,9	9,6	9,8	9,3	9,2	-3,1%	1,5%	-5,1%	-0,8%
Indija	4,2	3,9	3,8	4,1	4,5	-6,6%	-1,4%	7,3%	8,8%
AFRIKA	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	8,5%	13,1%	16,2%	7,9%
SKUPAJ	84,2	87,5	89,8	90,7	95,0	3,9%	2,6%	1,0%	4,7%

Vir: Mednarodna organizacija proizvajalcev motornih vozil (OICA)

OICA - Organisation Internationale des Constructeurs d'Automobiles

Prodaja motornih vozil

Prodaja motornih vozil v celem svetu je v letu 2016 dosegla rekordnih 93,4 milijonov, prodajni rezultati pa kažejo 4,7-odstotno rast v primerjavi z letom 2015. Od tega je bilo osebnih avtomobilov 69,5 milijonov, kar prav tako predstavlja 4,7-odstotno povečanje.

V Evropi je bilo skupno prodanih 20,1 milijonov vozil, kar predstavlja 5,8-odstotno rast glede na preteklo leto, od tega je bilo 17,3 milijonov osebnih avtomobilov, kar je 5,4 odstotke več kot v letu 2015. V Evropski Uniji se je število prodanih osebnih avtomobilov povečalo za 6,8 odstotkov in doseglo 14,6 milijonov.

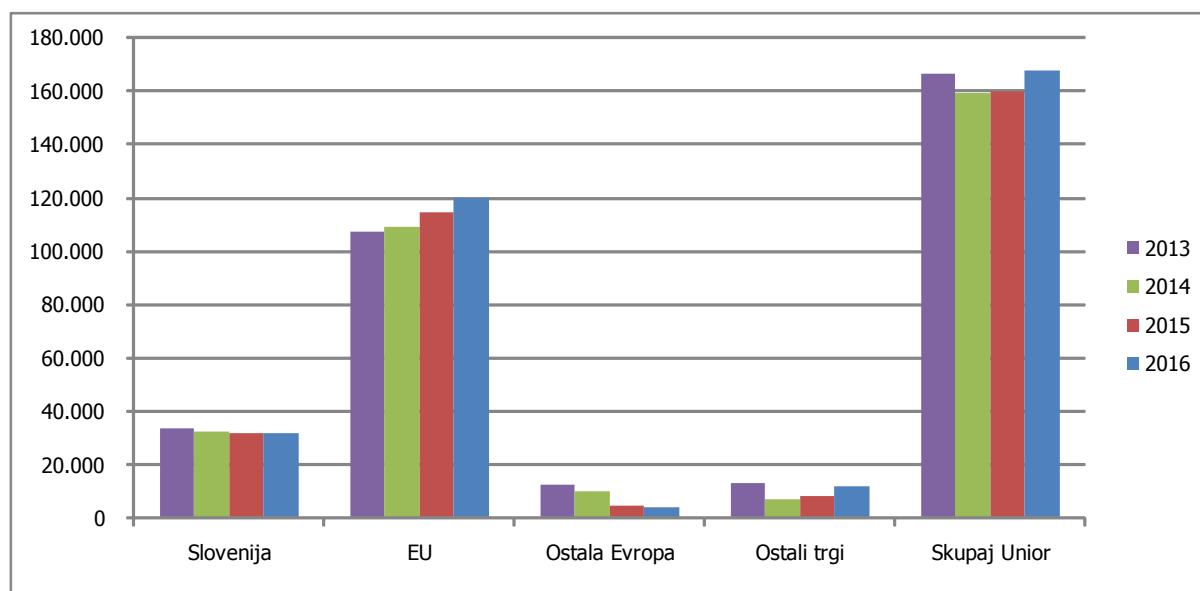
10.2 Prodaja

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v letu 2016 obsegali 168 milijonov evrov in so se v letu dni povečali za 5,1 odstotkov. Prihodki na programu Odkovki bi beležili še višjo rast, če ne bi dosegali nižje prodajne cene zaradi nižjih borznih cen jeklenega odpada in legirnih elementov. Ostali programi so zabeležili višjo prodajo kot v preteklem letu, največji porast je bil zaradi izredno dobrega naročilnega stanja na programu Strojna oprema. K rasti prodaje na kovinskih programih sta največ prispevala relativno stabilen trga svetovne avtomobilske industrije, katera je na teh programih glavni odjemalec in pospešene prodajne aktivnosti.

Neevrski trgi zajemajo 9,6 odstotkov naših prihodkov, vendar smo na teh trgih v lanskem letu zabeležili 22,3-odstotni porast prodaje, v največji meri zaradi povečane prodaje programa Strojna oprema, ki širi svoje tržišče izven trgov Evrope. Trgi EU so v strukturi prisotni z 90,4 odstotki in so za naše poslovanje še vedno najpomembnejši. Na njih smo imeli v Sloveniji skoraj identično prodajo, na ostalih evrskih trgih pa smo zabeležili 4,5 odstotni porast prihodkov od prodaje.

Prihodki od prodaje po trgih

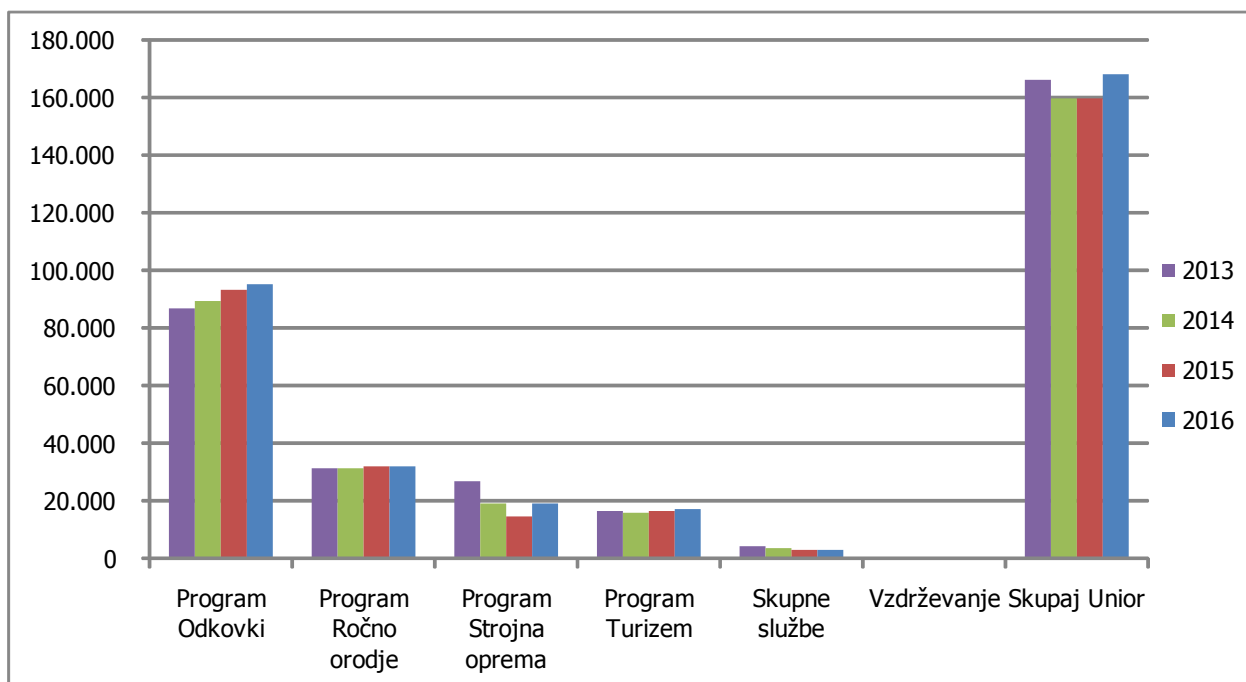
(v tisoč EUR)	2016	2015	2014	2013
Slovenija	32.048	32.034	32.525	33.757
EU	119.893	114.706	109.412	107.087
Ostala Evropa	4.365	4.589	10.267	12.458
Ostali trgi	11.636	8.490	7.253	13.230
Skupaj Unior	167.942	159.819	159.457	166.532

Vsi programi družbe so v letu 2016 dosegli večjo prodajo kot leto prej in sicer je bila največja rast v višini 31,4 odstotkov na programu Strojna oprema, sledil je program Turizem, ki je zabeležil rast prodaje za 4,4 odstotke, program Odkovki je povečal prihodke za 2,4 odstotka in program Ročno orodje za 1,5 odstotka. Program Strojna oprema je v letu 2016 ponovno posloval boljše, prav tako so nam povečanje prodaje omogočile tudi ugodne vremenske razmere ter okrepljene marketinške in prodajne aktivnosti na programu Turizem. Posebej velja izpostaviti rast prodaje na programu Odkovki, ki ustvarijo 57 odstotkov vseh prihodkov družbe. Rast je stabilna, hkrati pa je program pridobil pomembne projekte za prihodnja leta, ki zagotavljajo še nadaljnjo stabilno rast.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisoč EUR)	2016	2015	2014	2013
Program Odkovki	95.491	93.257	89.320	86.929
Program Ročno orodje	32.239	31.783	31.212	31.146
Program Strojna oprema	19.311	14.693	19.258	27.127
Program Turizem	17.500	16.763	15.663	16.815
Skupne službe	3.282	3.132	3.485	4.394
Vzdrževanje	120	189	519	122
Skupaj Unior	167.942	159.819	159.457	166.532

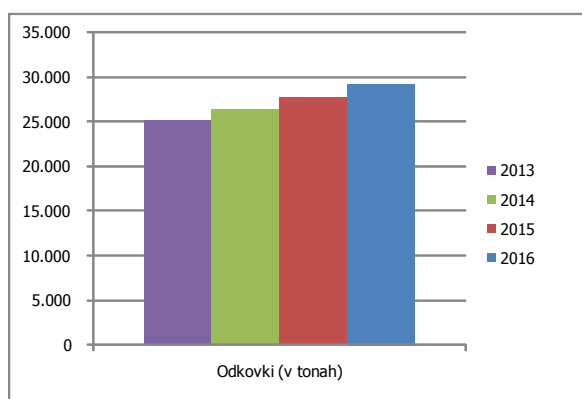
10.3 Proizvodnja in storitve

Proizvodnja na vseh programih se je v primerjavi s preteklim letom povečala. S tem je proizvodnja sledila povečanemu povpraševanju na trgu, kar se odraža tudi večji prodaji kot v preteklem letu. Porast proizvodnje na programu v višini 5,7 odstotkov je presegel porast prodaje zaradi nižjih doseženih prodajnih cen (posledica nižjih borznih cen jeklenega odpada in legirnih elementov). Rast proizvodnje na programu Ročno orodje je bila 4,5 odstotke, program Strojna oprema je opravil za 12,2 odstotkov več delovnih ur, program Turizem pa je dosegel za 5,8 odstotkov večje število nočitev.

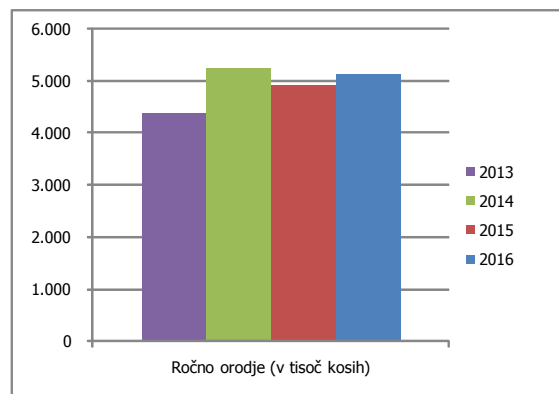
Proizvodnja in storitve po programih

	2016	2015	2014	2013
Odkovki (v tonah)	29.263	27.679	26.306	25.064
Odkovki (v tisoč kosih)	78.144	74.995	70.780	66.384
Ročno orodje (v tonah)	2.688	2.348	2.492	2.382
Ročno orodje (v tisoč kosih)	5.130	4.919	5.244	4.366
Strojna oprema (opravljene ure)	66.239	59.043	60.554	71.258
Število nočitev v Turizmu	196.312	185.535	179.459	186.440

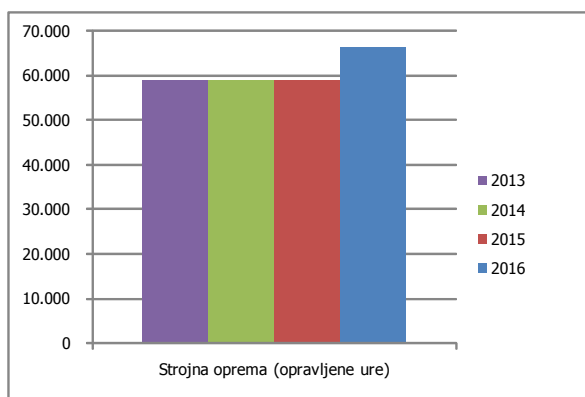
Proizvodnja Odkovki

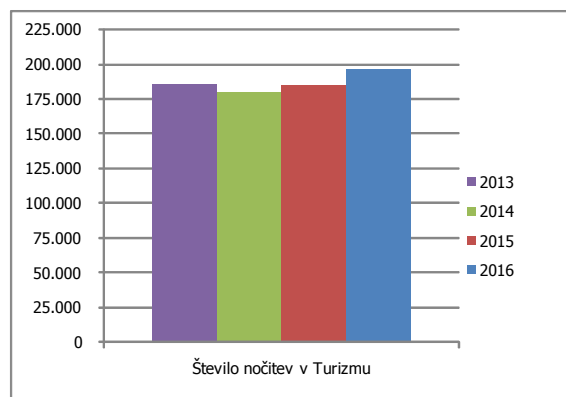
Proizvodnja Ročno orodje

Proizvodnja Strojna oprema

Proizvodnja Turizem

10.4 Nabava

Jeklo

Ponudba proizvajalcev jekel je bila v letu 2016 dobra in ugodna, tako da kot uporabniki nismo čutili večjih odstopanj glede dejanskih in potrjenih dobavnih terminov. Pri naročilu moramo upoštevati dobaviteljeve proizvodne čase in s tem pogojene dobavne termine.

Pogajanja glede osnovnih cen jekla za leto 2016 ocenjujemo kot uspešna, saj nam je v večji meri uspelo znižati osnovne cene jekla (povprečno znižanje 11 evrov na tono). Nabavna cena jekla je določena kot osnovna cena, povečana za dodatek jeklenega odpadka in dodatek legiranja. Dodatka močno vplivata na oblikovanje končne cene jekla. Prihranek z naslova znižanja osnovnih cen jekla za leto 2016 znaša 642.980 evrov. Vrednost skupnih dodatkov je bila v letu 2016 v povprečju 113 evrov na tono in je bila v povprečju manjša za 50 evrov na tono kot leta 2015.

V letu 2016 smo v Uniorju nabavili 50.443 ton jekla za predelavo, po povprečni (ponderirani) ceni 640 evrov na tono. Leto poprej smo v enakem obdobju kupili 48.192 ton, povprečna cena pa je bila 698 evrov na tono. To pomeni 4,7 odstotno količinsko povečanje nabave jekla, ter 8,3 odstotno cenovno znižanje na tono jekla.

Pločevina

Nabava pločevine tako konstrukcijske kot legirane je v letu 2016 znašala 1.034 ton, kar je za 8,5 odstotkov več kot v enakem obdobju preteklega leta. Obrati sami učinkovito skrbijo za optimalno zalogo. Cena pločevine je glede na preteklo obdobje nižja za 9,6 odstotkov. Zaradi različnega postopka proizvodnje pločevine in jekla (pločevina se večinoma proizvaja iz železove rude, jeklo pa iz starega železa) so prodajne cene oblikujejo po drugačnih tržnih merilih.

Rezilno orodje

Nabava rezilnega orodja se je v letu 2016 primerljivo z letom 2015 količinsko povečala za 5 odstotkov, vrednostno pa zaradi uporabe drugega asortimana za 9,1 odstotkov. Sicer pa smo vsakoletni pritisk dobaviteljev na povišanje cen rezilnega orodja uspeli ublažiti in pristati na povišanje cen veljavnih v letu 2016 med 1 in 2 odstotka. Podatek je skupen za proizvodnjo in opremo strojev.

Jekleni prah

Povprečna cena jeklenega prahu v letu 2016 bila 1,477 evra na kilogram in je v primerjavi z letom 2015 nižja za 8,5 odstotkov. Skupna količina prahu, ki smo jo nabavili v letu 2016 znaša 580 ton in je 2,8 odstotka manjša kot v letu 2015. Povprečna zaloga v letu 2016 je bila 82 ton, medtem ko je povprečna zaloga v letu 2015 znašala 67 ton.

Pomožni material in zaščitna sredstva

Strošek pomožnega materiala na zaposlenega, kot tudi njegova skupna vrednost, minimalno raste, na kar pa vplivajo predvsem povečani obsegi proizvodnje in uvajanje sistem 5S v programih Odkovki in Ročno orodje, ki sta tudi največja (kumulativno) porabnika zaščitnih sredstev.

10.5 Uspešnost poslovanja

V letu 2016 smo v družbi Unior d.d. ustvarili 5,1 milijonov evrov čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2015, ko smo zabeležili 3,6 milijone evrov čistega poslovnega izida, za 1,5 milijona evrov boljše. Napredek je še očitnejši v primerjavi z letom 2014 saj smo dosegli za 2,9 milijona evrov boljši poslovni izid, v primerjavi z letom 2013 pa je izboljšanje za 8,6 milijonov evrov.

Izid iz poslovanja je boljši za 0,6 milijona evrov – v letu 2016 znaša dobiček iz poslovanja 8,5 milijonov evrov, medtem ko je v letu 2015 bil ustvarjen v višini 7,9 milijonov evrov. V letu 2016 smo ustvarili za 167,9 milijonov evrov prihodkov od prodaje, kar je za 5,1 odstotkov več kot v preteklem letu, poslovnih stroškov pa je bilo prav tako za 167,9 milijonov evrov in so v primerjavi s preteklim letom za 8 odstotkov višji, vendar je povečanje na ravni rasti kosmatega donosa.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	2016	2015	2014	2013
Prihodki od prodaje	167.942	159.819	159.457	166.532
Poslovni stroški	167.922	155.528	153.003	161.483
EBIT	8.507	7.902	7.318	4.823
EBITDA	18.691	17.647	16.409	14.365
Čisti poslovni izid	5.089	3.612	2.221	(3.543)

Tudi v letu 2016 je bil temeljni cilj varovanje denarnega toka in zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti podjetja, s poudarkom na rednem izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank - likvidnostno stanje smo izboljšali, saj smo zaostanke pri plačilih dobaviteljem še zmanjšali. Vse zaveze do bank, opredeljene v Generalni pogodbi o finančnem prestrukturiranju redno izpolnjujemo.

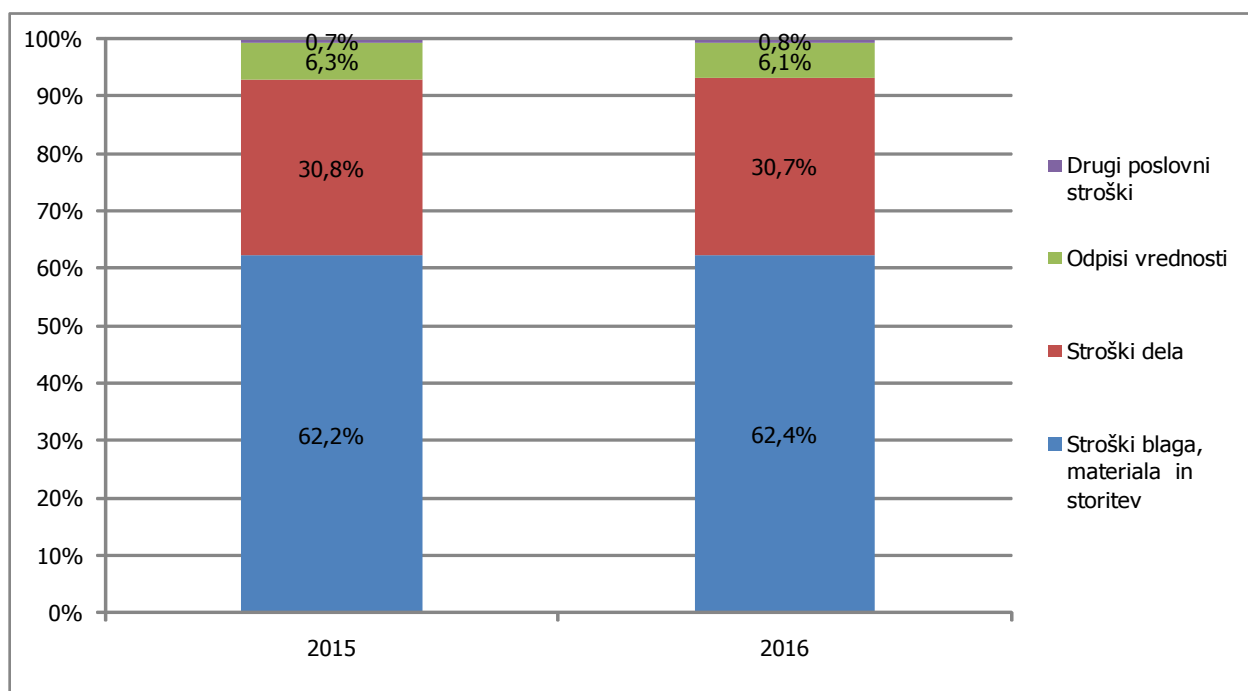
V mesecu decembru smo s šestimi slovenskimi bankami podpisali pogodbo o dolgoročnem sindiciranem posojilu v višini 112,8 milijonov evrov. Gre za eno večjih sindiciranih posojil v slovenskem bančnem prostoru. Posojilo je pomemben element v zgodbi refinanciranja, pomembno pa bo vplivalo tudi na nadaljnjo rast družbe, saj želimo ostati vrhunski tako v obdelavi kovin, kot v turizmu. Konzorcij bank, ki je Uniorju zagotovil 112,8 milijonsko sindicirano posojilo, sestavljajo: Nova Ljubljanska banke d.d. v vlogi agenta in organizatorja, Abanka d.d. Nova KBM d.d., Gorenjska banka d.d., Banka Koper d.d. in Sberbank banka d.d.. Refinanciranje je bilo sklenjeno na osnovi izboljšane bonitete družbe v zadnjih letih in izključno z bankami, ki smo jih povabili k sodelovanju in so bile pripravljene sodelovati. Podpis tovrstnega financiranja v očeh kupcev, dobaviteljev in ostalih udeležencev predstavlja še dodatno izboljšanje bonitete podjetja in predvsem zagotovitev, da lahko stremimo neprestanemu napredku in izboljšavam. Le-te so edina možnost, ki podjetju omogoča, da na zahtevnem, z izdelki in storitvami preplavljenem trgu obstane in se razvija. S ponosom ugotavljamo, da med konkurenti, pri dobaviteljih, bankah in v širšem okolju zaradi rezultatov našega dela, kvalitetnih in inovativnih izdelkov in storitev uživamo čedalje večji ugled na marsikaterem področju. S sindiciranim posojilom, ki smo ga uspešno zaključili, smo odplačali stare kredite, zmanjšali število bank posojilodajalk, poenostavili postopke soglasij, dosegli boljše pogoje, odprli možnost nadaljnje rasti podjetja in tako zagotovili, da ostajamo vrhunski v obdelavi kovin in turizmu.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v lanskem letu povečali za 8 odstotkov vendar so usklajeni z rastjo kosmatega donosa, ki je prav tako za 8 odstotkov večji kot v preteklem letu. Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto ostaja skoraj nespremenjena, minimalni porast je le pri stroških blaga, materiala in storitev, kar je posledica intenzivnejše proizvodnje, delež stroškov dela pa se je zmanjšal za 0,1 odstotno točko.

Struktura poslovnih odhodkov

(v tisoč EUR)	2016	2015
Stroški blaga, materiala in storitev	104.822	96.732
Stroški dela	51.578	47.892
Odpisi vrednosti	10.185	9.745
Drugi poslovni stroški	1.337	1.159
Skupaj poslovni odhodki	167.922	155.528

Stroški blaga, materiala in storitev so bili skupaj višji za 8,4 odstotkov. Zvišanje gre v veliki meri pripisati večji proizvodnji na programu Strojna oprema, kjer je bilo naročilno stanje izjemno. Stroški dela so višji za 7,7 odstotkov, kar je posledica večjega števila zaposlenih (tako po stanju kot iz delovnih ur), napredovanj in porasta dodatka na delovno dobo (dodatno leto). Opisi vrednosti ter drugi poslovni stroški predstavljajo strukturno manjši delež.

Ugodna gibanja na področju poslovnih prihodkov in odhodkov so se izrazila tudi v rezultatu iz poslovanja (EBIT), ki je iz 7,9 milijonov evrov v letu 2015 porasel na 8,5 milijonov evrov dobička iz poslovanja v letu 2016.

Neto finančni odhodki so v letu 2016 znašali 3,7 milijone evrov. Odhodki za obresti iz finančnih obveznosti so znašali 4,7 milijone evrov in so za 8,2 odstotkov nižji kot v preteklem letu.

Produktivnost

Produktivnost (v EUR)

(v EUR)	2016	2015	2014	2013
Kosmati donos na zaposlenega	85.770	80.270	79.841	82.208
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	34.161	32.190	30.746	28.791

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2015 povečala za 6,9 odstotkov. Drugi in hkrati pomembnejši kazalnik – bruto dodana vrednost na zaposlenega je za 6,1 odstotkov višji in s tem dosega rekordno vrednost v zgodovini poslovanja družbe.

10.6 Kazalniki poslovanja

	UNIOR d.d.		Skupina UNIOR	
	2016	2015	2016	2015
Stopnja lastniškosti financiranja <i>(kapital / obveznosti do virov sredstev)</i>	0,393	0,388	0,438	0,426
Stopnja dolgoročnosti financiranja <i>((kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije) / (obveznosti do virov sredstev))</i>	0,821	0,817	0,805	0,799
Stopnja osnovnosti investiranja <i>(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva)</i>	0,505	0,523	0,551	0,575
Stopnja dolgoročnosti investiranja <i>((osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + nabžbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve) / sredstva)</i>	0,640	0,660	0,632	0,656
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev <i>(kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)</i>	0,778	0,742	0,796	0,741
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient <i>(likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	0,138	0,051	0,193	0,111
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient <i>((likvidna sredstva + kratkoročne terjatve) / kratkoročne obveznosti)</i>	0,754	0,638	0,800	0,644
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient <i>(kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	2,071	1,876	1,951	1,744
Koeficient gospodarnosti poslovanja <i>(poslovni prihodki / poslovni odhodki)</i>	1,051	1,051	1,079	1,064
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala <i>(čisti dobiček poslovnega leta / povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)</i>	0,047	0,034	0,071	0,044
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala <i>(vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital matične družbe)</i>	0,000	0,000	0,000	0,000

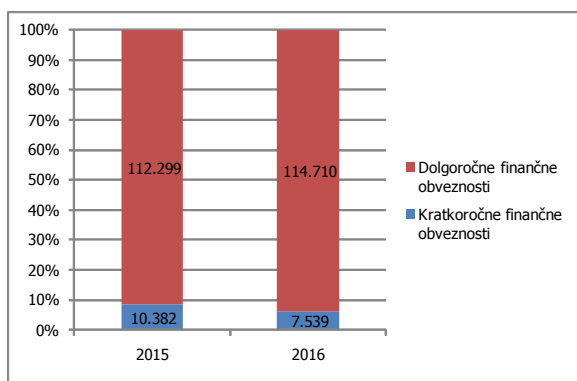
10.7 Finančni položaj

Skupna sredstva družbe so se v letu 2016 povečala za 2,5 odstotka oziroma za 7,1 milijonov evrov. Dolgoročna sredstva so se zmanjšala za 0,9 milijona evrov, predvsem zaradi zmanjšanja dolgoročnih finančnih naložb za 4,2 odstotka, kar je posledica znižanja dolgoročno danih posojil. Kratkoročna sredstva so se povečala za 8 milijonov evrov, predvsem zaradi višjih vrednosti zalog na dan 31.12.2016, znižale pa so se kratkoročne finančne naložbe (depoziti za zavarovanje bančnih garancij).

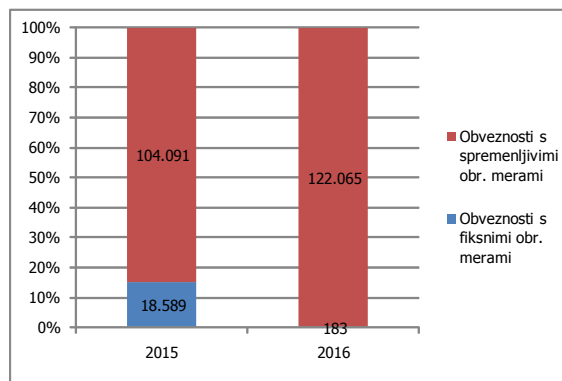
Kapital družbe se je v letu 2016 povečal za 4,2 milijone evrov, kar je posledica dobička tekočega leta v višini 5,1 milijonov evrov ter zmanjšanja presežka iz prevrednotenja za 0,9 milijona evrov. Delež kapitala se je tako v virih povečal iz 38,8 odstotkov v letu 2015 na 39,3 odstotkov v letu 2016.

Finančne obveznosti so se v letu dni neto zmanjšale za 432 tisoč evrov, saj je družba v decembru z konzorcijem bank podpisala pogodbo o sindiciranem posojilu v višini 112,8 milijonov evrov. V letu 2016 so redna odplačila glavnin znašala 7,1 milijonov evrov, dodatno je družba imela konec leta 2016 za 1,0 milijon evrov črpanega posojila za projektno financiranje proizvodnje na programu Strojna oprema. Ostalo povečanje predstavlja neto dodatno odobreno posojilo s strani konzorcija bank (višje kot je bilo poplačilo obstoječega dolga), namenjeno za poplačilo zapadlih obveznosti do dobaviteljev. Novo odobreno posojilo je dolgoročno, tako da se je delež dolgoročni posojil še povečal, prav tako so skoraj vsa posojila v stanju vezana na spremenljivo obrestno mero.

Ročnost finančnih obveznosti

Obrestne mere finančnih obveznosti

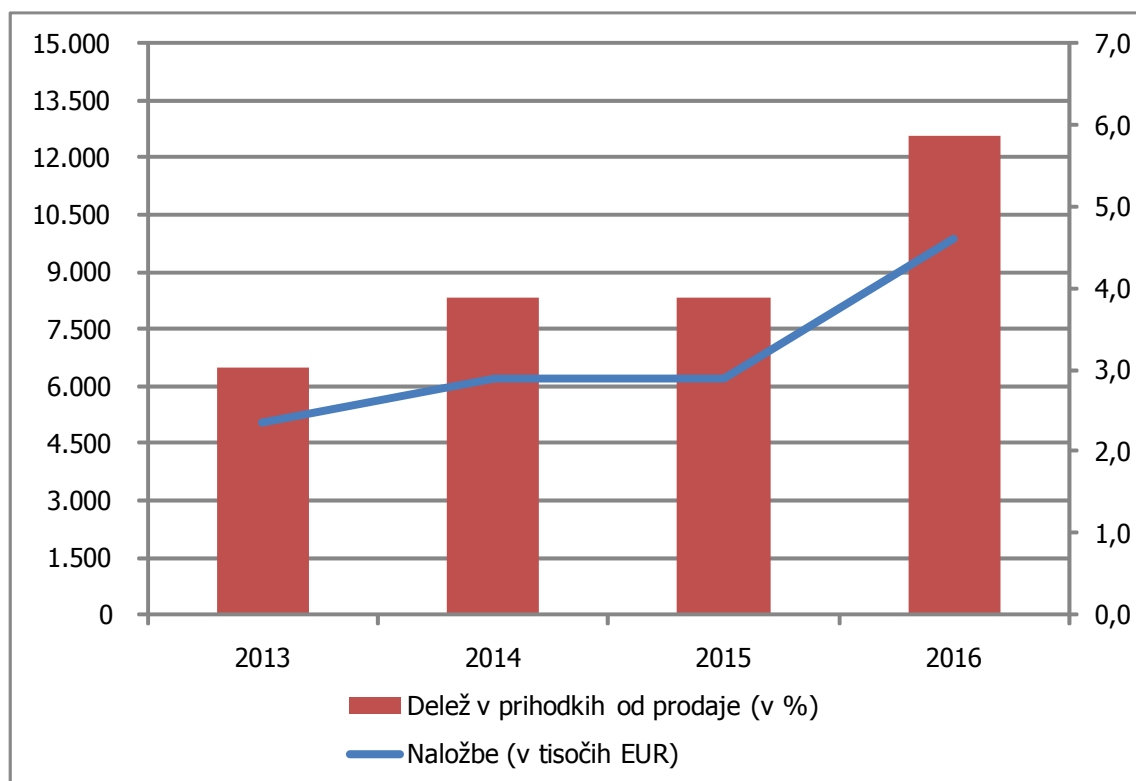
Poslovne obveznosti so se povečale in sicer za 2,1 milijona evrov, oziroma za 5,5 odstotka in znašajo 41,3 milijonov evrov. Največ in sicer za 0,7 milijona evrov so se zaradi pridobitve novih projektov na programu Strojna oprema povečale obveznosti za prejete predujme, kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev pa so se zmanjšale za 53 tisoč evrov, kljub temu da je bila proizvodnja večja, saj je družba dodatno pridobljena likvidna sredstva namenila za poplačilo teh obveznosti. Zmanjšali smo tudi poslovne obveznosti do družb v skupini za 127 tisoč evrov.

10.8 Investicije

V letu 2016 smo izvedli za 9,9 milijonov evrov investicij v nova osnovna sredstva, od tega 1,0 milijon evrov v obliki lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2015 povečala in po petih letih ponovno preseгла strošek amortizacije. Porast za 3,6 milijone evrov je pomenil po več letih vlaganja v nove zgradbe in sicer prizidek k proizvodni hali programa Odkovki ter novo sodobno halo za potrebe montaže na programu Strojna oprema. Glavnino vlaganj pa so še vedno predstavljala vlaganja v posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje.

Naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje družbe

	2016	2015	2014	2013
Naložbe (v tisočih EUR)	9.866	6.203	6.203	5.041
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	5,87	3,88	3,89	3,03

V letu 2016 smo za plačila naložb namenili 9,6 milijonov evrov, kar je prav tako 3,4 milijone evrov več kot pred enim letom. Plačila investicijskih vlaganj v letu 2016 je družba v celoti financirala iz lastnega denarnega toka.

Naložbe v povezana podjetja

V letu 2016 je družba za naložbe v povezana podjetja namenila le 16 tisoč evrov in sicer gre za konverzijo dobička skladno z ustanovitvenim aktom v kapital družbe UNIOR Tehna d.o.o. v Sarajevu. S tem za potrebe naložb družba ni porabila tekočih likvidnih sredstev.

10.9 Služba notranje revizije

Notranja revizija organizacijsko deluje kot samostojna in neodvisna podporna funkcija v okviru obvladujoče družbe od leta 2015 in je organizacijsko neposredno podrejena upravi družbe ter funkcijsko revizijski komisiji oz. nadzornemu svetu. Deluje na ravni celotne skupine Unior v skladu z Mednarodnimi standardi notranjega revidiranja.

Dejavnost notranjega revidiranja se izvaja na podlagi sprejete notranjerevizijske temeljene listine. Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja na podlagi srednjeročnega in letnega načrta dela. V skladu z letnim načrtom dela za leto 2016 je bil opravljenih šest notranjerevizijskih pregledov (Od tega jih je bilo 5 zaključenih v letu 2016 in en v letu 2017).

V okviru izvedenih pregledov so bili preverjeni obstoj in delovanje notranjih kontrol in upravljanje tveganj, ponekod so bila izdana priporočila za njihovo izboljšanje.

Notranje revizija je o posameznem opravljenem pregledu poročala revidirancu področja/enote, vodstvu revidiranega področja/enote in upravi družbe. Obdobno pa se je zbirno o ugotovitvah posameznih pregledov, tveganjih in uresničevanju notranjerevizijskih priporočil poročalo upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta.

10.10 Dogodki po bilanci stanja

Po bilanci stanja ni bilo pomembnih poslovnih dogodkov.

10.11 Izvajanje javne službe

1. Izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče

UNIOR d.d. je v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče zavezan k upravljanju sistema za zbiranje, čiščenje in odvajanje odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče ter izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče. Za izvajanje navedene javne službe koncesionar v skladu z 9. členom zaračunava zavezancem storitev za opravljanje dejavnosti. Izhodiščna cena je določena v koncesijski pogodbi, potem pa se vsako leto cene usklajuje v skladu s pogodbo.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – odvajanja in čiščenja odpadnih voda

(v EUR)	2016	2015
Prihodki iz naslova odvajanja in čiščenja odpadnih voda	139.455	98.559
Skupaj prihodki	139.455	98.559
Stroški materiala	7.110	5.121
Stroški storitev	11.739	16.517
Amortizacija	19.913	19.913
Stroški dela	35.216	27.920
Finančni odhodki	10.374	10.984
Skupaj stroški poslovanja	84.352	80.455
POSLOVNI IZID	55.103	18.104

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju zazidalnega načrta Rogla v Občini Zreče spremljajo v ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih. Prihodke predstavljajo kanalščina, priključnina in čiščenje odpadnih voda. Zavezanci so lastniki in najemniki – uporabniki turističnih objektov na Rogli.

2. Izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

UNIOR d.d. je v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče zavezan za izgradnjo, upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije za potrebe široke potrošnje na območju ZN center Zreče, ki je z energetske karto določeno za toplifikacijo. Koncesijska pogodba je sklenjena z Občino Zreče za obdobje 20 let. UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče s Pogodbo o upravljanju in izvajanju prenesel koncesijo na družbo SPITT d.o.o., z mesecem oktobrom 2013 pa se je koncesija prenesla nazaj na družbo UNIOR d.d..

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2016	2015
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	450.317	521.458
Skupaj prihodki	450.317	521.458
Stroški materiala	281.450	347.618
Amortizacija	89.619	90.113
Stroški dela	46.568	46.866
Skupaj stroški poslovanja	417.637	484.597
POSLOVNI IZID	32.680	36.861

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče spremljajo v ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih. Prihodke predstavljajo zaračunana toplotna energija uporabnikom.

3. Izvajanje gospodarske javne službe Izgradnja in upravljanje smučarsko tekaškega centra na Rogli

Občina Zreče je na podlagi občinskega odloka o javno – zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta »Izgradnja smučarsko tekaškega centra na Rogli« in javnega razpisa za podelitev koncesije za projekt »Izgradnja smučarsko tekaškega centra na Rogli« izbrala družbo UNIOR d.d. za koncesionarja za naveden projekt. Koncesijska pogodba je bila sklenjena 29.11.2013 za dobo 30 let. Območje izvajanja koncesije zajema izgradnjo in upravljanje obsega sledeče objekte smučarsko tekaškega centra na Rogli:

objekt	številka parcele v katastrski občini 1091 - Hudinja
štartno ciljni prostor	1095/172
večnamenski objekt	1095/212, 1095/213, 1095/210, 1095/211, 1095/180
rolkarska steza	1095/176, 1095/181, 1095/182, 1095/184, 1091/2, 1092/7, 1095/171
akumulacijsko jezero in servisni objekt	1095/175, 1092/9

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – izgradnja in upravljanje smučarsko tekaškega centra na Rogli

(v EUR)	2016	2015
Prihodki iz naslova prodaje kapacitet	369.271	186.589
Drugi prihodki	18.654	183
Skupaj prihodki	387.925	186.772
Stroški materiala in storitev	203.506	108.754
Amortizacija	71.145	67.185
Stroški dela	146.599	62.305
Drugi odhodki	9.433	3.118
Finančni odhodki	565	193
Skupaj stroški poslovanja	431.248	241.554
POSLOVNI IZID	-43.323	-54.782

Pojasnilo – Sodila

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s koncesijskimi pogodbami, so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta in sicer:

- Stroškovno mesto z oznako 34500 – Smučarsko tekaški center na Rogli
- stroškovno mesto z oznako 32900 – Čistilna naprava Rogla
- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE
- stroškovno mesto z oznako 52200 – Energetika – kogeneracija 2

Neposredni stroški gospodarske javne službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oz. amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Posredni stroški gospodarske javne službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih ugotavljajo s sodili.

Posredni stroški gospodarske javne službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež prihodka posamezne dejavnosti v skupnih prihodkih družbe.

Skladu z 10. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti smo zagotovili sodila za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe, ki so določena in preverjena s strani revizorja. Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba Ernst&Young v letu 2011.

10.12 Cilji za leto 2017

V družbi Unior d.d. v letu 2017 načrtujemo 175,1 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar bo 4,2 odstotka več kot minulem letu, pri čemer vsi programi načrtujejo rast prodaje.

Ob zaključku leta 2017 načrtujemo dobiček v višini 5,4 milijona evrov. Na ta način bomo že peto leto zapored nadaljevali s trendom izboljševanja poslovanja in doseganja vedno boljših poslovnih rezultatov, s čemer se bližamo rezultatom, ki jih dosegajo boljša podjetja v panogah, kjer delujemo. K izboljšanju čistega dobička v letu 2017 bodo bistveno pripomogli tudi ugodnejši pogoji financiranja, doseženi v novih kreditnih pogodbah.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	2017 (načrt)	2016 (realizacija)
Prihodki od prodaje	175.104	167.942
EBIT	8.117	8.507
EBITDA	18.200	18.691
Čisti poslovni izid	5.405	5.089

Program Odkovki

Na programu Odkovki načrtujemo prodajo v višini 90,2 milijona evrov. Prodajni plan temelji na obstoječi in predvideni konjunkturi v letu 2017. Cenovni nivo prodaje bazira na povprečnem dodatku za jeklo v letu 2016, ki bo po naši oceni znašal 108 evrov na tono. V kolikor bo v letu 2017 prišlo do bistvenih sprememb dodatkov pri jeklu (dodatkov za odpadek in legirnih dodatkov) ali celo spremembe baznih cen jekel, lahko prodaja odstopa od plana, s tem pa tudi planirana dobiček in EBITDA zaradi zamikov pri obračunu dodatkov (kvartalni obračun) in posledično spremembe stroškov, katerih povečanje smo delno že vključili v projekcije poslovnega izida.

V Evropi je prodaja osebnih avtomobilov v zadnjih treh letih naraščala, dodatno pa evropska avtomobilska industrija raste predvsem tudi zaradi še vedno zelo ugodne prodaje na Kitajskem in predvsem v Severni Ameriki. Kljub ugodni globalni konjunkturi v avtomobilskem sektorju pa bo prihodnje leto po naših pričakovanjih poslovno zelo zahtevno leto, ki nam ne bo prizanašalo s tržnimi presenečenji, izrednimi pritiski na cene in še tršim konkurenčnim bojem. Kljub temu, da koncern VW ne napoveduje znižanja prodaje, pa bo poskušal s cenovnimi pritiski na dobavitelje delno pokriti stroške afere z dizelskimi motorji. Strateški cilji programa Odkovki bodo tako naravnani k ustvarjanju potrebnih tehničnih in kapacitivnih pogojev za ohranjanje obstoječih tržnih deležev, krčenju vseh aktivnosti in stroškov, ki ne prinašajo dodane vrednosti in k iskanju novih projektov in razvojnih smeri, ki sicer odstopajo od trenutne tržne in proizvodne politike programa, a sledijo aktualnim smernicam v avtomobilski industriji.

Na področju toplega kovanja bomo dosegli 72,2 milijona evrov prodaje, kar predstavlja 3,7 odstotno rast. Povečanje je planirano predvsem na programu ojnica za grupacijo VW in Renault, ter na večjem obsegu ohišij krmilnih mehanizmov za kupca THK (gre predvsem za program glava-steblo), medtem ko je prodaja kupcu SEAC odvisna od situacije kupca Toyota na evropskem trgu. V minulem letu smo uspeli pridobiti tudi novega pomembnega kupca Jaguar & Land Rover, pri

katerem načrtujemo nadaljnjo rast tudi v prihodnjem letu, povečali bomo pa tudi sodelavo s kupcem Amtek (Volvo, Rege,...).

Na področju obdelave odkovkov načrtujemo 13,5 milijonov evrov prodaje, kar je 5,6 odstotna rast glede na preteklo leto, večjo rast pa omejuje pomanjkanje strojnih kapacitet. Pri kupcu Schaeffler predvidevamo nižji promet v skladu z vsakoletnimi nihanjem, pri kupcu JTEKT pa povečanje predvsem zaradi projekta PBV2, ki ga moramo v letu 2018 nadomestiti z novimi projektom CMFBz začetkom proizvodnje v 2017/2018. Podoben obseg prometa kot v minulem letu je napovedan pri kupcu VW, večja rast pa bo pri kupcu ZF Wagenfeld in Damme, predvsem zaradi projektov Ford Pivot in VW B SUV za Damme, medtem ko je prodaja vilic pri kupcu Robert Bosch odvisna od konjunktura na trgu tovornih vozil.

V obratu Sinter načrtujemo 4,5 milijona evrov prodaje, kar predstavlja 9,9 odstotno zmanjšanje glede na preteklo leto. Zaradi ugašanja projektov bomo imeli upad prometa pri kupcih Robert Bosch, Mahle in Willi Elbe. Rast pa bo pri kupcih ZF in Audi. Sicer leto 2017 že kaže težave obrata Sinter in tudi za naprej, glede na osvajanje samo manjših projektov, lahko pričakujemo nadaljnji padec prodaje. Manjka strokovnosti, znanja in konkurenčnosti na trgu, kjer smo enostavno nekonkurenčni in ne moremo slediti vodilnim na trgu.

Program Ročno orodje

Na programu Ročno orodje načrtujemo 32,7 milijonov evrov prodaje. Načrtovana realizacija prodaje samega ročnega orodja je 30,8 milijonov evrov in je za 2,6 odstotka višja kot je bila realizirana v letu 2016. Na hladnem kovanju načrtujemo realizacijo v višini 1,6 milijona evrov, kar je 14,6 odstotkov več kot v minulem letu. Na področju industrijskega trženja in prodaje trgovskega blaga pa pričakujemo nadaljnje nižanje prodaje.

Na tržišču ročnega orodja še vedno veljajo zaostrene tržne razmere v smislu nižanja cen za industrijo in konkurenco med profesionalnimi ponudniki kakor tudi ponudniki iz bližnjega in daljnjega vzhoda.

V letu 2017 bomo nadaljevali s prodajnimi aktivnostmi kot so reorganizacija prodajne mreže, pridobivanje novih trgov, vstop v tržne niše, vstop in sodelovanje z mednarodnimi grupacijami. Intenzivno bomo izvajali pull strategijo pri distributerjih s ciljem pospeševanja prodaje pri končnih industrijskih kupcih. V ta namen izvajamo izobraževanja za naše distributerje, kakor tudi za končne kupce.

Rast prodaje bomo beležili na specialističnih orodjih v višini 560 tisoč evrov, ter rast prodaje splošnega ročnega orodja predvsem na novih trgih kot so Kitajska, Severna Afrika, Skandinavija, Severna Amerika, Japonska in Avstralija. Zaradi nestabilnih razmer v Rusiji, Turčiji in na Bližnjem Vzhodu ne pričakujemo rasti prodaje na teh tržiščih, si pa bomo prizadevali za zadržanje tržnega deleža. Pri kupcu IMO iz Savdske Arabije se zaradi krčenja investicij v naftni industriji predvideva padec prodaje. Povečanje prodaje pričakujemo v Romuniji, tako da bo Unior Tepid postal naš največji kupec. V Franciji bo manjši odjem zaradi nižje prodaje do ključnih kupcev, kot so Point P, ki bo delno nadomeščena z novimi posli z grupacijo Seba. V Avstriji načrtujemo rast prodaje zaradi ponovnega odjema s strani Lagerhouse in dogovorom s trgovskim podjetjem Ploeberger. Porast prodaje se planira tudi v Srbiji in Italiji ter pri Merkurju v Sloveniji predvsem zaradi pospeševanja prodaje pri končnih kupcih. Na področju hladnega kovanja pa se po potrjenih vzorcih rotorja in statorja pričakujejo prve dobave teh artiklov v MS Hydraulic.

Program Strojna oprema

Na programu Strojna oprema načrtujemo letno prodajo 22 milijonov evrov. Plan prodaje je realen, saj smo za leto 2017 v večini upoštevali že pridobljena naročila v letu 2016 in prognozo za realno možnost pridobitve novih naročil, ki so potrebna za doseg poslovnega načrta. V primerjavi s predhodnim obdobjem je trenutno naročniško stanje ugodno, saj beležimo že 75 odstotne pokritost plana z naročili za 2017. V končnih pogajanjih so projekti, ki bi lahko v kratkem zagotovili naročila v višini celotnega plana.

Nova neevropska tržišča, novi kupci in novi izdelki so seveda ključni elementi prodaje, saj poskušamo nadomestiti izpad prodaje pri koncernu VW zaradi dizel afere. Kljub tesni navezanosti na nemško avtomobilsko industrijo smo prisiljeni odpreti nove potencialne možnosti v državah, kamor se intenzivira proizvodnja avtomobilov. Čeprav ocenjujemo, da je to za nas otežujoče, smo intenzivni na področjih Azije in Amerike. Vse to zahteva velika vlaganja v prodajno mrežo, zagotavljanje servisnih dejavnosti in zastopništev, predstavitvenih aktivnosti in prehod na angleško govorno področje ter soočenje z novimi predpisi držav. Vlaganje v ta področja je dolgoročnega značaja, vendar nam le globalno obvladovanje trga lahko zagotavlja konstantnost obsega naročil.

Na razvojnem področju smo vsled vse večjih potreb po fleksibilnih rešitvah naših izdelkov – strojev – bistveno posegli v tehnično tehnološke rešitve, ki zagotavljajo večjo uporabnost in prilagodljivost naših izdelkov. To je tudi ključnega pomena, da se vsaj delno preusmerimo tudi na Tier1 dobavitelje (livarne, kovačnice, systemske dobavitelje...) ter tako minimiziramo vplive enega kupca ali pa posledice, ki jo je nam s slabšim naročniškim stanjem povzročila afera dizel v koncernu VW. Še vedno se trudimo postati eno izmed vodilnih podjetij na področju obdelav kolenčastih gredi, kjer ocenjujemo, da imamo največji potencial, izkušnje ter reference. Sedanji razviti stroji zahtevajo posodobitve ter spremembe, ki izhajajo vsled zahtev po večji energetske varčnosti strojev.

Plan prodaje izhaja iz srednjeročnega poslovnega načrta, še večje povečanje obsega prodaje pa nam omejujejo interni resursi, povezani s strokovnimi kadri. Predvsem lahko povečujemo obseg prodaje z intelektualnimi storitvami, kjer niso potrebna posebna vlaganja v materialne stroške ali pa prodaja rezervnih delov – manjših naročil, kjer je materialni strošek majhen, čas med nastankom stroška in prilivom pa tudi do 10 x krajši (približno 30 do 60 dni).

Avtomobilska industrija je s ciljem zniževanja stroškov proizvodnje razvila globalni sistem, kateremu se morajo prilagajati vsi njegovi dobavitelji, med njimi tudi mi. Lokalna prisotnost pri kupcu je zelo pomembna, saj je vezana na hitro reagiranje v garancijski dobi izdelka kot tudi v tržnem smislu. Poleg zastopstva v Severni Ameriki, moramo razširiti in povečati naše prodajne aktivnosti tudi na kitajskem teritoriju, kjer so pozitivni trendi, naša konkurenca pa je že naredila konkretne usmeritve – postavitev manjših dislociranih enot za lastno servisiranje ter zagotavljanje predelav strojev in v nekaterih primerih že tudi izdelava celotnih strojev (npr. Grob, Heller,...)

V zadnjih desetih letih smo bili skoraj 100 odstotkov vezani na OEM kupce v avtomobilski industriji, naši cilji pa so usmerjeni k povečani intenzivnosti prodaje Tier1 dobaviteljem avtomobilski industriji. Posebej pričakujemo nadaljevanje dobrega poslovnega sodelovanja s firmo Benteler. Želimo izkoristiti potencial, ki ga s tem dobivamo tudi z njihovimi sosednimi podjetji.

Program Turizem

Na programu Turizem načrtujemo 20,2 milijona evrov prodaje. Po občutnem dvigu prodaje v letih 2015 (za 7,5 odstotkov) in 2016 (za 6,4 odstotkov), je predviden dvig prodaje za leto 2017 nekoliko nižji. Pri realizaciji leta 2016 so imeli nekoliko vpliva tudi 29 dni v mesecu februarju in nekaj dogodkov, ki jih v letu 2017 ne predvidevamo.

Prodajni načrt je pripravljen ob predpostavkah 198.500 nočitev, 190.000 smučarjev in 185.000 kopalcev ter savnistov. Ob navedenem pa zagotovo ne moremo tudi mimo dejstva, da je poslovanje programa Turizem precej odvisno tudi od vremenskih razmer.

V Termah Zreče planiramo dvig prodaje v hotelirstvu in gostinstvu, zdravstvu in wellness-u. V letu 2017 bomo dosegli 11 milijonov evrov prihodkov.

Na Rogli bomo povečali prihodke v hotelirstvu in gostinstvu hotelov Planja in Natura z vključenimi zunanjimi gostinskimi obrati ter na žičnicah. V letu 2017 načrtujemo prihodke v višini 8,9 milijonov evrov.

V letu 2017 smo si poleg povečanja števila nočitev zastavili cilj povečanja iztržene cene. Ob tem pa nadaljujemo tudi z aktivnostmi, ki so vezane na dodatno trženje storitev na licu mesta, v hotelih, gostinstvu, wellness-u in zdravstvu.

Glede na pozitiven vpliv gospodarske rasti v Sloveniji, kot tudi v tujini, ocenjujemo, da v letu 2017 zniževanje cen storitev nam konkurenčnih centrov ne bo več tako izrazito. S stalnim dvigom kakovosti (predvsem v delu, ki ne zahteva investicij), z individualnim pristopom in povečanjem zadovoljstva naših gostov v letu 2017 nadaljujemo s postopnim dvigom iztrženih cen. Strategija politike cene bo usmerjena v postopen dvig cen, ki pa bo seveda odvisen tudi od zakonitosti trga in politike cen naših konkurentov.

Nadaljujemo s strategijo direktnega trženja naših storitev (delež direktnih nočitev je ocenjen na več kot 60 odstotkov). K navedenemu v programu Turizem zagotovo pripomore optimizirana spletna stran, prilagojena sodobnim trendom z on-line (real time) rezervacijskim sistemom, ki v precejšnji meri omogoča povečanje direktnih rezervacij.

Domači gostje imajo v našem programu še vedno pomembno mesto, z intenzivnim trženjem na tujih trgih pa bomo nadaljevali tudi v letu 2017, tako da predvidevamo povečanje deleža tujih nočitev na 38,4 odstotkov. Ključni ciljni trgi, na katere se bomo osredotočali s trženjskimi aktivnostmi, so slovenski trg ter države bivše Jugoslavije, Madžarska, Češka, germanski trgi (Avstrija, Nemčija) in Italija. Na trgih Avstrije, Nemčije, Italije in Rusije smo usmerjeni predvsem v trženje zdraviliške ponudbe preko celotnega leta, nadaljujemo pa tudi s trženjskimi aktivnostmi na trgih zalivskih držav (ZAE, Kuvajt,...).

V letu 2017 bomo, glede na obstoječo infrastrukturo, nadaljevali z aktivnostmi povečanja števila priprav nogometnih ekip v obeh naših centrih. Pomembno mesto bosta tudi v letu 2017 zavzemala produkta MICE in Vrhunski šport.

RAČUNOVODSKO POROČILO

11 Računovodski izkazi UNIOR d.d.

11.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2016

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31.12.2016	31.12.2015
	SREDSTVA		285.798.930	278.718.265
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		184.762.598	185.650.879
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	12.3.1	4.169.983	5.302.740
1.	Dolgoročne premoženjske pravice		1.721.457	1.813.206
2.	Dobro ime		403.940	403.940
4.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		1.793.401	2.911.804
5.	Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		251.185	173.790
II.	Opredmetena osnovna sredstva	12.3.2	140.287.368	140.430.422
1.	Zemljišča in zgradbe		91.979.557	96.331.189
	<i>a) Zemljišča</i>		<i>32.709.337</i>	<i>33.433.441</i>
	<i>b) Zgradbe</i>		<i>59.270.220</i>	<i>62.897.748</i>
2.	Proizvajalne naprave in stroji		40.393.748	43.262.070
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		41.136	88.036
4.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		7.872.927	749.127
III.	Naložbene nepremičnine	12.3.3	13.761.637	13.615.812
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	12.3.4	21.228.669	22.149.362
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		16.194.246	16.200.022
	<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>		<i>12.614.405</i>	<i>12.636.005</i>
	<i>b) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		<i>3.488.420</i>	<i>3.472.596</i>
	<i>c) Druge delnice in deleži</i>		<i>91.421</i>	<i>91.421</i>
2.	Dolgoročna posojila		5.034.423	5.949.340
	<i>a) Dolgoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>4.889.857</i>	<i>5.766.239</i>
	<i>b) Dolgoročna posojila drugim</i>		<i>144.566</i>	<i>183.101</i>
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	12.3.6	3.439.743	2.262.847
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		3.073.383	1.945.874
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		168.773	61.751
3.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		197.587	255.222
VI.	Odložene terjatve za davek	12.3.13	1.875.198	1.889.696
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		101.036.332	93.067.386
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0
II.	Zaloge	12.3.5	60.251.980	55.640.453
1.	Material		19.394.850	18.760.685
2.	Nedokončana proizvodnja		24.560.134	20.504.810
3.	Proizvodi		12.809.160	12.929.320
4.	Trgovsko blago		3.487.836	3.445.638
III.	Kratkoročne finančne naložbe	12.3.7	3.991.952	5.566.600
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
2.	Kratkoročna posojila		3.991.952	5.566.600
	<i>a) Kratkoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>2.722.281</i>	<i>2.108.997</i>
	<i>b) Druga kratkoročna posojila</i>		<i>1.269.671</i>	<i>3.457.603</i>
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	12.3.6	30.036.953	29.332.516
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		8.865.668	10.066.550
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		16.760.324	16.264.923
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		4.410.961	3.001.043
V.	Denarna sredstva	12.3.8	6.755.447	2.527.817

(v EUR)				
Postavka		Pojasnilo	31.12.2016	31.12.2015
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			285.798.930	278.718.265
A. KAPITAL		12.3.9	112.424.917	108.203.859
I. Vpoklicani kapital			23.688.983	23.688.983
1. Osnovni kapital			23.688.983	23.688.983
2. Nvpoklicani kapital (odbitna postavka)			0	0
II. Kapitalske rezerve			41.686.964	41.686.964
III. Rezerve iz dobička			38.559.536	38.559.536
1. Zakonske rezerve			1.951.606	1.951.606
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže			120.190	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)			0	0
4. Statutarne rezerve			0	0
5. Druge rezerve iz dobička			36.487.740	36.487.740
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.			23.001.591	23.869.717
V. Preneseni čisti dobiček			0	0
VI. Prenesena čista izguba			19.601.341	23.213.178
VII. Čisti dobiček poslovnega leta			5.089.184	3.611.837
VIII Čista izguba poslovnega leta			0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR		12.3.10	7.371.911	7.072.808
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti			4.444.928	4.022.237
2. Druge rezervacije			2.926.983	3.050.571
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejčitve			0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI			114.789.371	112.424.657
I. Dolgoročne finančne obveznosti		12.3.11	114.709.828	112.298.703
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini			0	0
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank			114.709.828	112.298.703
3. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic			0	0
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti			0	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		12.3.12	79.543	125.954
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini			0	0
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			0	0
3. Dolgoročne menične obveznosti			0	0
4. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov			0	0
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti			79.543	125.954
III. Odložene obveznosti za davek		12.3.13	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			48.792.745	49.452.827
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev			0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti		12.3.14	7.538.557	10.381.798
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini			175.384	371.659
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank			7.188.240	8.390.038
3. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic			0	0
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti			174.933	1.620.101
III. Kratkoročne poslovne obveznosti		12.3.15	41.254.188	39.071.029
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini			2.169.834	2.042.698
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			28.854.633	28.907.994
3. Kratkoročne menične obveznosti			0	0
4. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov			4.465.440	3.738.923
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti			5.764.281	4.381.414
D. KRATKOROČNE PČR		12.3.16	2.419.986	1.564.114

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2016 do 31.12.2016

(v EUR)			
Postavka	Pojasnilo	2016	2015
A. Čisti prihodki od prodaje	12.4.1	167.942.365	159.819.018
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		32.048.846	32.033.557
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>25.139.088</i>	<i>25.021.504</i>
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>6.909.758</i>	<i>7.012.053</i>
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		135.893.519	127.785.461
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>125.158.465</i>	<i>116.185.979</i>
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>10.735.054</i>	<i>11.599.482</i>
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		4.026.052	(1.548.340)
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	12.4.2	1.027.705	1.980.284
Č. Drugi poslovni prihodki	12.4.3	3.432.596	3.179.049
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		176.428.718	163.430.011
D. Stroški blaga, materiala in storitev	12.4.4	104.821.999	96.731.977
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		11.238.003	11.435.572
2. Stroški porabljenega materiala		70.995.237	66.639.951
<i>a) Stroški materiala</i>		<i>55.363.543</i>	<i>50.701.539</i>
<i>b) Stroški energije</i>		<i>7.065.907</i>	<i>7.025.400</i>
<i>c) Drugi stroški materiala</i>		<i>8.565.787</i>	<i>8.913.012</i>
3. Stroški storitev		22.588.759	18.656.454
<i>a) Transportne storitve</i>		<i>3.828.373</i>	<i>3.720.082</i>
<i>b) Stroški vzdrževanja</i>		<i>1.016.786</i>	<i>822.282</i>
<i>c) Najemnine</i>		<i>422.914</i>	<i>228.262</i>
<i>č) Drugi stroški storitev</i>		<i>17.320.686</i>	<i>13.885.828</i>
E. Stroški dela	12.4.4	51.578.457	47.891.729
1. Stroški plač		38.050.290	35.931.730
2. Stroški pokojninskih zavarovanj		507.084	525.411
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		6.347.692	6.084.862
4. Drugi stroški dela		6.673.391	5.349.726
F. Odpisi vrednosti	12.4.4	10.184.684	9.744.645
1. Amortizacija		9.180.428	8.911.069
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		406.175	131.428
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		598.081	702.148
G. Drugi poslovni odhodki	12.4.4	1.337.016	1.159.294
1. Rezervacije		11.790	12.015
2. Drugi stroški		1.325.226	1.147.279
II. IZID IZ POSLOVANJA		8.506.562	7.902.366
H. Finančni prihodki	12.4.5	1.970.546	2.004.702
1. Finančni prihodki iz deležev		1.464.080	1.550.019
<i>a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini</i>		<i>1.178.249</i>	<i>1.113.314</i>
<i>b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>		<i>270.451</i>	<i>401.957</i>
<i>c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>		<i>15.380</i>	<i>34.748</i>
<i>č) Finančni prihodki iz drugih nabožb</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
2. Finančni prihodki iz danih posojil		436.122	342.970
<i>a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini</i>		<i>362.480</i>	<i>279.165</i>
<i>b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim</i>		<i>73.642</i>	<i>63.805</i>
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		70.344	111.713
<i>a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini</i>		<i>364</i>	<i>642</i>
<i>b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih</i>		<i>69.980</i>	<i>111.071</i>
I. Finančni odhodki	12.4.5	5.663.916	7.168.981
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih nabožb		307.169	1.218.452
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		4.741.111	5.162.792
<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini</i>		<i>6.537</i>	<i>2.582</i>
<i>b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>		<i>4.489.039</i>	<i>5.160.210</i>
<i>c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
<i>č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>		<i>245.535</i>	<i>0</i>
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		615.636	787.737
<i>a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini</i>		<i>47.699</i>	<i>61.591</i>
<i>b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>		<i>322.774</i>	<i>386.869</i>
<i>c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>		<i>245.163</i>	<i>339.277</i>
III. POSLOVNI IZID		4.813.192	2.738.087
Davek iz dobička	12.5	0	0
Odloženi davek	12.5	(275.992)	(873.750)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		5.089.184	3.611.837

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)		2016	2015
	Postavka		
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	5.089.184	3.611.837
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(868.126)	(1.200.858)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(868.126)	(1.200.858)
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(925.816)	(142.100)
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	57.690	(1.058.758)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	4.221.058	2.410.979
	Čista izguba na delnico	-	-
	Čisti dobiček na delnico	1,79	1,27

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	2016	2015
A. Denarni tokovi pri poslovanju				
a) Čisti poslovni izid				
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		4.813.192	2.738.087
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	12.5.	275.992	873.750
			5.089.184	3.611.837
b) Prilagoditve za				
	Amortizacijo (+)	12.3.1, 12.3.2	9.180.428	8.911.069
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (-)	12.4.3	(840.180)	(228.751)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (+)	12.4.4	406.175	131.428
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	12.3.6	439.100	240.394
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	12.3.5	69.808	461.754
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	12.3.10	574.676	1.483.314
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	12.4.5	(1.900.202)	(1.892.989)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	12.4.5	4.741.111	6.381.244
			12.670.916	15.487.463
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja				
	Začetne manj končne poslovne terjatve	12.3.6	(1.881.333)	11.619.953
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	12.3.13	(275.992)	(873.750)
	Začetne manj končne zaloge	12.3.5	(4.611.527)	827.398
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	12.3.12, 12.3.15	2.136.748	552.194
	Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve	12.3.16	855.872	(1.077.398)
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	12.3.13	290.490	(2.128)
			(3.485.742)	11.046.269
			14.274.358	30.145.569
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)				
B. Denarni tokovi pri naložbenju				
a) Prejemki pri naložbenju				
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	12.4.5	1.464.080	1.738.589
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	12.3.1	19.808	16.298
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	1.709.744	441.227
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	17.995	83.081
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	3.470.216	2.903.289
			6.681.843	5.182.484
b) Izdatki pri naložbenju				
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	12.3.1	(97.203)	(697.569)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	(9.987.710)	(6.088.778)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	12.3.3	(152.385)	(12.291)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	(102.714)	(1.703.492)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	(1.215.332)	(3.011.813)
			(11.555.344)	(11.513.943)
			(4.873.501)	(6.331.459)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)				
C. Denarni tokovi pri financiranju				
a) Prejemki pri financiranju				
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	13.405.233	2.821.659
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.14	4.104.424	10.566
			17.509.657	2.832.225
b) Izdatki pri financiranju				
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	12.4.5	(4.741.111)	(5.162.792)
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	(4.656.698)	(1.203.594)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.14	(13.285.075)	(19.083.881)
			(22.682.884)	(25.450.267)
			(5.173.227)	(22.618.042)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)				
			6.755.447	2.527.817
č. Končno stanje denarnih sredstev				
x)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		4.227.630	1.196.068
y)	Začetno stanje denarnih sredstev		2.527.817	1.331.749

Družba je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemki in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, tako prikazala prejemke od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja. Zaradi primerljivosti pa so glede na omenjen standard tako prikazani tudi primerljivi podatki.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2015 DO 31.12.2016

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid 1. Preneseni čisti dobiček/ izguba	VI. Čisti poslovni izid posl. leta 1. Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička				
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.869.717	(23.213.178)	3.611.837	108.203.859
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.869.717	(23.213.178)	3.611.837	108.203.859
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(868.126)	0	5.089.184	4.221.058
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	5.089.184	5.089.184
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja finančnih naložb po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	(925.816)	0	0	(925.816)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	57.690	0	0	57.690
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	3.611.837	(3.611.837)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	3.611.837	(3.611.837)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.001.591	(19.601.341)	5.089.184	112.424.917

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2014 DO 31.12.2015

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid 1. Preneseni čisti dobiček/ izguba	VI. Čisti poslovni izid posl. leta 1. Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	Skupaj
			1. Zakonske rezerve	2. Rezerve za lastne delnice	5. Druge rezerve iz dobička				
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	25.070.575	(25.434.053)	2.220.875	105.792.880
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	25.070.575	(25.434.053)	2.220.875	105.792.880
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(1.200.858)	0	3.611.837	2.410.979
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	3.611.837	3.611.837
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja finančnih naložb po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	(142.100)	0	0	(142.100)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(1.058.758)	0	0	(1.058.758)
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	2.220.875	(2.220.875)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	2.220.875	(2.220.875)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.869.717	(23.213.178)	3.611.837	108.203.859

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

12 Pojasnila k računovodskim izkazom

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljene za leto, ki se je končalo 31.12.2016.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d., udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 15 letnega poročila: Skupina UNIOR.

12.1 Izjava o skladnosti

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljene za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 29.03.2017.

12.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

12.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednosti, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi pošteni vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih uvrščamo v naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja

- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2016

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		140.287.368	140.287.368
- zemljišča		32.709.337	32.709.337
- gradbeni objekti		59.270.220	59.270.220
- oprema		48.307.811	48.307.811
Naložbene nepremičnine		13.761.637	13.761.637
Dolgoročne finančne naložbe	660	21.228.009	21.228.669
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		16.193.586	16.193.586
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		5.034.423	5.034.423
Dolgoročne poslovne terjatve		3.439.743	3.439.743
Kratkoročne finančne naložbe		3.991.952	3.991.952
Kratkoročne poslovne terjatve		30.036.953	30.036.953
Dolgoročne finančne obveznosti		114.709.828	114.709.828
Dolgoročne poslovne obveznosti		79.543	79.543
Kratkoročne finančne obveznosti		7.538.557	7.538.557
Kratkoročne poslovne obveznosti		41.254.188	41.254.188

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2015

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		140.430.422	140.430.422
- zemljišča		33.433.441	33.433.441
- gradbeni objekti		62.897.748	62.897.748
- oprema		44.099.233	44.099.233
Naložbene nepremičnine		13.615.812	13.615.812
Dolgoročne finančne naložbe	660	22.148.702	22.149.362
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		16.199.361	16.199.361
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		5.949.341	5.949.341
Dolgoročne poslovne terjatve		2.262.847	2.262.847
Kratkoročne finančne naložbe		5.566.600	5.566.600
Kratkoročne poslovne terjatve		29.332.516	29.332.516
Dolgoročne finančne obveznosti		112.298.703	112.298.703
Dolgoročne poslovne obveznosti		125.954	125.954
Kratkoročne finančne obveznosti		10.381.798	10.381.798
Kratkoročne poslovne obveznosti		39.071.029	39.071.029

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 12.3.

12.2.2 *Uporabljene računovodske usmeritve*

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih.

V tekočem računovodskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi', MSRP 12 'Razkritje deležev v drugih družbah' in MRS 28 'Naložbe v podjetja in skupne podvige'** - Naložbena podjetja: Uporaba izjeme pri konsolidaciji, ki jih je EU sprejela 22. septembra 2016 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 11 'Skupne ureditve'** - Obračunavanje pridobitve deležev pri skupnem delovanju, ki jih je EU sprejela 24. novembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 'Predstavljanje računovodskih izkazov'** – Pobuda za razkritje, ki jih je EU sprejela 18. decembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 16 'Opredmetena osnovna sredstva' in MRS 38 'Neopredmetena sredstva'** – Pojasnilo sprejemljivih metod amortizacije, ki jih je EU sprejela EU 2. decembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 16 'Opredmetena osnovna sredstva' in MRS 41 'Kmetijstvo'** - Kmetijstvo: Rodne rastline – kot jih je sprejela EU 23. novembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 19 'Zasluzki zaposlencev'** - Programi z določenimi zasluzki: Prispevki zaposlencev, ki jih je EU sprejela 17. decembra 2014 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. februarja 2015 ali kasneje),
- **Spremembe MRS 27 'Ločeni računovodski izkazi'** – Kapitalska metoda pri ločenih računovodskih izkazih, ki jih je EU sprejela 18. decembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2010-2012)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 2, MSRP 3, MSRP 8, MSRP 13, MRS 16, MSR 24 in MRS 38), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 17. decembra 2014 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. februarja 2015 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2012-2014)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 5, MSRP 7, MRS 19 in MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 15. decembra 2015 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov podjetja.

12.2.3 *Posli v tuji valuti*

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Bilance stanja odvisnih podjetij, ki niso izkazane v evrih, so bile za potrebe konsolidacije preračunane po končnem srednjem referenčnem tečaju ECB na dan 31.12.2016, izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij pa po povprečnem tečaju ECB v letu 2016. Razlika je izkazana v prevedbenem popravku kapitala v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine Unior.

12.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih inštrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

12.2.5 Pomembne ocene in presoje

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev ter obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene oblikujejo glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke. Ocene in presoje so prisotne tudi pri slabitvah finančnih naložb, terjatvah, slabitvah zalog in pri ocenah življenjskih dob osnovnih sredstev. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metoda prihodnjih denarnih tokov in primerljivih transakcijah.

Odloženi davki

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšave za investiranje in vlaganje za raziskave in razvoj.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 12.3.13.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, je 19 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12 (36), in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Izkazane odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč (po pošteni vrednosti neposredno v kapitalu) na višjo vrednost in pri prevrednotenju odpravnin.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če podjetje ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

Rezervacije

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna za rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali drugi zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

Predstavljamo posamezne kategorije v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v katerih so razkritja predpisana, in predstavljamo vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja. Pri merjenju gradbenih objektov, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom »Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev«. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevrtačljive nakupne dajatve, po odštetu vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljjanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovani poslovođstva ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo podjetje prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvodjanje zalog v določenem obdobju uporabljal tudi v druge namene. Prevrednotenje zemljišč se opravi na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prevrednotenje se izkaže preko kapitala kot presežek iz prevrednotenja.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebujejo sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih pošteni vrednosti najetega sredstva, ali če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote

najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:	0,2	20,4
Zidane zgradbe	0,2	5,0
Druge zgradbe	2,0	20,4
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,5	25,2
Računalniška in elektr.oprema	0,0	50,0
Viličarji in dvigala	4,0	23,5
Avtomobili in traktorji	3,0	26,7
Oprema za čiščenje in ogrevanje	2,0	20,1
Merilne in kontrolne naprave	0,0	25,0
Pohištvo - pisarniško in ostalo	0,2	20,0
Druga oprema	12,0	25,0

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je kateri koli od pogojev izpolnjen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj

trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta in sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvenje stroškov).

Dobro ime

Dobro ime vrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Poslovodstvo družbe vsako leto opravi test slabitve s katerim ugotovi ali je potrebno neopredmeteno osnovno sredstvo slabit.

Emisijski kuponi

Med neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov dodeljenih od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano.

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva.

Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 5 let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:	3,0	20,0

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prihodki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe v odvisna, pridružena, skupaj obvladovana in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti. Enako metodo uporabljamo tudi za nepovezana podjetja.

Finančni inštrumenti

Finančne inštrumente smo razvrstili v razrede, in sicer:

1. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo
2. Posojila in terjatve
3. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

1. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Skupino smo oblikovali za finančne naložbe, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili do zapadlosti v plačilo. Pripoznali bi jih po datumu poravnave in merili po odplačni vrednosti ob uporabi metode veljavnih obresti. V to skupino še nismo uvrstili nobene finančne naložbe.

2. Posojila in terjatve

V drugo skupino smo zajeli vsa dana in prejeta posojila in terjatve, ki jih pripoznamo na datum poravnave in merimo po odplačni vrednosti, ob uporabi metode veljavnih obresti.

Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku z zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede dvoma o njihovi poplačljivosti. Slabitev terjatev oblikujemo, po individualni presoji vodstva programa glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane.

Blagovni krediti

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite obračunavamo obresti. Popravek vrednosti za dane blagovne kredite se naredi po individualni presoji vodstva družbe.

Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma med kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja (npr. bianco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne)premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja oziroma k oblikovanju slabitve naložbe, če je sprožen sodni postopek. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporablja metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka

upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in so podlaga za poplačilo danih posojil.

Prejeta posojila

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

3. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo, uvrščamo vse naložbe v vrednostnice. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po pošteni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Za pošteno vrednost štejemo tržno oblikovano vrednost, kot je zaključni borzni tečaj delnice ali objavljena dnevna vrednost enote premoženja vzajemnega sklada. Spremembe poštene vrednosti pripoznamo neposredno v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Za razknjiževanje delnic upoštevamo metodo povprečnih cen. Pri odpravi pripoznanja dobičke oziroma izgube prenesemo v poslovni izid. Pri obračunavanju nakupa in prodaje uporabljamo datum trgovanja.

Vse ostale finančne naložbe, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, merimo po nabavni vrednosti.

Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Družba oblikuje popravek zalog glede na starost zalog in sicer:

- Zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, oblikuje popravek v višini 5 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, oblikuje popravek v višini dodatnih 15 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odkup lastnih delnic

V letu 2016 nismo trgovali z lastnimi delnicami.

Rezervacije

Rezervacije za tožbe

Oblikovali smo rezervacije za škode in odškodnine, ki so povezane z domnevnimi kršitvami pri poslovanju. Višino rezervacije določimo glede na znano višino odškodninskega zahtevka ali glede na ocenjeno višino, če zahtevka še ni znan. Upravičenost že oblikovanih rezervacij sprotno preverjamo.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida.

Glavni parametri upoštevani v izračunu so starosta meja upokojitve 60 let, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,75 odstotka ter rast plač 2,2 odstotka.

Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d., izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d., pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlike med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2016 je davčna osnova negativna.

Odloženi davki

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg predstavlja države EU in tretje države.

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

Odhodki – stroški

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestrnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni izid

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslajljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se izkaže skozi presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Izgube zaradi oslajitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslajitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslajitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve.

Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslajitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslajljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslajitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvorni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah v odvisne, pridružene, skupaj obvladovane in druge družbe, izkazanih po nabavni vrednosti, če presodimo, da je treba opraviti slabitev, jo pripoznamo v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Za finančne naložbe razvrščene v skupino za prodajo razpoložljive finančne naložbe, izmerimo višino izgube zaradi oslajitve, ki se pripozna v poslovnem izidu, kot razliko med knjigovodsko vrednostjo naložbe in tržno oz. pošteno vrednostjo na presečni bilančni datum. Slabitev teh naložb opravimo, ko je ocenjena vrednost pomembno ali dolgotrajno nižja kot nabavna vrednost. Znesek tako oblikovane slabitve predstavlja razliko med nabavno vrednostjo in pošteno vrednostjo naložbe.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Izkaz denarnih tokov

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2016 in 31.12.2015 ter izkaza poslovnega izida za leto 2016 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega dobička. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti dobiček tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

12.2.7 Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili že izdani, vendar še niso stopili v veljavo naslednji novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'**, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje) – družba oziroma Skupina ne pričakujeta, da bo navedeni standard pomembno vplival na njene oziroma konsolidirane računovodske izkaze;
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje) – družba oziroma Skupina ne pričakujeta, da bo navedeni standard pomembno vplival na njene oziroma konsolidirane računovodske izkaze.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil, ki na dan 31.12.2016 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 14 'Zakonsko predpisani odlog plačila računov'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) - Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 16 'Najemi'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),

- **Spremembe MSRP 2 'Plačilo na podlagi delnic'** – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 4 'Zavarovalne pogodbe'** – Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti skupaj z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, oz. ob prvi uporabi MSRP 9 Finančni instrumenti),
- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženi podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 7 'Izkaz denarnih tokov'** – Pobuda za razkritje (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 'Davki iz dobička'** - Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje).
- **Spremembe MRS 40 'Naložbene nepremičnine'** – Prenos naložbenih nepremičnin (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014-2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12 in MRS 28), predvsem za namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (spremembe MSRP 12 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MSRP 1 in MRS 28 pa veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018).
- **OPMSRP 22 'Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti'** (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Podjetje predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na njegove računovodske izkaze. [

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Podjetje ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z zahtevami **MRS 39: 'Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje'** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

12.3 Pojasnila k bilanci stanja

12.3.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2015	484.728	9.744.523	4.559.712	173.790	0	14.962.753
Neposredna povečanja-investicije	0	0	3.648	7.523	86.032	97.203
Prenos z investicij v teku	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(23.103)	(16.160)	0	(39.263)
Stanje 31.decembra 2016	484.728	9.744.523	4.540.257	165.153	86.032	15.020.693
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2015	80.788	6.832.719	2.746.506	0	0	9.660.013
Amortizacija v letu	0	1.118.403	91.749	0	0	1.210.152
Slabitev	0	0	(19.455)	0	0	(19.455)
Stanje 31.decembra 2016	80.788	7.951.122	2.818.800	0	0	10.850.710
Sedanja vrednost 31.decembra 2016	403.940	1.793.401	1.721.457	165.153	86.032	4.169.983
Sedanja vrednost 31.decembra 2015	403.940	2.911.804	1.813.206	173.790	0	5.302.740

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2014	484.728	8.890.839	4.512.692	190.089	203.135	14.281.483
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	7.818	697.569	705.387
Prenos z investicij v teku	0	853.684	47.020	0	(900.704)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	0	(24.117)	0	(24.117)
Stanje 31.decembra 2015	484.728	9.744.523	4.559.712	173.790	0	14.962.753
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2014	80.788	5.807.298	2.648.847	0	0	8.536.933
Amortizacija v letu	0	1.025.421	97.659	0	0	1.123.080
Stanje 31.decembra 2015	80.788	6.832.719	2.746.506	0	0	9.660.013
Sedanja vrednost 31.decembra 2015	403.940	2.911.804	1.813.206	173.790	0	5.302.740
Sedanja vrednost 31.decembra 2014	403.940	3.083.541	1.863.845	190.089	203.135	5.744.550

Družba je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2016 prejela 7.523 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2016 je družba poravnala obveznost za leto 2016 v višini 7.337 kuponov. Za vrednost proizvedenih izdaj v letu 2016 ima družba izkazano obveznost za predajo 6.972 emisijskih kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2016 znaša 22.404.

Povečanje neopredmetenih osnovnih sredstev predstavljajo licence za programe za Strojno opremo, projekt varovanja in omrežnina za priključno moč.

Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 165.153 evrov so prikazani emisijski kuponi in dolgoročne aktivne časovne razmejitev.

Nabavna vrednost neopredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo sedanjo vrednost enako nič in so še v uporabi znaša 2.602.135 evrov.

Družba neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

12.3.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2015	33.433.441	124.800.963	144.893.344	614.971	749.127	304.491.846
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	0	9.987.710	9.987.710
Prenos z investicij v teku	0	368.207	2.495.703	0	(2.863.910)	0
Zmanjšanja med letom	(273.359)	(1.979.187)	(2.524.422)	(2.891)	0	(4.779.859)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	(450.745)	0	0	0	0	(450.745)
Stanje 31. decembra 2016	32.709.337	123.189.983	144.864.625	612.080	7.872.927	309.248.952
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2015	0	61.903.215	101.631.274	526.935	0	164.061.424
Amortizacija v letu	0	2.710.445	5.212.930	46.900	0	7.970.275
Zmanjšanja med letom	0	(693.897)	(2.373.327)	(2.891)	0	(3.070.115)
Stanje 31. decembra 2016	0	63.919.763	104.470.877	570.944	0	168.961.584
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	32.709.337	59.270.220	40.393.748	41.136	7.872.927	140.287.368
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	33.433.441	62.897.748	43.262.070	88.036	749.127	140.430.422

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2014	33.318.292	123.518.298	142.273.492	614.971	823.374	300.548.427
Neposredna povečanja-investicije	18.319	0	0	0	6.070.459	6.088.778
Prenos z investicij v teku	120.000	1.449.100	4.575.606	0	(6.144.706)	0
Zmanjšanja med letom	(23.170)	(166.435)	(1.955.754)	0	0	(2.145.359)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2015	33.433.441	124.800.963	144.893.344	614.971	749.127	304.491.846
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2014	0	59.197.797	98.400.331	476.762	0	158.074.890
Amortizacija v letu	0	2.709.162	5.028.654	50.173	0	7.787.989
Zmanjšanja med letom	0	(3.744)	(1.797.711)	0	0	(1.801.455)
Stanje 31. decembra 2015	0	61.903.215	101.631.274	526.935	0	164.061.424
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	33.433.441	62.897.748	43.262.070	88.036	749.127	140.430.422
Sedanja vrednost 31. decembra 2014	33.318.292	64.320.501	43.873.161	138.209	823.374	142.473.537

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 949.312 evrov (v letu 2015 3.925.211 evrov) in sedanjo vrednostjo na dan 31.12.2016 528.442 evrov (v letu 2015 3.114.482 evrov).

Največje investicije po več letih predstavljajo vlaganja v nove zgradbe in sicer prizidek k proizvodni hali programa Odkovki ter novo sodobno halo za potrebe montaže na programu Strojna oprema. Glavnino ostalih vlaganj pa so še vedno predstavljala vlaganja v posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena osnovna sredstva po ocenjeni vrednosti v višini 139.315.738 evrov, kar predstavlja večino sredstev družbe.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Pri Termah Zreče je upoštevana metoda zemljiškega ostanka. Upoštevana mera kapitalizacije je 2,89 odstotka in je nižja kot pri naložbenih nepremičninah zaradi drugačne metode vrednotenja.

12.3.3 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Zemljišča	7.650.607	7.492.511
Zgradbe	6.111.030	6.123.301
Skupaj	13.761.637	13.615.812

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Začetno stanje 1. januarja	13.615.812	13.603.521
Pridobitve	152.385	12.291
Prevrednotenje	(6.560)	0
Odtujitve	0	0
Končno stanje 31. decembra	13.761.637	13.615.812

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokaciji Maribor, Zreče in na Rogli. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,465 odstotka, za pisarne pa 8,465 odstotka.

Strošek najemnin v letu 2016 je znašal 422.914 evrov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2016	2015
do 1 leta	1.119.420	1.113.096
od 2 do 5 let	4.477.680	4.452.384
več kot 5 let	5.597.100	5.565.480
Skupaj	11.194.200	11.130.960

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2016	2015
do 1 leta	217.404	51.600
od 2 do 5 let	869.616	206.400
več kot 5 let	1.087.020	258.000
Skupaj	2.174.040	516.000

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodno halo v Mariboru, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic in stanovanj.

Družba plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore za potrebe programa Strojna oprema, za najem Koče na Pesku in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah.

12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v delnice in deleže v odvisna podjetja

(v EUR)	Delež	31.12.2016	31.12.2015
v državi:			
RTC KRVAVEC d.o.o. Cerklje	98,555	610.065	610.065
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
SPITT d.o.o. Zreče	100,000	265.000	265.000
PREUN d.o.o. Zreče	96,000	0	7.200
CAOK d.o.o. Zreče	96,000	0	7.200
TEKOH d.o.o. Zreče	96,000	0	7.200
		<u>1.260.433</u>	<u>1.282.033</u>
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,550	0	0
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	100,000	0	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	95,000	71.202	71.202
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	50,000	0	0
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	50,000	0	0
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	85,000	0	0
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	55,000	178.332	178.332
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	95,450	4.398.158	4.398.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR USA CORPORATION Olney	100,000	845	845
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	58,000	0	0
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	55,353	3.270.573	3.270.573
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	70,000	0	0
		<u>11.353.972</u>	<u>11.353.972</u>
Skupaj odvisna podjetja		12.614.405	12.636.005

Naložbe v delnice in deleže v pridružena podjetja

(v EUR)	Delež	31.12.2016	31.12.2015
v državi:			
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	33,500	448.116	448.116
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	200.000	200.000
		<u>1.922.376</u>	<u>1.922.376</u>
v tujini:			
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	40,000	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEPID, S.R.L. Romania, Brasov	49,000	765.075	765.075
SINTER a.d., Užice	25,067	227.969	227.969
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	150.000	134.176
		<u>1.566.044</u>	<u>1.550.220</u>
Skupaj pridružena podjetja		3.488.420	3.472.596

V letu 2016 je družba za naložbe v povezana podjetja namenila le 16 tisoč evrov in sicer gre za konverzijo dobička skladno z ustanovitvenim aktom v kapital družbe UNIOR Tehna d.o.o. v Sarajevu.

V skupinske računovodske izkaze družba vključuje odvisne družbe v katerih ima 50 odstotni lastniški delež, ker ima družba v njih prevladujoč vpliv.

Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
CIMOS d.d. Koper	29.953	29.953
GIZ LTO ROGLA Zreče	12.519	12.519
GTC KOPE d.o.o. Slovenj Gradec	0	0
INTEREUROPA d.d. Koper	660	660
RRA d.o.o. Celje	16.733	16.733
SIJ - SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA d.d.	7.270	7.270
STROJEGRADNJA d.d. Trbovlje	8.321	8.321
TERMIT d.d. Domžale	412	412
TITAN d.d. Kamnik	12.640	12.640
CENTER SLOV. ORODJARKEGA GROZDA Celje	2.913	2.913
SINTER a.d., Užice	0	0
Skupaj v druga podjetja in banke	91.421	91.421

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove

(v EUR)	31.12.2016	31.12.2015
dana odvisnim podjetjem:		
Dolgoročni kredit RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	3.432.597	3.552.597
Dolgoročni kredit SPITT d.o.o. Zreče	173.377	190.106
Dolgoročni kredit UNIOR HUNGARIA Kft.	0	950.110
Dolgoročni kredit NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd.	1.376.490	1.302.065
Dolgoročni kredit UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	348.000	408.000
Dolgoročni kredit UNIOR KOMERC Skopje	510.200	540.400
Prenos na kratkoročne naložbe	(950.807)	(1.177.039)
dana drugim:		
Dolgoročni kredit SINTER a.d. Užice	0	257.128
Dolgoročni kredit Jorgić Broker a.d. Beograd	69.203	78.275
Dolgoročni kredit BIONIC MEDICAL d.o.o.	85.714	85.714
Dolgoročni kredit TEMNIK Primož	16.153	20.184
Dolgoročni kredit TGT56 Odisej	0	2.928
Dolgoročni depozit za trošarine	2.925	0
Prenos na kratkoročne naložbe	(29.429)	(261.128)
Skupaj v dolgove	5.034.423	5.949.340
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	21.228.669	22.149.362

Dolgoročno kredit RTC Krvavec d.d. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah in na premoženju v lasti družbe RTC Krvavec d.d. Vrednost hipoteke po pošteni vrednosti zastavljenega premoženja znaša 6.511.881 evrov, zapadlost kredita je 31.12.2019, obrestna mera pa znaša 6 mesečni euribor + 3 odstotke. Za ostale dolgoročne finančne naložbe v dolgove ni zastave premoženja.

Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva, razen kredit do UNIOR Komerc Skopje, kjer je oblikovan popravek vrednosti v višini 300 tisoč evrov. Prihodki iz naslova obresti v letu 2016 znašajo 362.480 evrov, v letu 2015 pa so znašali 279.165 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2016	2015
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	22.149.362	22.316.594
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	15.824	906.320
Povečanje naložb v dolgove	86.890	1.654.053
Donos kratkoročnega dela naložb v dolgove	0	0
Druge povečanja - odprava oslabitve	0	12.271
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	0	(22.306)
Ukinitiv	(21.600)	(15.871)
Prenos na kratk.naložbe namenjene prodaji	0	0
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(17.995)	(45.382)
Kratkoročni del naložb v dolgove	(980.236)	(1.438.167)
Druge zmanjšanja - oslabitev	(3.576)	(1.218.150)
Stanje 31. decembra	21.228.669	22.149.362

Oslabitev v letu 2016 predstavlja popravek vrednosti dolgoročni kreditov do ostalih v višini 3.576 evrov.

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
Odvisna podjetja:				
RTC KRVAVEC d.d.	Slovenija	98,555	11.785.112	74.816
ROGLA INVESTICIJE d.o.o.	Slovenija	100,000	434.098	1.449
SPITT d.o.o.	Slovenija	100,000	269.938	1.341
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,550	5.002	46.515
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.096.538	45.183
UNIOR FRANCE S.A.S.	Francija	100,000	(15.966)	(32.594)
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	95,000	163.450	(22.845)
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	439.108	69.365
UNIOR HELLAS S.A.	Grčija	76,080	78.528	(369.123)
UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Vel. Britanija	50,000	(476.430)	(308.330)
UNIOR KOMERC d.o.o.	Makedonija	85,000	(874.474)	(62.525)
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,000	1.101.032	362.580
UNIOR USA CORPORATION	ZDA	100,000	6.332	(6.054)
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	58,000	(43.518)	296
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,000	(442.532)	(77.723)
UNIOR COMPONENTS a.d.	Srbija	95,449	10.108.046	947.240
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	17.164.291	5.516.012
UNIDAL d.o.o.	Hrvaška	55,353	2.068.766	7.764
Pridružena podjetja:				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	46.117.851	1.936.122
RHYDCON d.o.o.	Slovenija	33,500	2.685.650	278.088
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	958.729	(28.421)
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	4.391.805	(1.126.781)
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(12.317)	(65.996)
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	890.409	371.958
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	2.428.152	389.801
SINTER a.d.	Srbija	25,067	776.132	(123.194)

12.3.5 Zaloge

(v EUR)	2016	2015
Material	19.707.411	19.191.064
Nedokončana proizvodnja	24.532.034	20.486.173
Proizvodi	13.550.629	13.506.714
Trgovsko blago	3.569.643	3.456.801
Popisni presežki	46.367	93.283
Popisni primanjkljaji	136.219	126.933
Popravek vrednosti	(1.290.323)	(1.220.515)
Skupaj	60.251.980	55.640.453

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2016	2015
- material	436.902	500.836
- gotovi proizvodi	771.162	680.274
- trgovsko blago	82.259	39.405
Skupaj	1.290.323	1.220.515

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2016	2015
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.220.515	758.760
- material	(63.934)	(26.879)
- gotovi proizvodi	90.888	456.770
- trgovsko blago	42.854	31.864
Stanje 31. decembra	1.290.323	1.220.515

Zaloge v tekočem poslovnem letu so se povečale zaradi večjih obsegov poslovanja in višje stopnje dokončnosti projektov. Zaloge družbe so v celoti iztržjive zato je knjigovodska vrednost zalog enaka čisti iztržljivi vrednosti. Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog ter učinki popravkov zalog izhajajočih iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih. Skupni znesek zalog je usklajen.

12.3.6 Poslovne terjatve

(v EUR)	2016	2015
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	3.073.383	1.945.874
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	168.773	61.751
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	651.049	707.010
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	(10.570)	(8.896)
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(442.892)	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	3.439.743	2.262.847
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	7.729.437	10.899.687
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	455.207	754.882
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - doma	3.371.713	3.228.625
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - v tujini	12.867.849	12.187.633
Terjatve za DDV	717.668	870.757
Predujmi	858.818	881.234
Predujmi od odvisnih podjetij	1.136.231	288.283
Druge kratkoročne poslovne terjatve	3.693.293	2.130.286
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	10.570	8.896
Popravki vrednosti	(803.833)	(796.347)
Popravki vrednosti - odvisna podjetja	0	(1.121.420)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	30.036.953	29.332.516

Povečanje dolgoročnih poslovnih terjatev do odvisnih podjetij predstavljajo v največji meri povečani obsegi poslovanja z temi podjetji, skupaj terjatve do odvisnih podjetij pa so v tekočem letu nižje. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane aktivne časovne razmejitve v višini 720.448 evrov, od tega so znašali kratkoročno odloženi stroški 266.513 evrov, nezaračunani prihodki 422.388 evrov in DDV od prejetih predujmov 31.547 evrov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Družba poplačljivost terjatev presoja individualno za vsako terjatev posebej in sicer se presoja verjetnost denarnega toka za poplačljivost posamezne terjatve. To preverjamo s preverjanjem bonitete kupca in upoštevanjem verjetnosti poplačila. Ker so vse terjatve kratkoročne narave družba pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2016 je družba oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	2016	2015
Stanje 1. januarja	1.917.767	2.607.664
Izterjane odpisane terjatve	(113.055)	(876.991)
Dokončen odpis terjatev	(1.439.979)	(44.773)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	439.100	231.867
Stanje 31. decembra	803.833	1.917.767

Družba ima od 1.10.2014 dalje zavarovane vse poslovne terjatve, razen terjatev do povezanih družb. Dokončno smo odpisali terjatve do povezane družbe Unior Hellas v višini 1,1 milijona evrov ter do ostalih kupcev v višini 0,3 milijona evrov. Za vse te terjatve je bil že v preteklih oblikovan popravek vrednosti. Za kratkoročne poslovne terjatve v višini do 16 milijonov evrov pa ima sklenjeno pogodbo o neregresnem faktoringu.

Zapadlost terjatev družbe	2016	2015
nezapadle terjatve	22.524.308	20.662.530
zapadle terjatve do 90 dni	992.830	3.966.609
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	2.215.044	1.904.974
zapadle terjatve od 181 do 360 dni	2.525.643	1.783.434
zapadle terjatve nad 360 dni	1.779.128	1.014.969
Skupaj	30.036.953	29.332.516

12.3.7 *Kratkoročne finančne naložbe*

(v EUR)	2016	2015
Dana posojila:		
- v odvisna podjetja	2.071.474	931.958
- v pridružena podjetja	893.617	647.723
- drugim	43.057	39.454
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	303.568	2.509.298
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	980.236	1.438.167
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	(300.000)	0
Skupaj	3.991.952	5.566.600

Kratkoročne finančne naložbe družbe v depozite v višini 303.568 evrov so zastavljene za zavarovanje obveznosti iz naslova prejetih bančnih garancij. Kratkoročni kredit Unior Hungaria Kft. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah v lasti družbe UNIOR Hungaria Kft.. Vrednost hipoteke znaša 753.075 evrov, zapadlost kredita je bila 31.12.2016, obrestna mera pa znaša 6 mesečni euribor + 6 odstotkov. Ker posojilo ob zapadlosti ni bilo poplačano je bil oblikovan popravek vrednosti posojila v višini 300 tisoč evrov. Za poplačilo preostanka izkazanega posojila se prodaja zastavljeno premoženje in se ocenjuje da bo prodajna cena preseгла vrednost izkazanega posojila. Ostale kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene. Za ostala kratkoročna posojila se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Zmanjšanje posojil predstavljajo prejeta plačila odobrenih posojil.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2016	2015
Stanje 1. januarja	5.566.600	4.005.883
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	314.179	1.317.250
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	18.195	13.424
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	12.976	41.890
Povečanje naložb v depozite	869.982	1.677.132
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	980.236	1.438.167
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(351.703)	(1.668.493)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	(13.373)	0
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(29.428)	(3.601)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	(3.075.712)	(1.255.052)
Druga zmanjšanja - oslabitev	(300.000)	0
Stanje 31. decembra	3.991.952	5.566.600

12.3.8 Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina
Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	2016	2015
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	16.109	16.093
Denarna sredstva v banki	6.739.338	2.511.724
Skupaj	6.755.447	2.527.817

Povečanje predstavlja višje stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah konec poslovnega leta 2016.

12.3.9 Kapital

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, prenesena čista izguba in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. decembra 2016 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2016 znaša 39,61 evrov in se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 3,9 odstotka.

Rezerve iz dobička v višini 38.559.536 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub, v letu 2015 so prav tako znašale 38.559.536 evrov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 23.001.591 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi, v preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 23.869.717 evrov.

Prenesena bilančna izguba znaša 19.601.341 evrov in predstavlja nepokrito izgubo preteklih let, prenesena bilančna izguba v preteklem letu pa je znašala 23.213.178 evrov.

Čisti poslovni izid poslovnega leta – dobiček znaša 5.089.184 evrov, v preteklem letu pa je znašal 3.611.837 evrov.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- zmanjšanje presežka iz prevrednotenja v višini 925.816 evrov in povečanje za aktuarski dobiček pri izračunu rezervacije za odpravnine za 57.690 evrov,
- preneseni čisti poslovni izid – izguba iz preteklih let se je zmanjšala za preneseni dobiček iz leta 2015 v višini 3.611.837 evrov,

Bilančna izguba je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

Bilančna izguba

(v EUR)	2015	2015
a) dobiček tekočega leta	5.089.184	3.611.837
b) preneseni čisti dobiček	0	0
c) prenesena čista izguba	(19.601.341)	(23.213.178)
č) zmanjšanje kapitalskih rezerv	0	0
d) zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0
e) povečanje rezerv iz dobička	0	0
f) dolgoročno odloženi stroški razvijanja	(1.793.401)	0
g) bilančna izguba	(16.305.558)	(19.601.341)

12.3.10 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2015	4.022.237	255.674	0	2.688.432	106.465	7.072.808
Oblikovane rezervacije	1.170.262	11.791	0	7.523	566	1.190.142
Črpanje rezervacij	(132.105)	(16.795)	0	(98.125)	(28.548)	(275.573)
Odprava rezervacij	(615.466)	0	0	0	0	(615.466)
Stanje 31. decembra 2016	4.444.928	250.670	0	2.597.830	78.483	7.371.911

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2014	2.757.810	260.435	37.793	2.779.038	128.596	5.963.672
Oblikovane rezervacije	1.676.670	12.014	0	7.815	5.511	1.702.010
Črpanje rezervacij	(193.548)	(16.775)	(37.793)	(98.421)	(27.642)	(374.179)
Odprava rezervacij	(218.695)	0	0	0	0	(218.695)
Stanje 31. decembra 2015	4.022.237	255.674	0	2.688.432	106.465	7.072.808

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starostna meja upokojitve 60 let, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,75 odstotka ter rast plač 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije pa pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenca, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami so izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov, sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah, sofinanciranje razvojnih projektov. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2016 znaša 2.597.830 evrov.

Vrednost rezervacije iz naslova plačane najemnine družbe Mobitel d.d. znaša 75.148 evrov in iz naslova prejetih donacij za varstvo narave 3.335 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpoljenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

12.3.11 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2016	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2016	Del, ki zapade v letu 2017	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	110.300.795	108.526.069		(98.118.738)	120.708.126	(6.170.552)	114.537.574
Banke v tujini	922.474	0	0	(922.474)	0	0	0
Ostali posojilodajalci	0	0	0	0	0	0	0
Finančni najem	1.075.434	234.004	0	(970.326)	339.112	(166.858)	172.254
Skupaj dobljena posojila	112.298.703	108.760.073	0	(100.011.538)	121.047.238	(6.337.410)	114.709.828

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2015	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2015	Del, ki zapade v letu 2016	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	117.227.283	2.591.793	0	(1.167.610)	118.651.466	(8.350.671)	110.300.795
Banke v tujini	961.584	0	257	0	961.841	(39.367)	922.474
Ostali posojilodajalci	192.858	0	0	0	192.858	(192.858)	0
Finančni najem	1.112.910	229.609	0	(35.984)	1.306.535	(231.101)	1.075.434
Skupaj dobljena posojila	119.494.635	2.821.402	257	(1.203.594)	121.112.700	(8.813.997)	112.298.703

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor + 2,0 odstotka do šestmesečni euribor + 3,19 odstotka ter trimesečni euribor + 0,5 odstotka. Družba ima najete dolgoročne kredite z referenčno obrestno mero za trimesečni in šestmesečni euribor. Družba je v letu 2016 uspešno zaključila in pridobila novo sindicirano posojilo s katerim je poplačala obstoječa posojila.

Družba je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemi in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, tako prikazala prejeme od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti v izkazu denarnih tokov. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2016	2015
Zapadlost od 1 do 2 let	6.417.430	9.421.039
Zapadlost od 2 do 3 let	7.228.642	8.467.645
Zapadlost od 3 do 4 let	17.792.390	88.851.070
Zapadlost od 4 do 5 let	12.551.298	2.707.938
Zapadlost nad 5 let	70.720.068	2.851.011
Skupaj	114.709.828	112.298.703

Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po pošteni vrednosti v višini 159.315.738 evrov, ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je znašalo 221.126.333 evrov pri družbi UNIOR d.d. in v višini 8.500.000 evrov pri družbi RTC Krvavec d.d. ter dane menice. Tudi te vrednosti so zajemale vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

12.3.12 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2016	2015
Dolgoročne poslovne obveznosti iz najema	125.954	172.365
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	(46.411)	(46.411)
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	79.543	125.954

Dolgoročne poslovne obveznosti predstavlja pridobljeni blagovni kredit na telekomunikacijskem področju in se odplačuje v skladu z amortizacijskim načrtom.

12.3.13 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	2016	2015
Odložena dolgoročna terjatev davek	7.498.724	7.222.732
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(5.623.526)	(5.333.036)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	1.875.198	1.889.696

Gibanje odloženih terjatev za davek	2016	2015
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	7.222.732	6.348.981
Zmanjšanje:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	0	0
- odprava oslabitev terjatev do kupcev	(173.292)	(117.282)
- odprava oslabitev finančnih naložb	(559.386)	0
- regijska olajšava za investiranje	(48.282)	(38.936)
- vlaganje za raziskave in razvoj	0	(39.207)
- davčna izguba	0	0
Povečanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	160.756	214.953
- oslabitev terjatev do kupcev	0	0
- oslabitev finančnih naložb	0	467.080
- olajšava za investiranje	408.030	387.143
- vlaganje za raziskave in razvoj	181.524	0
- davčna izguba	306.642	0
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	7.498.724	7.222.732

Gibanje odložene obveznosti za davek	2016	2015
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	5.333.036	5.335.163
Zmanjšanje	(120.712)	(2.127)
Povečanje	411.202	0
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	5.623.526	5.333.036

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, oslabitev naložb, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse postavke je 19-odstotna.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljena stopnja davka je 19-odstotna.

12.3.14 Kratkoročne finančne obveznosti

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2016 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dolg.obv.	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2016
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	8.350.671	4.089.812	0	(11.422.795)	6.170.552	7.188.240
Banke v tujini	39.367	0	0	(39.367)	0	0
Povezane osebe	371.659	14.612	0	(202.812)	0	183.459
Drugi posojilodajalci	1.389.000	0	0	(1.389.000)	0	0
Finančni najem	231.101	0	0	(231.101)	166.858	166.858
Skupaj dobljena posojila	10.381.798	4.104.424	0	(13.285.075)	6.337.410	7.538.557

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2015 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dolg.obv.	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2015
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	8.348.658		0	(8.348.658)	8.350.671	8.350.671
Banke v tujini	41.380	0	(257)	(41.123)	39.367	39.367
Povezane osebe	495.866	10.082	0	(134.289)	0	371.659
Drugi posojilodajalci	11.545.439	0	0	(10.349.297)	192.858	1.389.000
Finančni najem	209.773	0	741	(210.514)	231.101	231.101
Skupaj dobljena posojila	20.641.116	10.082	484	(19.083.881)	8.813.997	10.381.798

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeta kratkoročna posojila pri povezanih družbah Unior Deutschland GmbH, Rogla investicije d.o.o. ter RC Simit d.o.o. ter kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeto kratkoročna posojila znaša 2,0 do 4,0 odstotka fiksno ter 6 mesečni euribor + 2,9 odstotka.

Zavarovanje kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo zastavljene terjatve po pošteni vrednosti v višini 3.500.000 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

12.3.15 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2016	2015
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	135.069	60.733
v tujini	2.034.765	1.981.965
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	4.294.056	6.927.029
v tujini	14.951	94.747
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	18.153.352	15.509.538
v tujini	6.345.863	6.330.269
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	643.523	591.346
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	4.111.958	3.516.244
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	4.465.440	3.738.923
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	42.860	86.486
Druge kratkoročne obveznosti	965.940	187.338
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	46.411	46.411
Skupaj	41.254.188	39.071.029

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	2016	2015
nezapadle obveznosti	30.368.331	25.212.798
zapadle obveznosti do 90 dni	10.418.847	11.583.673
zapadle od 91 do 180 dni	166.024	1.569.882
zapadle od 181 do 360 dni	288.461	429.084
zapadle obveznosti nad 360 dni	12.525	275.592
Skupaj	41.254.188	39.071.029

12.3.16 Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve

(v EUR)	2016	2015
Kratkoročno odloženi prihodki	332.161	255.779
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	2.063.627	1.272.448
DDV od danih predujmov	24.198	35.887
Skupaj	2.419.986	1.564.114

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani:

- kratkoročno odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v znesku 322.775 evrov in zaračunane obresti višini 9.387 evrov;
- vnaprej vračunani stroški v višini 2.063.627 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji 524.302 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2016 v višini 1.424.119 evrov, obveznost za revizijo 2016 16.140 evrov, prejeti računi v mesecu januarju 2017 za dobave oz. opravljene storitve v letu 2016 v višini 99.066 evrov;
- DDV od danih predujmov v višini 24.198 evrov.

12.3.17 Pogojne obveznosti

(v EUR)	2016	2015
Dane garancije in poroštva	3.665.732	4.437.907
Skupaj	3.665.732	4.437.907

Dane garancije in poroštva za povezane osebe obsega 3.665.732 evrov.

12.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

12.4.1 Čisti prihodki od prodaje

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2016	2015
Slovenija		
- odvisne družbe	172.592	172.190
- pridružene družbe	103.258	378.567
- drugi kupci	31.772.996	31.482.800
Tujina		
- odvisne družbe	13.096.792	14.930.937
- pridružene družbe	4.079.328	3.815.884
- drugi kupci	118.717.399	109.038.640
Skupaj	167.942.365	159.819.018

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih:

(v EUR)	2016	2015
ODKOVKI	95.491.055	93.257.478
ORODJE	32.239.121	31.783.278
STROJNA OPREMA	19.310.545	14.693.347
TURIZEM	17.500.119	16.763.269
SKUPNE SLUŽBE	3.281.739	3.132.282
VZDRŽEVANJE	119.786	189.363
Skupaj	167.942.365	159.819.018

12.4.2 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

(v EUR)	2016	2015
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	1.027.705	1.980.284
Skupaj	1.027.705	1.980.284

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost lastnih naložb v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 686.049 evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici, obnove CNC strojev, ki jih je izvedla strojna oprema za druge programe v višini 91.656 evrov in za lastne potrebe na programu strojna oprema v znesku 250.000 evrov.

12.4.3 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2016	2015
Nagrade za preseganje kvote invalidov	170.802	187.091
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	113.055	76.991
Prejete odškodnine	307.223	255.316
Odprava dolgoročnih rezervacij	946.581	661.945
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	681.686	228.751
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	174.546	0
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	56.689	56.272
Prodaja emisijskih kuponov	7.815	8.114
Drugo	974.199	1.704.569
Skupaj	3.432.596	3.179.049

12.4.4 Stroški in odhodki

Leto 2016				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	9.084.283	13.639	2.140.081	11.238.003
Stroški materiala	65.405.576	4.836.886	752.775	70.995.237
Stroški storitev	14.529.850	5.149.126	2.909.783	22.588.759
<i>Stroški plač</i>	28.504.048	5.602.130	3.944.112	38.050.290
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	4.822.667	893.590	631.435	6.347.692
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	402.133	65.880	39.071	507.084
<i>Ostali stroški dela</i>	4.588.468	1.422.495	662.428	6.673.391
Skupaj stroški dela	38.317.316	7.984.095	5.277.046	51.578.457
Amortizacija	6.165.046	2.383.020	632.362	9.180.428
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	560.175	17.352	20.554	598.081
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	111.589	12.801	281.785	406.175
Ostali stroški	752.005	380.671	204.340	1.337.016
Skupaj stroški	134.925.840	20.777.590	12.218.726	167.922.156

Leto 2015				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	9.689.494	16.921	1.729.157	11.435.572
Stroški materiala	61.400.532	4.368.906	870.513	66.639.951
Stroški storitev	12.605.767	3.838.377	2.212.310	18.656.454
<i>Stroški plač</i>	26.812.245	5.471.152	3.648.333	35.931.730
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	4.637.988	868.855	578.019	6.084.862
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	413.319	70.364	41.728	525.411
<i>Ostali stroški dela</i>	4.071.195	936.661	341.870	5.349.726
Skupaj stroški dela	35.934.747	7.347.032	4.609.949	47.891.729
Amortizacija	5.846.437	2.471.586	593.046	8.911.069
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	653.418	27.909	20.821	702.148
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	63.208	19.816	48.404	131.428
Ostali stroški	496.700	385.373	277.221	1.159.294
Skupaj stroški	126.690.303	18.475.921	10.361.421	155.527.645

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev družba prikazuje za 205.858 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 11 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 12.6.2.

Med ostalimi stroški družba izkazuje:

(v EUR)	2016	2015
- rezervacije za rente	11.790	12.015
- nadomestilo za stavbno zemljišče	273.439	260.590
- izdatki za varstvo okolja	73.963	101.462
- nagrade dijakom in študentom na praksi	533.145	426.754
- štipendije dijakom in študentom	44.968	45.289
- odškodnine delavcem	70.056	76.892
- finančne pomoči - dotacije	123.611	168.893
- oslabitev naložbenih nepremičnin	181.106	0
- drugi poslovni odhodki	24.938	67.399
Skupaj	1.337.016	1.159.294

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in Poslovno skupino UNIOR znaša 22.800 evrov. Revizijo je opravila družba Deloitte Revizija d.o.o. Ljubljana.

12.4.5 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2016	2015
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	1.178.249	1.113.314
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	270.451	401.957
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	15.380	34.748
Skupaj	1.464.080	1.550.019
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	362.480	279.165
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	73.642	63.805
Skupaj	436.122	342.970
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	364	642
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	69.980	111.071
Skupaj	70.344	111.713
Skupaj finančni prihodki	1.970.546	2.004.702

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo dobiček v družbah Unior Deutschland GmbH, Unior Components a.d. in Ningbo Unior Forging Co.Ltd. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vključujejo dobiček v družbi Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l. in Unior Tehna d.o.o..

Finančni odhodki

(v EUR)	2016	2015
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	307.169	1.218.452
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	6.537	2.582
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	4.489.039	5.160.210
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	245.535	0
Skupaj	4.741.111	5.162.792
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	47.699	61.591
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	322.774	386.869
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	245.163	339.277
Skupaj	615.636	787.737
Skupaj finančni odhodki	5.663.916	7.168.981

Oslabitev finančnih naložb

V višini 300.000 evrov je bil oslavljen kredit Unior Hungaria Kft., odpis naložbe v družbo Caok je znašal 7.043 evrov, razlika dobička v družbi Štore Steel pa je znašala 126 evrov.

12.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

(v EUR)	2016	2015
Davek od dobička	0	0
Odloženi davki	(275.992)	(873.750)
Skupaj	(275.992)	(873.750)

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2016	2015
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	4.813.191	2.738.087
Davek na dobiček v Sloveniji 17%	818.243	465.475
Neobdavčeni prihodki	113.055	3.437.549
Davčno nepriznani odhodki	2.004.050	3.290.936
Popravki vrednosti terjatev	(173.292)	(117.283)
Popravki vrednosti naložb	(559.386)	467.080
Oblikovanje rezervacij	160.756	214.953
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	133.242	(78.143)
Olajšava za investiranje	408.030	387.143
Olajšava za zaposlovanja invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	306.642	0
Davek iz dobička	(275.992)	(873.750)
Efektivna davčna stopnja v %	(5,7)	(31,9)

Davčna osnova za leto 2016 je izkazana v višini 6.359.765 evrov. Davčna osnova je zmanjšana za koriščenje davčne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj v višini 1.136.048 evrov, za koriščenje regijske olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj v višini 284.012 evrov, za investiranje v višini 2.675.137 evrov, za zaposlovanje invalidov v višini 1.670.384 evrov, za dodatno pokojninsko zavarovanje 507.084 evrov in za donacije v višini 87.100 evrov. Osnove za davek ni. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 33.017.641 evrov.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov obsega 275.992 evrov, kar zvišuje čisti poslovni izid tekočega leta.

12.6 Posli s povezanimi podjetji

12.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2016	2015
Odvisna podjetja:		
v državi:	172.592	172.190
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	135.170	121.917
SPITT d.o.o. Zreče	37.422	37.768
CAOK d.o.o. Zreče	0	3.605
TEKOH d.o.o. Zreče	0	4.500
PREUN d.o.o. Zreče	0	4.400
v tujini:	13.096.792	14.930.937
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	3.549.747	3.836.387
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	793.506	919.938
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	0	(13.237)
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	971.332	1.098.095
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	733.374	673.168
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	171.953	258.833
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	903.595	1.047.558
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	172.454	142.975
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.338.376	1.897.845
UNIOR USA CORPORATION Olney	26.147	26.379
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	187.812	215.929
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	214.203	235.334
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	179.396	101.961
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	111.365	273.356
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	3.743.532	4.216.416
Skupaj odvisna podjetja	13.269.384	15.103.127
Pridružena podjetja:		
v državi:	103.258	378.567
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	43.851	297.002
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	33.245	52.532
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	26.162	29.033
v tujini:	4.079.328	3.815.884
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	2.434.346	2.207.604
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	205.320	214.219
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	492.825	395.142
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	891.422	864.118
SINTER a.d. Užice	55.415	134.801
Skupaj pridružena podjetja	4.182.586	4.194.451
Skupaj prodaja povezanim osebam	17.451.970	19.297.578

12.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2016	2015
Odvisna podjetja:		
v državi:	456.554	357.029
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	71.477	58.275
SPITT d.o.o. Zreče	385.077	221.499
CAOK d.o.o. Zreče	0	7.315
TEKOH d.o.o. Zreče	0	55.200
PREUN d.o.o. Zreče	0	14.740
v tujini:	10.422.559	10.205.285
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.150.249	1.076.565
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	658.954	543.033
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	1.440	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	39.862	33.268
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.759	1.759
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	247.376	0
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	122.512	147.570
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	38.263	43.839
UNIOR COFRAMA sp.z o.o. Poznan	(87)	0
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	883.802	664.856
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	528.560	601.100
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	6.749.869	7.093.295
Skupaj odvisna podjetja	10.879.113	10.562.314
Pridružena podjetja:		
v državi:	14.785.931	21.057.044
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	14.785.931	21.192.802
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	(137.793)
USTVARJALEC d.o.o. Zreče	0	2.035
v tujini:	549.102	886.418
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	10.198	27.853
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	3.376	2.639
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	1.864
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	173.316	237.068
SINTER a.d. Užice	362.212	616.994
Skupaj pridružena podjetja	15.335.033	21.943.462
Skupaj nabava pri povezanih osebah	26.214.146	32.505.776

12.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

Poslovne terjatve do povezanih strank

(v EUR)	2016	2015
Odvisna podjetja:		
v državi:	26.096	21.492
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	21.954	15.995
SPITT d.o.o. Zreče	4.142	5.497
v tujini:	11.912.955	11.990.932
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.613.329	2.676.892
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	80.786	222.606
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	382.349	607.678
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	781.706	799.236
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	954.165	273.240
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	1.332.360	1.045.384
UNIOR KOMERC d.o.o. Skopje	1.032.262	920.908
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.432.277	1.675.528
UNIOR USA CORPORATION Olhey	0	8
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	380.975	360.748
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	150.678	111.474
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	31.281	21.106
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	82.396	12.858
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	3.658.391	3.263.266
Skupaj odvisna podjetja	11.939.051	12.012.424
Pridružena podjetja:		
v državi:	117.908	197.041
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	105.431	174.354
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	9.549	21.223
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	2.928	1.464
v tujini:	506.072	637.900
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	172.296	304.178
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	187.983	133.077
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	(44.136)	26.547
SINTER a.d. Užice	189.929	174.098
Skupaj pridružena podjetja	623.980	834.941
Skupaj poslovne terjatve do povezanih strank	12.563.031	12.847.365

12.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

Poslovne obveznosti do povezanih strank

(v EUR)	2016	2015
Odvisna podjetja:		
v državi:	135.069	60.733
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	10.373	2.508
SPITT d.o.o. Zreče	124.696	58.225
v tujini:	2.034.765	1.981.965
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	717.396	472.052
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	87.903	168.556
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	3.693	20.387
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.759	0
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	0	1.000
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	0	87
UNIOR COMPONENTS a.d. Kragujevac	735.827	616.798
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	184.600
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	488.187	518.485
Skupaj odvisna podjetja	2.169.834	2.042.698
Pridružena podjetja:		
v državi:	4.294.056	6.927.029
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	4.290.999	6.923.972
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	3.057	3.057
v tujini:	14.951	94.747
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	0	3.309
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	0	9.474
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	1.865
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	14.951	41.960
SINTER a.d. Užice	0	38.139
Skupaj pridružena podjetja	4.309.007	7.021.776
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih strank	6.478.841	9.064.474

12.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	2016	2015
Odvisna podjetja:		
v državi:	4.579.887	4.663.394
RTC Krvavec d.d., Cerklje	3.465.837	3.616.913
SPITT d.o.o., Zreče	1.114.050	1.046.481
v tujini:	3.032.252	3.211.843
UNIOR Komerco d.o.o., Skopje	607.969	540.400
UNIOR Hellas S.A., Metamorfozis	0	11.268
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse, Madžarska	695.295	950.110
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd, Kitajska	1.376.490	1.302.065
UNIOR BULGARIA Ltd, Bolgarija	352.498	408.000
Skupaj odvisna podjetja	7.612.139	7.875.237
Pridružena podjetja:		
v državi:	616.397	598.202
RHYDCON d.o.o., Šmarje pri Ješah	616.397	598.202
v tujini:	306.648	306.648
SINTER a.d., Užice	306.648	306.648
Skupaj pridružena podjetja	923.045	904.850
Skupaj terjatve iz naslova posojil do povezanih strank	8.535.184	8.780.087

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	2016	2015
Odvisna podjetja:		
v državi:	61.818	60.381
ROGLA INVESTICIJE d.o.o., Zreče	61.818	60.381
v tujini:	113.566	311.278
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH, Nemčija	113.566	311.278
Skupaj odvisna podjetja	175.384	371.659
Pridružena podjetja:		
v državi:	8.075	0
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	8.075	0
Skupaj pridružena podjetja	8.075	0
Skupaj obveznosti iz naslova posojil do povezanih strank	183.459	371.659

12.7 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Plačila upravi in nadzornemu svetu

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2016	2015	2016	2015
Darko Hrastnik	166.742	157.721	73.589	69.195
Branko Bračko	154.920	145.468	68.382	63.527
Uprava skupaj	321.662	303.189	141.971	132.722
Branko Pavlin	12.154	9.162	8.839	6.664
Marko Pahor	10.440	7.512	7.593	5.464
Drago Rabzelj	10.687	8.275	7.773	6.019
Darko Dujmović	8.946	6.573	6.506	4.781
Franc Dover	9.933	7.135	7.224	5.189
Marjan Adamič	9.549	6.976	6.945	5.073
Gregor Korošec *	2.186	1.594	1.590	1.159
Nadzorni svet skupaj	63.895	47.227	46.470	34.349

* zunanji član komisije nadzornega sveta

12.8 Predlog za razporeditev izgube tekočega leta

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 31.03.2017.

Ugotovljena bilančna izguba poslovnega leta 2016 znaša 16.305.558,08 evrov in je sestavljena iz dobička poslovnega leta 2016 v višini 5.089.183,60 evrov, prenesene čiste izgube v višini 19.601.837,57 evrov in povečana za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 1.793.401,05 evrov..

Bilančna izguba ostane nepokrita in se prenese v naslednje leto.

13 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2016.

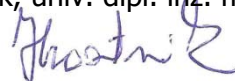
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 31. marec 2017

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

14 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Unior d.d.

Mnenje

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe Unior d.d. (v nadaljevanju: 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. 12. 2016 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše z vidika naše revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Omenjene zadeve smo obravnavali v kontekstu revizije računovodskih izkazov kot celote in pri sestavi našega mnenja o računovodskih izkazih kot celoti, zato o njih ne podajamo ločenega mnenja.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključnih revizijskih zadev
Nadomestljiva vrednost finančnih sredstev v odvisne družbe v ločenih računovodskih izkazih	
Družba v ločenih računovodskih izkazih na dan 31. 12. 2016 izkazuje 32.165 tisoč EUR finančnih sredstev v odvisne družbe. Ta sredstva zajemajo: <ul style="list-style-type: none"> • finančne naložbe v kapital odvisnih družb v vrednosti 12.614 tisoč EUR, • dolgoročna in kratkoročna posojila v vrednosti 7.612 tisoč EUR, 	Poudarek naših revizijskih postopkov je bil na oceni in testiranju ključnih predpostavk, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri ugotavljanju znakov oslabeitev in ocenjevanju oslabeitev. Ti postopki so vključevali: <ul style="list-style-type: none"> • preverbo ustreznosti uporabljenih ključnih predpostavk na podlagi:

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www2.deloitte.com/si/en/pages/about-deloitte/articles/about-deloitte.html>

Družba članica Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte Revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105000 - ID št. za DDV: S62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR

<ul style="list-style-type: none"> dolgoročne in kratkoročne terjatve v vrednosti 11.939 tisoč EUR. <p>Omenjena razkritja so izkazana v poglavjih 12.2.6., 12.3.4., 12.3.6. in 12.3.7. ločenih računovodskih izkazov družbe.</p> <p>Poslovodstvo v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi letno preverja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi s finančnimi naložbami v kapital odvisnih družb ter finančnimi sredstvi v povezavi z odvisnimi družbami, kot so dana posojila in terjatve. Če ugotovi, da ti obstajajo, izvede preizkus oslabitve, da bi ocenilo nadomestljivost knjigovodske vrednosti omenjenih finančnih sredstev. Nadomestljiva vrednost se določi na podlagi metode diskontiranih denarnih tokov ali poštene vrednosti, zmanjšane za stroške odtujitev.</p> <p>Pri določanju oslabitve na podlagi zgoraj omenjenih metod je potrebna strokovna presoja in uporaba subjektivnih predpostavk s strani poslovodstva.</p> <p>Zaradi bistvenosti zgoraj navedenih okoliščin sta identifikacija znakov oslabitev in izračun oslabitev obravnavana kot ključna revizijska zadeva.</p>	<ul style="list-style-type: none"> priprave neodvisnih projekcij diskontne stopnje in pričakovane stopnje rasti, testiranja uporabljenih projekcij denarnih tokov na podlagi primerjave z rezultati nedavnega poslovanja, analize trendov in tržnih napovedi, oceno točnosti napovedi za preteklo leto v primerjavi z doseženimi rezultati v preteklem letu; <ul style="list-style-type: none"> oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih, vključno z razkritju ključnih predpostavk in presojo.
<p>Merjenje poštene vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri obračunavanju opredmetenih sredstev</p>	
<p>Družba za obračunavanje postavk zemljišč, merjenih po knjigovodski vrednosti, uporablja model prevrednotenja. Skupna knjigovodska vrednost zemljišč na dan poročanja znaša 32.709 tisoč EUR, kot je navedeno v pojasnilu 12.3.2.</p> <p>Vrednotenje zemljišč je v letu 2016 izvedel zunanji ocenjevalec vrednosti nepremičnin.</p> <p>Vrednotenje zemljišč, skupaj s presojo pri določanju njihove poštene vrednosti, zaradi pomembnosti njihovega stanja v računovodskih izkazih kot celote velja za ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje primernosti poslovodske presoje ter izpolnjevanje zahtev za merjenje poštene vrednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ocena usposobljenosti, zmogljivosti in nepristranskosti neodvisnega ocenjevalca vrednosti, ki ga je angažiralo poslovodstvo. Prav tako smo obravnavali obseg ter pristop njegovega sodelovanja s poslovodstvom. Pri ocenjevanju, ali je pristop vrednotenja strokovnjaka na strani poslovodstva primeren in ali so bile uporabljene pomembne predpostavke glede na dani namen ustrezne, smo angažirali revizorjeve veččake. <p>Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča, so predstavljena v pojasnilu 12.3.2.</p>

Druge informacije

Druge informacije vključujejo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo pozneje. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne z računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi. Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja družbe, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti poslovodstva, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju poslovodstva potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in za uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v družbi.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za

naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam;

- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet in revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in revizijski komisiji prav tako posredujemo izjavo o skladnosti z navezujočimi se etičnimi zahtevami glede neodvisnosti in ju obvestimo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi lahko upravičeno pomislili, da lahko okrnijo našo neodvisnost, in, če je to primerno, o vseh varovalih, ki so s tem povezana.

Med zadevami, o katerih obveščamo nadzorni svet in revizijsko komisijo, izberemo tiste, ki so z vidika revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje najpomembnejše, torej predstavljajo ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev oz. če v primeru redkih izrednih okoliščin ugotovimo, da o takšni zadevi v našem poročilu ne bi smeli poročati, ker bi lahko neugodne posledice upravičeno pričakovano pretehtale koristi takšnega razkritja, ki so v javnem interesu.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Mag. Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 31. marec 2017

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

15 Skupina Unior

15.1 Sestava Skupine Unior

Odvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
 UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
 UNIOR HELLAS S. A.	Grčija	76,08
 UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Velika Britanija	50,00
 UNIOR KOMERC d. o. o.	Makedonija	85,00
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
 UNIOR USA CORPORATION	ZDA	100,00
 UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	58,00
 UNIOR COMPONENTS a. d.	Srbija	95,45
 NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
 UNIDAL d. o. o.	Hrvaška	55,35
 UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
 RTC KRVAVEC d. d.	Slovenija	98,56
 ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00
 SPITT d. o. o.	Slovenija	100,00

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
 RHYDCON d. o. o.	Slovenija	33,50
 RC SIMIT, d. o. o.	Slovenija	20,00
 UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
 UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,00
 UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
 UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00
 SINTER a. d.	Srbija	25,07

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50 odstotkov ali več, saj ima v teh družbah obvladujoč vpliv.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o., Rhydcon d.o.o. in RC Simit d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Singapore PTE Ltd., Unior Tehna d.o.o., Unior Teos Alati d.o.o. in Sinter a.d. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20 odstotni in manj kot 50 odstotni lastniški delež.

V sestavi Skupine Unior v letu 2016 ni bilo sprememb glede lastniške strukture v posameznih družbah. V novembru 2016 je bil začel postopek likvidacije odvisne družbe Unior Hellas S.A. v Grčiji z namenom optimizacije prodajne mreže za prodajo ročnega orodja v jugovzhodni Evropi. V marcu 2016 pa je bil začel postopek likvidacije pridružene družbe Sinter a.d. v Srbiji. Oba postopka sta še vedno v teku in nista imela učinka na konsolidirane računovodske izkaze Skupine Unior za leto 2016.

15.2 Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo

15.2.1 Odvisna podjetja

RTC KRVAVEC d.d.

Naslov družbe: Grad 76, 4207 CERKLJE NA GORENJSKEM
Država: Slovenija
Telefon: +386 4 252 59 30
Fax: +386 4 252 59 31
Internet: <http://www.rtc-krvavec.si>
E-mail: info@rtc-krvavec.si
Dejavnost družbe: Rekreativno turistični smučarski center
Število zaposlenih: 62

ROGLA INVESTICIJE d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00
Fax: +386 3 576 21 03
E-mail: unior@unior.si
Dejavnost družbe: Trgovanje z lastnimi nepremičninami
Število zaposlenih: 0

SPITT d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00
Fax: +386 3 576 21 03
Dejavnost družbe: Energetika-oskrba s paro in vročo vodo
Število zaposlenih: 0

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe: Auengasse 9, 9170 FERLACH
Država: Avstrija
Telefon: +43 4227 35 14
Fax: +43 4227 35 15 18
Internet: <http://www.unior.at>
E-mail: office@unior.at
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 11

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe: Am Oberen Schlossberg 5, 71686 REMSECK
 Država: Nemčija
 Telefon: +49 1 634 469 908, +49 7146 28 500
 Fax: +386 3 576 26 43, +49 7146 28 5020
 Internet: <http://www.unior-werkzeug.de>
 E-mail: deutschland@unior.si, unior@unior-deutschland.com
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja in Predelava na CNC in servisiranje strojev
 Število zaposlenih: 6

UNIOR FRANCE S.A.S.

Naslov družbe: 166-172 Rue du General Delestraint, 77000 MELUN
 Država: Francija
 Telefon: +33 1 64 37 23 00
 Fax: +33 1 64 39 40 90
 E-mail: contact@uniortools.fr
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 11

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe: Via Caserta 8, 20812 LIMBIATE (MB)
 Država: Italija
 Telefon: +39 02 99 04 3403
 Fax: +39 02 99 04 3414
 E-mail: unioritalia@unioritalia.it
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 2

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe: Poligon Sargaitz 2, Nave A5, 31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)
 Država: Španija
 Telefon: +34 948 56 71 13
 Fax: +34 948 46 42 48
 Internet: <http://www.unior.es>
 E-mail: unior@unior.es
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 3

UNIOR HELLAS S.A.

Naslov družbe: Pierias & Kimis 30, 14451 METAMORFOSIS (Athens)
 Država: Grčija
 Telefon: +30 210 28 52 881-885
 Fax: +30 210 28 52 886
 Internet: <http://www.unior.net>, <http://www.uniorg.com>
 E-mail: unior@hol.gr, info@uniorg.com
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 2

UNIOR INTERNATIONAL Ltd.

Naslov družbe: Unit 7, Belton Lane Industrial Estate, GRANTHAM (Lincolnshire) NG31 9HN
Država: Velika Britanija
Telefon: +44 1476 567 827
Fax: +44 1476 590 703
E-mail: sales@unior.co.uk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 8

UNIOR KOMERC d.o.o.

Naslov družbe: Ul. 36, br. 20, 1041 ILINDEN
Država: Makedonija
Telefon: +389 2 43 20 57
Fax: +389 2 43 20 89
Internet: <http://www.uniorkomerc.com.mk>
E-mail: contact@uniorkomerc.com.mk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 5

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe: Blagodatnaya str. 63, bld. 1, D, 196105 SAINT PETERSBURG
Država: Rusija
Telefon: +7 812 449 83 50
Fax: +7 812 449 83 51
Internet: <http://www.unior.ru>
E-mail: sales@unior.ru
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 58

UNIOR USA CORPORATION

Naslov družbe: 3550 N. Union Drive, 62450 OLNEY (Illinois)
Država: ZDA
Telefon: + 001 618 393 29 55
Fax: + 001 618 393 29 56
E-mail: Karl@KHSBicycleParts.com
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 0

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe: Suhodolska ul. 195, 1373 SOFIA
Država: Bolgarija
Telefon: +359 2 9559 233
Fax: +359 2 9559 380
Internet: <http://www.unior.bg>
E-mail: office@unior.bg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 7

UNIOR COMPONENTS a.d.

Naslov družbe: Kosovska 4, 34000 KRAGUJEVAC
 Država: Srbija
 Telefon: + 381 34 306 300
 Faks: + 381 34 306 336
 Internet: <http://www.unior-components.com>
 E-mail: contact@unior-components.com
 Dejavnost družbe: Proizvodnja orodij za stroje
 Število zaposlenih: 158

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe: Xindongwu, Moushan, YUYAO, ZHEJIANG 315456
 Država: Kitajska
 Telefon: + 86 574 6249 6150
 Fax: + 86 574 6249 6152
 Internet: <http://www.unior.cn>
 E-mail: info@unior.cn
 Dejavnost družbe: Proizvodnja jeklenih odkovkov za avtomobilsko industrijo
 Število zaposlenih: 424

UNIDAL d.o.o.

Naslov družbe: Ulica Kneza Mislava 42, 32100 VINKOVCI
 Država: Hrvaška
 Telefon: +385 32 323 999
 Fax: +385 32 323 206
 E-mail: kovacnica@unidal.hr
 Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo odkovkov
 Število zaposlenih: 188

UNIOR Hungaria Kft.

Naslov družbe: Napfeny utca 1, 8756 NAGYRECSE
 Država: Madžarska
 Telefon: +36 93 571 070
 Fax: +36 93 571 073
 Internet: <http://www.unior.hu>
 E-mail: info@unior.hu
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 4

15.2.2 Pridružena podjetja

ŠTORE STEEL d.o.o.

Naslov družbe: Železarska 3, 3220 ŠTORE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 780 51 00
Fax: +386 3 780 53 83
Internet: <http://www.store-steel.si>
E-mail: info@store-steel.si
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo jekla
Število zaposlenih: 517

RHYDCON d.o.o.

Naslov družbe: Obrtniška ulica 5, 3240 ŠMARJE PRI JELŠAH
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 818 30 50
Fax: +386 3 582 11 35
E-mail: info@rhydcon.si
Dejavnost družbe: Spojni elementi za hidravliko
Število zaposlenih: 16

RC SIMIT d.o.o.

Naslov družbe: Tovarniška cesta 10, 2325 KIDRIČEVO
Država: Slovenija
Telefon: +386 2 799 55 25
Fax: +386 2 799 56 35
Internet: <http://www.rcsimit.si>
E-mail: info@rcsimit.si
Dejavnost družbe: Razvojni center za sodobne materiale in tehnologije
Število zaposlenih: 0

UNIOR TEPID S.R.L.

Naslov družbe: str. Bruxelles, nr. 10, 507165 PREJMER, jud. BRASOV
Država: Romunija
Telefon: +40 268 322 483
Fax: +40 268 317 786
Internet: <http://www.sculeserioase.ro>
E-mail: tepid@tepid.ro
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 54

UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.

Naslov družbe: 9 Tagore Lane #02-10, 9@Tagore Building, SINGAPORE 787472
 Država: Singapur
 Telefon: +65 645 138 18; +65 645 138 39
 Fax: +65 645 138 07
 Internet: <http://www.unior.com.sg>
 E-mail: unior@singnet.com.sg
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 4

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe: Gospodara Vučića 22, 11000 BEOGRAD
 Država: Srbija
 Telefon: +381 11 744 03 30
 Fax: +381 11 744 03 30
 Internet: <http://www.uniorteos.com>
 E-mail: office@uniorteos.com
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 19

SINTER a.d.

Naslov družbe: Miloša Obrenovića 2, 31000 UŽICE
 Država: Srbija
 Telefon: +381 31 592 201
 Fax: +381 31 563 462
 Internet: <http://www.sinter.co.rs>
 E-mail: info@sinter.co.rs
 Dejavnost družbe: Proizvodnja kovinskih prahov in sintranih delov
 Število zaposlenih: 3

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe: Bačići b.b., 71000 SARAJEVO
 Država: Bosna in Hercegovina
 Telefon: +387 33 776 376
 Fax: +387 33 776 371
 Internet: www.uniortehna.ba
 E-mail: info@uniortehna.ba
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 25

16 Konsolidirani računovodski izkazi

16.1 Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2016

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2016	na dan 31.12.2015
	SREDSTVA		347.977.798	339.546.715
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		222.225.678	225.151.920
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	17.3.2	4.749.441	6.083.362
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		1.898.732	2.011.082
	2. Dobro ime		521.448	521.448
	4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		2.078.076	3.377.042
	5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		251.185	173.790
II.	Opredmetena osnovna sredstva	17.3.3	186.956.719	189.073.482
	1. Zemljišča in zgradbe		117.180.789	122.246.037
	<i>a) Zemljišča</i>		38.384.929	39.265.774
	<i>b) Zgradbe</i>		78.795.860	82.980.263
	2. Proizvajalne naprave in stroji		55.813.326	60.351.881
	3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		5.209.282	5.551.170
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		8.753.322	924.394
III.	Naložbene nepremičnine	17.3.4	14.222.552	14.112.745
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	17.3.5	13.660.926	13.203.632
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		13.516.359	13.020.530
	<i>a) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		13.363.862	12.845.464
	<i>b) Druge delnice in deleži</i>		105.016	126.846
	<i>c) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>		47.481	48.220
	2. Dolgoročna posojila		144.567	183.102
	<i>a) Dolgoročna posojila drugim</i>		144.567	183.102
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	17.3.8	416.529	403.863
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		218.160	147.859
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		198.369	256.004
VI.	Odložene terjatve za davek	17.3.15	2.219.511	2.274.836
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		125.752.120	114.394.795
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	120.000	134.665
II.	Zaloge	17.3.7	71.136.001	67.325.230
	1. Material		23.128.975	21.538.404
	2. Nedokončana proizvodnja		25.833.225	22.129.425
	3. Proizvodi		14.041.920	14.543.265
	4. Trgovsko blago		8.131.881	9.114.136
III.	Kratkoročne finančne naložbe	17.3.9	2.917.569	4.675.483
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	131
	<i>a) Druge delnice in deleži</i>		0	0
	<i>b) Druge kratkoročne finančne naložbe</i>		0	131
	2. Kratkoročna posojila		2.917.569	4.675.352
	<i>a) Druga kratkoročna posojila</i>		2.917.569	4.675.352
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	17.3.8	39.161.039	34.993.076
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		26.838.013	26.188.977
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		12.323.026	8.804.099
V.	Denarna sredstva	17.3.10	12.417.511	7.266.341

Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2016 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2016	na dan 31.12.2015
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		347.977.798	339.546.715
A.	KAPITAL	17.3.11	152.553.925	144.631.028
A1.	KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		141.943.778	135.955.186
	I. Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
	1. Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
	2. Nepoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
	II. Kapitalske rezerve		41.686.964	41.686.964
	III. Rezerve iz dobička		40.089.670	39.575.457
	1. Zakonske rezerve		2.015.958	2.012.271
	2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		120.190	120.190
	3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(120.190)	(120.190)
	4. Statutarne rezerve		757.947	422.408
	5. Druge rezerve iz dobička		37.315.765	37.140.778
	IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.		26.715.673	27.748.406
	V. Preneseni čisti dobiček		4.294.426	453.903
	VI. Prenesena čista izguba		0	0
	VII. Čisti dobiček poslovnega leta		7.495.550	4.557.108
	VIII. Čista izguba poslovnega leta		0	0
	IX. Prevedbeni popravek kapitala		(2.027.488)	(1.755.635)
A2.	KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU		10.610.147	8.675.842
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	17.3.12	9.765.187	9.452.901
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		5.720.367	5.152.311
	2. Druge rezervacije		3.374.715	3.579.423
	3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		670.105	721.167
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		117.640.092	117.153.347
	I. Dolgoročne finančne obveznosti	17.3.13	117.470.295	116.798.141
	1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		117.274.364	116.485.181
	2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
	3. Druge dolgoročne finančne obveznosti		195.931	312.960
	II. Dolgoročne poslovne obveznosti	17.3.14	123.484	286.160
	1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		43.941	160.206
	2. Dolgoročne menične obveznosti		0	0
	3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
	4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		79.543	125.954
	III. Odložene obveznosti za davek	17.3.15	46.313	69.046
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		64.458.594	65.580.581
	I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0
	II. Kratkoročne finančne obveznosti	17.3.16	10.309.904	15.013.506
	1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		9.985.075	13.250.749
	2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
	3. Druge kratkoročne finančne obveznosti		324.829	1.762.757
	III. Kratkoročne poslovne obveznosti	17.3.17	54.148.690	50.567.075
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		34.599.908	33.129.525
	2. Kratkoročne menične obveznosti		4.660.785	2.860.711
	3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		4.654.944	3.855.475
	4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		10.233.053	10.721.364
D.	KRATKOROČNE PČR	17.3.18	3.560.000	2.728.858

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2016 do 31.12.2016

(v EUR)	Postavka	Pojasnila	Leto 2016	Leto 2015
A.	Čisti prihodki od prodaje	17.4.2	219.111.997	207.410.903
	1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		35.726.570	35.453.814
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		28.793.583	28.428.869
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		6.932.987	7.024.945
	2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		183.385.427	171.957.089
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		160.938.677	146.297.832
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		22.446.750	25.659.257
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		3.391.683	(1.141.794)
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	17.4.3	1.029.142	1.983.226
Č.	Drugi poslovni prihodki	17.4.4	3.817.499	2.714.983
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		227.350.321	210.967.318
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	17.4.5	129.262.226	120.935.693
	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		11.491.913	11.737.165
	2. Stroški porabljenega materiala		86.681.272	82.052.783
	<i>a) stroški materiala</i>		65.702.333	61.146.526
	<i>b) stroški energije</i>		11.007.296	10.837.867
	<i>c) drugi stroški materiala</i>		9.971.643	10.068.390
	3. Stroški storitev		31.089.041	27.145.745
	<i>a) transportne storitve</i>		5.305.571	5.300.506
	<i>b) stroški vzdrževanja</i>		1.994.696	1.810.495
	<i>c) najemnine</i>		1.093.880	1.141.559
	<i>č) drugi stroški storitev</i>		22.694.894	18.893.185
E.	Stroški dela	17.4.5	64.589.637	59.952.489
	1. Stroški plač		48.615.712	45.792.742
	2. Stroški pokojninskih zavarovanj		794.639	757.354
	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		7.845.234	7.559.254
	4. Drugi stroški dela		7.334.052	5.843.139
F.	Odpisi vrednosti	17.4.5	14.993.918	15.422.444
	1. Amortizacija		13.781.216	13.330.168
	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		552.612	1.324.626
	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		660.090	767.650
G.	Drugi poslovni odhodki	17.4.5	1.916.277	1.954.942
	1. Rezervacije		21.292	134.899
	2. Drugi stroški		1.894.985	1.820.043
II.	IZID IZ POSLOVANJA		16.588.263	12.701.750
H.	Finančni prihodki	17.4.6	2.241.209	2.497.473
	1. Finančni prihodki iz deležev		1.103.894	1.266.426
	<i>a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>		1.087.864	1.231.016
	<i>b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>		15.590	34.958
	<i>c) Finančni prihodki iz drugih naložb</i>		440	452
	2. Finančni prihodki iz danih posojil		105.242	154.925
	3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		1.032.073	1.076.122
I.	Finančni odhodki	17.4.6	6.787.731	8.490.363
	1. Finančni odhodki iz oslavitve in odpisov finančnih naložb		318.710	573.023
	2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		5.359.248	5.957.095
	<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>		4.930.866	5.873.827
	<i>b) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>		0	0
	<i>c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>		428.382	83.268
	3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		1.109.773	1.960.245
	<i>a) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>		364.660	422.336
	<i>b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>		745.113	1.537.909
III.	POSLOVNI IZID		12.041.741	6.708.860
	Davek iz dobička	17.5	2.135.462	1.383.153
	Odloženi davek	17.5	(285.537)	(861.142)
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		10.191.816	6.186.849
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		7.495.550	4.557.108
	- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU		2.696.266	1.629.741
	REZULTAT OHRANJENEGA POSLOVANJA	17.4	10.191.816	6.186.849
	REZULTAT USTAVLJENEGA POSLOVANJA	17.4	0	0

Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2016 do 31.12.2016 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Leto 2016	Leto 2015
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	7.495.550	4.557.108
	Delež lastnikov neobvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	2.696.266	1.629.741
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	2,64	1,61
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočega deleža	0,95	0,57
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	3,59	2,18
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	0	0

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.3 Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	Postavka	2016	2015
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	10.191.816	6.186.849
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(1.420.861)	(538.232)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	(1.420.861)	(538.232)
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(1.090.044)	8.559
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	57.311	(1.063.660)
3.4	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	(388.128)	516.869
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	8.770.955	5.648.617
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	6.190.964	3.660.234
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočemu deležu	2.579.991	1.988.383

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v točki 16.5. Konsolidirani izkaz gibanja kapitala.

16.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	2016	2015
A. Denarni tokovi pri poslovanju				
a) Čisti poslovni izid				
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		12.041.741	6.708.860
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	17.5	(1.849.925)	(522.011)
			10.191.816	6.186.849
b) Prilagoditve za				
	Amortizacijo (+)	17.3.2, 17.3.3	13.781.216	13.330.168
	Prevednotovalne poslovne prihodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (-)		(1.409.209)	(1.163.095)
	Prevednotovalne poslovne odhodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (+)	17.4.5	552.612	1.324.626
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	17.3.8	507.604	274.357
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	17.3.7	66.895	493.293
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	17.3.12	312.286	313.131
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	17.4.6	(1.209.136)	(1.421.351)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	17.4.6	5.677.958	6.530.118
			18.280.226	19.681.247
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja				
	Začetne manj končne poslovne terjatve	17.3.8	(4.688.233)	13.353.071
	Začetne manj končne odložene terjatve za davek	17.3.15	55.325	(919.436)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	14.665	77
	Začetne manj končne zaloge	17.3.7	(3.877.666)	1.073.961
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	17.3.14, 17.3.17	3.418.939	662.835
	Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	17.3.12, 17.3.18	831.142	884.111
	Končne manj začetne odložene obveznosti za davek	17.3.15	(22.733)	5.157
			(4.268.561)	15.059.776
	č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)		24.203.481	40.927.872
B. Denarni tokovi pri naložbenju				
a) Prejemki pri naložbenju				
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		1.209.136	1.266.951
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		20.784	24.336
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		1.847.858	584.012
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		388.324	426.618
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		3.147.545	2.394.982
			6.613.647	4.696.899
b) Izdatki pri naložbenju				
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	17.3.2	(190.958)	(909.937)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	17.3.3	(13.188.968)	(12.528.524)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		(152.385)	(12.291)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	17.3.5	(845.618)	(875.601)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(1.389.631)	(2.381.979)
			(15.767.560)	(16.708.332)
	c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		(9.153.913)	(12.011.433)
C. Denarni tokovi pri financiranju				
a) Prejemki pri financiranju				
	Prejemki od vplačanega kapitala	17.3.11	0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	108.760.073	2.821.402
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	(91.130.108)	286.524
			17.629.965	3.107.926
b) Izdatki pri financiranju				
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	17.4.6	(5.359.248)	(5.957.095)
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	(100.693.753)	(1.468.074)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	79.032.340	(22.636.857)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	17.3.11	(507.702)	(443.491)
			(27.528.363)	(30.505.517)
	c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		(9.898.398)	(27.397.591)
Č. Končno stanje denarnih sredstev				
	x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		5.151.170	1.518.848
	y) Začetno stanje denarnih sredstev		7.266.341	5.747.493

Skupina je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemki in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, tako prikazala prejemke od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe Unior d.d. zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja. Zaradi primerljivosti pa so glede na omenjen standard tako prikazani tudi primerljivi podatki za preteklo leto.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2015 DO 31.12.2016

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	422.408	37.140.778	27.748.406	453.903	4.557.108	(1.755.635)	135.955.186	8.675.842	144.631.028
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	422.408	37.140.778	27.748.406	453.903	4.557.108	(1.755.635)	135.955.186	8.675.842	144.631.028
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	1.190	0	(203.562)	0	0	(202.372)	(645.686)	(848.058)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(507.702)	(507.702)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	1.190	0	(203.562)	0	0	(202.372)	(137.984)	(340.356)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(1.032.733)	0	7.495.550	(271.853)	6.190.964	2.579.991	8.770.955
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.495.550	0	7.495.550	2.696.266	10.191.816
Sprememba rezerv zaradi vrednotenja opredmetenih sred. po pošteni vred.	0	0	0	0	0	0	0	(1.090.044)	0	0	0	(1.090.044)	0	(1.090.044)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	57.311	0	0	0	57.311	0	57.311
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(271.853)	(271.853)	(116.275)	(388.128)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	3.687	0	0	335.539	173.797	0	4.044.085	(4.557.108)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	4.557.108	(4.557.108)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	3.687	0	0	335.539	173.797	0	(513.023)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.015.958	120.190	(120.190)	757.947	37.315.765	26.715.673	4.294.426	7.495.550	(2.027.488)	141.943.778	10.610.147	152.553.925

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2014 DO 31.12.2015

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.986.340	120.190	(120.190)	0	36.988.159	28.877.092	(1.452.031)	3.215.101	(1.987.447)	133.003.161	7.358.201	140.361.362
Prilagoditve za nazaj									(98.922)			(98.922)	(28.199)	(127.121)
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.986.340	120.190	(120.190)	0	36.988.159	28.877.092	(1.550.953)	3.215.101	(1.987.447)	132.904.239	7.330.002	140.234.241
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	(609.287)	0	0	(609.287)	(642.543)	(1.251.830)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(443.491)	(443.491)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(609.287)	0	0	(609.287)	(199.052)	(808.339)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(1.128.686)	0	4.557.108	231.812	3.660.234	1.988.383	5.648.617
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.557.108	0	4.557.108	1.629.741	6.186.849
Sprememba rezerv zaradi vrednotenja opredmetenih sred. po pošteni vred.	0	0	0	0	0	0	0	(65.097)	0	0	0	(65.097)	73.656	8.559
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(1.063.589)	0	0	0	(1.063.589)	(71)	(1.063.660)
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	231.812	231.812	285.057	516.869
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	25.931	0	0	422.408	152.619	0	2.614.143	(3.215.101)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	3.215.101	(3.215.101)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	25.931	0	0	422.408	152.619	0	(600.958)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	422.408	37.140.778	27.748.406	453.903	4.557.108	(1.755.635)	135.955.186	8.675.842	144.631.028

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

17 Pojasnila k računovodskim izkazom

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija.

Računovodski izkazi skupine so pripravljani za leto, ki se je končalo 31.12.2016.

17.1 Izjava o skladnosti

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljani za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 29.03.2017.

17.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

17.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednosti, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi pošteni vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih uvrščamo v naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2016

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		186.956.719	186.956.719
- zemljišča		38.384.929	38.384.929
- gradbeni objekti		78.795.860	78.795.860
- oprema		69.775.930	69.775.930
Naložbene nepremičnine		14.222.552	14.222.552
Dolgoročne finančne naložbe	660	13.660.266	13.660.926
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		13.515.699	13.515.699
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		144.567	144.567
Dolgoročne poslovne terjatve		416.529	416.529
Kratkoročne finančne naložbe		2.917.569	2.917.569
Kratkoročne poslovne terjatve		39.161.039	39.161.039
Dolgoročne finančne obveznosti		117.470.295	117.470.295
Dolgoročne poslovne obveznosti		123.484	123.484
Kratkoročne finančne obveznosti		10.309.904	10.309.904
Kratkoročne poslovne obveznosti		54.148.690	54.148.690

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2015

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		189.073.482	189.073.482
- zemljišča		39.265.774	39.265.774
- gradbeni objekti		82.980.263	82.980.263
- oprema		66.827.445	66.827.445
Naložbene nepremičnine		14.112.745	14.112.745
Dolgoročne finančne naložbe	660	13.202.972	13.203.632
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		13.019.870	13.019.870
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		183.102	183.102
Dolgoročne poslovne terjatve		403.863	403.863
Kratkoročne finančne naložbe		4.675.483	4.675.483
Kratkoročne poslovne terjatve		34.993.076	34.993.076
Dolgoročne finančne obveznosti		116.798.141	116.798.141
Dolgoročne poslovne obveznosti		286.160	286.160
Kratkoročne finančne obveznosti		15.013.506	15.013.506
Kratkoročne poslovne obveznosti		50.567.075	50.567.075

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 17.3.

17.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

UNIOR Kovaška industrija d.d. (v nadaljevanju Unior d.d.), je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Kovaška cesta 10, 3214 Zreče. V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi Skupine Unior za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2016. Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo Unior d.d. in njene odvisne družbe, deleže Skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih družbah (skupaj v nadaljevanju Skupina Unior). Naložbe v odvisne družbe so v izkazih Skupine Unior izločene v postopku konsolidacije. Podrobnejši pregled sestave Skupine Unior je prikazan v poglavju 15 Skupina Unior v računovodskem delu tega poročila.

Izjava o skladnosti

Uprava družbe je konsolidirane računovodske izkaze Skupine Unior potrdila dne 31.03.2017. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Unior so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD). Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah Skupine Unior ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Ostale uporabljene računovodske usmeritve so enake za celo Skupino Unior d.d., navajamo jih v poglavju 12.2.2.

17.3 Pojasnila k bilanci stanja

17.3.1 Bilanca stanja po odsekih

Kovinska dejavnost Skupine Unior je sestavljena iz dejavnosti programov Odkovki, Ročno orodje in Strojna oprema v matični družbi ter vseh odvisnih družb z izjemo družbe RTC Krvavec d.d.. Turistična dejavnost pa sestoji iz dejavnosti programa Turizem v matični družbi ter odvisne družbe RTC Krvavec d.d..

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 31.12.2016	Kovinska dej. 31.12.2016	SKUPAJ 31.12.2016	Turistična dej. 31.12.2015	Kovinska dej. 31.12.2015	SKUPAJ 31.12.2015
SREDSTVA	88.702.533	259.275.265	347.977.798	90.771.621	248.775.094	339.546.715
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	85.733.831	136.491.847	222.225.678	87.881.720	137.270.200	225.151.920
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	1.621.493	3.127.948	4.749.441	1.705.083	4.378.279	6.083.362
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.478.744	419.988	1.898.732	1.546.174	464.908	2.011.082
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	521.448	521.448
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	2.078.076	2.078.076	0	3.377.042	3.377.042
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev	142.749	108.436	251.185	158.909	14.881	173.790
II. Opredmetena osnovna sredstva	83.874.064	103.082.655	186.956.719	85.968.006	103.105.476	189.073.482
1. Zemljišča in zgradbe	73.945.719	43.235.070	117.180.789	75.843.898	46.402.139	122.246.037
2. Proizvajalne naprave in stroji	4.406.185	51.407.141	55.813.326	5.259.513	55.092.368	60.351.881
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	4.605.764	603.518	5.209.282	4.791.464	759.706	5.551.170
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	916.396	7.836.926	8.753.322	73.131	851.263	924.394
III. Naložbene nepremičnine	183.688	14.038.864	14.222.552	190.118	13.922.627	14.112.745
IV. Dolgoročne finančne naložbe	15.585	13.645.341	13.660.926	18.513	13.185.119	13.203.632
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	15.585	13.500.774	13.516.359	15.585	13.004.945	13.020.530
2. Dolgoročna posojila	0	144.567	144.567	2.928	180.174	183.102
V. Dolgoročne poslovne terjatve	39.001	377.528	416.529	0	403.863	403.863
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	218.160	218.160	0	147.859	147.859
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	39.001	159.368	198.369	0	256.004	256.004
VI. Odložene terjatve za davke	0	2.219.511	2.219.511	0	2.274.836	2.274.836
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.968.702	122.783.418	125.752.120	2.889.901	111.504.894	114.394.795
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	120.000	120.000	0	134.665	134.665
II. Zaloge	436.529	70.699.472	71.136.001	456.260	66.868.970	67.325.230
1. Material	407.927	22.721.048	23.128.975	421.219	21.117.185	21.538.404
2. Nedokončana proizvodnja	0	25.833.225	25.833.225	0	22.129.425	22.129.425
3. Proizvodi	1.779	14.040.141	14.041.920	4.753	14.538.512	14.543.265
4. Trgovsko blago	26.823	8.105.058	8.131.881	30.288	9.083.848	9.114.136
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	2.917.569	2.917.569	1.577	4.673.906	4.675.483
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0	131	131
2. Kratkoročna posojila	0	2.917.569	2.917.569	1.577	4.673.775	4.675.352
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.988.113	37.172.926	39.161.039	1.920.859	33.072.217	34.993.076
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.302.286	25.535.727	26.838.013	1.210.392	24.978.585	26.188.977
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	685.827	11.637.199	12.323.026	710.467	8.093.632	8.804.099
V. Denarna sredstva	544.060	11.873.451	12.417.511	511.205	6.755.136	7.266.341

V letu 2016 je bilo v Skupini Unior novih investicij v osnovna sredstva za 13.532.311 evrov, od tega 12.452.834 evrov v kovinski dejavnosti in 1.079.477 evrov v turistični dejavnosti.

Bilanca stanja po odsekih (nadaljevanje)

Postavka (v EUR)	Turistična dej.	Kovinska dej.	SKUPAJ	Turistična dej.	Kovinska dej.	SKUPAJ
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	88.702.533	259.275.265	347.977.798	90.771.621	248.775.094	339.546.715
A. KAPITAL	55.353.118	97.200.807	152.553.925	42.103.375	102.527.653	144.631.028
A1. KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	55.182.823	86.760.955	141.943.778	41.933.934	94.021.252	135.955.186
I. Vpoklicani kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
1. Osnovni kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
2. Nvpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	11.409.929	30.277.035	41.686.964	11.409.929	30.277.035	41.686.964
III. Rezerve iz dobička	23.100.430	16.989.240	40.089.670	7.910.063	31.665.394	39.575.457
1. Zakonske rezerve	589.216	1.426.742	2.015.958	585.529	1.426.742	2.012.271
2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	120.190	120.190	0	120.190	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	(120.190)	(120.190)	0	(120.190)	(120.190)
4. Statutarne rezerve	0	757.947	757.947	0	422.408	422.408
5. Druge rezerve iz dobička	22.511.215	14.804.550	37.315.765	7.324.534	29.816.244	37.140.778
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.	15.457.731	11.257.942	26.715.673	15.599.193	12.149.213	27.748.406
V. Preneseni čisti dobiček	527.270	3.767.156	4.294.426	2.640.477	0	453.903
VI. Prenesena čista izguba	0	0	0	0	2.186.574	0
VII. Čisti dobiček poslovnega leta	0	9.291.879	7.495.550	0	6.666.628	4.557.108
VIII. Čista izguba poslovnega leta	1.796.329	0	0	2.109.520	0	0
IX. Prevedbeni popravek kapitala	0	(2.027.488)	(2.027.488)	0	(1.755.635)	(1.755.635)
A2. KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	170.295	10.439.852	10.610.147	169.441	8.506.401	8.675.842
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	3.787.439	5.977.748	9.765.187	3.868.852	5.584.049	9.452.901
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	791.696	4.928.671	5.720.367	719.419	4.432.892	5.152.311
2. Druge rezervacije	2.652.241	722.474	3.374.715	2.780.289	799.134	3.579.423
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	343.502	326.603	670.105	369.144	352.023	721.167
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	22.155.427	95.484.665	117.640.092	36.492.329	80.661.018	117.153.347
I. Dolgoročne finančne obveznosti	19.228.548	98.241.747	117.470.295	33.675.997	83.122.144	116.798.141
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	19.172.870	98.101.494	117.274.364	33.675.997	82.809.184	116.485.181
2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	55.678	140.253	195.931	0	312.960	312.960
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	123.484	0	123.484	286.160	0	286.160
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	43.941	0	43.941	160.206	0	160.206
2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	79.543	0	79.543	125.954	0	125.954
III. Odložene obveznosti za davek	2.803.395	(2.757.082)	46.313	2.530.172	(2.461.126)	69.046
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	5.724.996	58.733.598	64.458.594	6.887.953	58.692.628	65.580.581
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	1.246.661	9.063.243	10.309.904	2.467.043	12.546.463	15.013.506
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	1.246.661	8.738.414	9.985.075	2.467.043	10.783.706	13.250.749
2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	0	324.829	324.829	0	1.762.757	1.762.757
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	4.478.335	49.670.355	54.148.690	4.420.910	46.146.165	50.567.075
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.500.036	32.099.872	34.599.908	2.595.385	30.534.140	33.129.525
2. Kratkoročne menične obveznosti	0	4.660.785	4.660.785	0	2.860.711	2.860.711
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	1.014.293	3.640.651	4.654.944	912.049	2.943.426	3.855.475
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	964.006	9.269.047	10.233.053	913.476	9.807.888	10.721.364
D. KRATKOROČNE PČR	1.681.553	1.878.447	3.560.000	1.419.112	1.309.746	2.728.858

Dodatni podatki glede na geografsko območje za Skupino

(v EUR)	Prihodki od prodaje		Skupaj sredstva		Neto investicije	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Slovenija	158.525.990	148.310.908	284.725.537	278.076.431	10.795.552	8.683.442
Evropska unija	14.146.571	17.132.676	17.824.749	19.786.935	688.662	394.957
Ostala Evropa	10.335.571	10.396.164	15.084.403	14.475.529	853.065	1.016.368
Ostali trgi	36.103.865	31.571.155	30.343.109	27.207.820	1.195.032	3.355.985
	219.111.997	207.410.903	347.977.798	339.546.715	13.532.311	13.450.752

17.3.2 Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2015	602.236	10.884.541	5.084.146	173.790	0	16.744.713
Neposredna povečanja - investicije	0	78.802	18.601	7.523	86.032	190.958
Prenos z investicij v teku	0	0	3.648	0	0	3.648
Zmanjšanja med letom	0	0	(81.737)	(16.160)	0	(97.897)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	(40.398)	(981)	0	0	(41.379)
Stanje 31. decembra 2016	602.236	10.922.945	5.023.677	165.153	86.032	16.800.043
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2015	80.788	7.507.499	3.073.064	0	0	10.661.351
Amortizacija v letu	0	1.360.224	128.887	0	0	1.489.111
Zmanjšanja med letom	0	0	(77.113)	0	0	(77.113)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	(22.854)	107	0	0	(22.747)
Stanje 31. decembra 2016	80.788	8.844.869	3.124.945	0	0	12.050.602
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	521.448	2.078.076	1.898.732	165.153	86.032	4.749.441
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	521.448	3.377.042	2.011.082	173.790	0	6.083.362

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2014	602.236	9.796.808	5.039.756	190.089	203.135	15.832.024
Neposredna povečanja - investicije	0	191.555	12.995	7.818	697.569	909.937
Prenos z investicij v teku	0	853.684	47.020	0	(900.704)	0
Zmanjšanja med letom	0	(17.290)	(17.977)	(24.117)	0	(59.384)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	59.784	2.352	0	0	62.136
Stanje 31. decembra 2015	602.236	10.884.541	5.084.146	173.790	0	16.744.713
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2014	80.788	6.242.273	2.954.983	0	0	9.278.044
Amortizacija v letu	0	1.257.082	135.663	0	0	1.392.745
Zmanjšanja med letom	0	(17.290)	(17.758)	0	0	(35.048)
Ostale spremembe (premiki, tečajji valut)	0	25.434	176	0	0	25.610
Stanje 31. decembra 2015	80.788	7.507.499	3.073.064	0	0	10.661.351
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	521.448	3.377.042	2.011.082	173.790	0	6.083.362
Sedanja vrednost 31. decembra 2014	521.448	3.554.535	2.084.773	190.089	203.135	6.553.980

Skupina je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2016 prejela 7.523 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2016 je skupina poravnala obveznost za leto 2016 v višini 7.337 kuponov. Za vrednost proizvedenih izdaj v letu 2016 ima skupina izkazano obveznost za predajo 6.972 emisijskih kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2016 znaša 22.404.

Skupina neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

17.3.3 Opredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2015	39.265.774	164.531.995	178.678.706	13.336.961	924.394	396.737.830
Neposredna povečanja - investicije	48.911	395.764	1.267.351	309.671	11.167.271	13.188.968
Prenos z investicij v teku	0	407.564	2.878.610	31.209	(3.317.383)	0
Zmanjšanja med letom	(273.359)	(2.182.092)	(3.243.891)	(534.019)	(21.121)	(6.254.482)
Prevrednotenje zaradi krepitve/oslabitve	(605.829)	0	0	0	0	(605.829)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(50.568)	(107.143)	(738.602)	9.282	161	(886.870)
Stanje 31. decembra 2016	38.384.929	163.046.088	178.842.174	13.153.104	8.753.322	402.179.617
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2015	0	81.551.732	118.326.825	7.785.791	0	207.664.348
Amortizacija v letu	0	3.584.766	8.066.553	640.785	0	12.292.104
Zmanjšanja med letom	0	(903.754)	(3.008.926)	(493.944)	0	(4.406.624)
Premiki med grupami	0	0	0	0	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	17.484	(355.604)	11.190	0	(326.930)
Stanje 31. decembra 2016	0	84.250.228	123.028.848	7.943.822	0	215.222.898
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	38.384.929	78.795.860	55.813.326	5.209.282	8.753.322	186.956.719
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	39.265.774	82.980.263	60.351.881	5.551.170	924.394	189.073.482

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2014	39.714.513	163.643.331	170.174.014	13.106.368	998.992	387.637.218
Neposredna povečanja - investicije	18.319	131.181	3.967.808	467.789	7.943.427	12.528.524
Prenos z investicij v teku	120.000	1.479.605	6.386.956	31.629	(8.018.190)	0
Zmanjšanja med letom	(23.170)	(268.501)	(2.835.909)	(359.385)	0	(3.486.965)
Prevrednotenje zaradi krepitve/oslabitve	(225.000)	(742.953)	0	0	0	(967.953)
Premiki med grupami	(324.954)	270.935	0	54.019	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(13.934)	18.397	985.837	36.541	165	1.027.006
Stanje 31. decembra 2015	39.265.774	164.531.995	178.678.706	13.336.961	924.394	396.737.830
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2014	0	78.086.506	112.619.792	7.419.738	0	198.126.036
Amortizacija v letu	0	3.575.469	7.670.365	691.589	0	11.937.423
Zmanjšanja med letom	0	(123.577)	(2.377.855)	(401.521)	0	(2.902.953)
Premiki med grupami	0	(20.453)	0	20.453	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	33.787	414.523	55.532	0	503.842
Stanje 31. decembra 2015	0	81.551.732	118.326.825	7.785.791	0	207.664.348
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	39.265.774	82.980.263	60.351.881	5.551.170	924.394	189.073.482
Sedanja vrednost 31. decembra 2014	39.714.513	85.556.825	57.554.222	5.686.630	998.992	189.511.182

V letu 2016 je bilo v Skupini UNIOR skupaj 13.532.311 evrov novih investicijskih vlaganj v osnovna sredstva, od tega 190.958 evrov v neopredmetena osnovna sredstva, 13.188.968 evrov v opredmetena osnovna sredstva in 152.385 evrov v naložbene nepremičnine. V kovinski dejavnosti je bilo investicij za 12.452.834 evrov, v turistični dejavnosti pa za 1.079.477 evrov.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima skupina na dan 31.12.2016 izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom, z nabavno vrednostjo 1.644.893 evrov in sedanjo vrednostjo 854.401 evrov.

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljena osnovna sredstva, katerih vrednost je po cenitvah ocenjena na 144.433.494 evrov, kar predstavlja večino sredstev skupine.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016.. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Pri Termah Zreče je upoštevana metoda zemljiškega ostanka. Upoštevana mera kapitalizacije je 2,89 odstotka in je nižja kot pri naložbenih nepremičninah zaradi drugačne metode vrednotenja.

17.3.4 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	2016	2015
Zemljišča	7.650.607	7.492.511
Zgradbe	6.571.945	6.620.234
Skupaj	14.222.552	14.112.745

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2016	2015
Začetno stanje 1. januarja	14.112.745	14.130.198
Pridobitve	152.385	12.291
Prevrednotenje	(6.560)	0
Odtujitve	0	0
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	(36.018)	(29.744)
Končno stanje 31. decembra	14.222.552	14.112.745

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokacijah Maribor, Zreče, na Rogli in v Kragujevcu v Srbiji. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016.. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,465 odstotka, za pisarne pa 8,465 odstotka.

Strošek najemnin v letu 2016 je znašal 1.093.880 evrov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2016	2015
do 1 leta	1.369.267	1.350.025
od 2 do 5 let	5.477.068	5.400.100
več kot 5 let	6.846.335	6.750.125
Skupaj	13.692.670	13.500.250

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2016	2015
do 1 leta	1.049.800	964.897
od 2 do 5 let	4.199.200	3.859.588
več kot 5 let	5.249.000	4.824.485
Skupaj	10.498.000	9.648.970

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodni hali v Mariboru in Kragujevcu, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje, najemnina za objekt na Krvavcu ter najemnine za oddajanje učilnic in stanovanj. Glede na preteklo leto je dodatna najemnina za linijo za prašno barvanje.

Skupina plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore distributerjev ročnega orodja v tujini, za najem proizvodne hale na Kitajskem, za najem poslovno skladiščnih prostorov za potrebe programa Strojna oprema, za najem Koče na Pesku in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah.

17.3.5 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v delnice in deleže v pridružena podjetja:

(v EUR)	Delež	2016	2015
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	9.979.981	9.767.951
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Jelšah	33,500	154.304	143.719
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	191.746	197.430
		<u>10.326.031</u>	<u>10.109.100</u>
V tujini:			
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov, Romunija	49,000	2.150.916	1.887.541
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	40,000	(4.927)	21.472
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	222.602	145.437
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	474.683	452.791
SINTER a.d. Užice, Srbija	25,067	194.557	229.123
		<u>3.037.831</u>	<u>2.736.364</u>
Skupaj pridružena podjetja		13.363.862	12.845.464

Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva

Naložbe v delnice in deleže v druga podjetja in banke:

BANKE	1.535	5.350
ZAVAROVALNICE	2.282	2.282
DRUGA PODJETJA	148.680	167.434
	<u>152.497</u>	<u>175.066</u>

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove

Dolgoročna posojila drugim

144.567	183.102
<u>144.567</u>	<u>183.102</u>

Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	13.660.926	13.203.632
---	-------------------	-------------------

Pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidirani bilanci stanja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

V letu 2016 je iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij nastal pozitiven učinek v višini 817.413 evrov.

Dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva. Prihodki iz naslova obresti v letu 2016 znašajo 105.242 evrov, v letu 2015 pa so znašali 154.925 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže

(v EUR)	2016	2015
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	13.203.632	13.241.802
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	15.824	36.620
Povečanje naložb v dolgove	12.381	13.522
Dividende ali deleži iz dobička pridruženih podjetij	817.413	825.459
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	0	(22.306)
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(21.703)	(45.144)
Izgube pridruženih podjetij	0	0
Kratkoročni del naložb v dolgove	(42.405)	(306.649)
Druge zmanjšanja - oslabitev	(324.216)	(539.672)
Stanje 31. decembra	13.660.926	13.203.632

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže v pridružena podjetja:

(v EUR)	2016	2015
Knjigovodska vrednost na dan 1. januarja	12.845.464	12.507.158
Nakupi delnic in deležev	15.824	36.620
Dobički (izgube) po kapitalski metodi	1.319.645	1.286.737
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	(270.451)	(401.957)
Prevedbene valutne razlike	(77.204)	(52.005)
Oslabitve naložb	(299.016)	(487.153)
Druge spremembe	(170.400)	(43.936)
Knjigovodska vrednost na dan 31. decembra	13.363.862	12.845.464

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	46.117.851	1.936.122	DA
RHYDCON d.o.o.	Slovenija	33,500	2.685.650	278.088	NE
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	958.729	(28.421)	NE
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	4.391.805	1.126.781	DA
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(12.317)	(65.996)	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	890.409	371.958	NE
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	2.428.152	389.801	NE
SINTER a.d.	Srbija	25,067	776.132	(123.194)	NE

17.3.6 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

(v EUR)	2016	2015
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	134.665
Skupaj	120.000	134.665

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo predstavljajo bungalovi na Rogli v vrednosti 120.000 evrov.

17.3.7 Zaloge

(v EUR)	2016	2015
Material	23.844.360	22.329.649
Nedokončana proizvodnja	25.833.225	22.129.425
Proizvodi	14.817.131	15.230.665
Trgovsko blago	8.299.640	9.226.951
Popravek vrednosti	(1.658.355)	(1.591.460)
Skupaj	71.136.001	67.325.230

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2016	2015
Popravek vrednosti zalog:		
- material	715.385	791.245
- gotovi proizvodi	775.211	687.400
- trgovsko blago	167.759	112.815
Skupaj	1.658.355	1.591.460

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2016	2015
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.591.460	1.141.726
- material	(75.860)	(43.559)
- gotovi proizvodi	87.811	463.896
- trgovsko blago	54.944	29.397
Stanje 31. decembra	1.658.355	1.591.460

Zaloge v tekočem poslovnem letu so se povečale zaradi večjih obsegov poslovanja in višje stopnje dokončnosti projektov. Zaloge družbe so v celoti iztržljive zato je knjigovodska vrednost zalog enaka čisti iztržljivi vrednosti. Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

17.3.8 Poslovne terjatve

(v EUR)	2016	2015
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	168.773	61.751
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	701.218	793.900
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	(10.570)	(8.896)
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(442.892)	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	416.529	403.863
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	455.207	754.882
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - doma	3.528.338	3.467.189
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - v tujini	24.182.964	23.221.555
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	6.914	9.849
Terjatve za DDV	943.288	956.459
Predujmi	1.906.759	1.289.369
Druge kratkoročne poslovne terjatve	9.466.065	6.548.422
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	10.570	8.896
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(1.339.066)	(1.263.545)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	39.161.039	34.993.076

Povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev je nastalo zaradi večjega obsega poslovanja in večje prodaje v mesecu decembru v primerjavi s preteklim letom. Višji predujmi so posledica plačanih predujmov za dobavo strojev in opreme v Zrečah, Vinkovcih in na Kitajskem. Povečanje drugih poslovnih terjatev je predvsem zaradi večjih meničnih terjatev na Kitajskem. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane tudi aktivne časovne razmejitev v višini 957.143 evrov, od tega so znašali kratkoročno odloženi stroški 415.179 evrov, nezaračunani prihodki 441.457 evrov in DDV od prejetih predujmov 100.507 evrov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive.

V letu 2016 je skupina oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev:

Gibanje popravkov vrednosti terjatev do kupcev

(v EUR)	2016	2015
Stanje 1. januarja	1.263.545	1.138.291
Izterjane odpisane terjatve	(113.524)	(92.846)
Dokončen odpis terjatev	(318.559)	(56.257)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	507.604	274.357
Stanje 31. decembra	1.339.066	1.263.545

Skupina ima od 1.10.2014 dalje zavarovane vse poslovne terjatve matične družbe do nepovezanih družb. Za kratkoročne poslovne terjatve v višini do 16 milijonov evrov pa ima sklenjeno pogodbo o neregresnem faktoringu.

Zapadlost terjatev skupine na dan 31.12.2016

(v EUR)	2016	2015
nezapadle terjatve	28.584.831	25.312.651
zapadle terjatve do 90 dni	6.139.881	5.611.700
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.666.392	1.317.375
zapadle terjatve od 181 do 365 dni	1.504.745	1.459.119
zapadle terjatve nad 1 leto	1.265.190	1.292.231
Skupaj	39.161.039	34.993.076

17.3.9 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	2016	2015
Dana posojila		
- v pridružena podjetja	893.617	598.202
- drugim	43.057	57.413
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	1.938.490	3.713.219
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	42.405	306.649
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	0
Skupaj	2.917.569	4.675.483

Kratkoročne finančne naložbe skupine niso zastavljene, z izjemo dela depozitov v višini 303.568 evrov, ki je zastavljen za zavarovanje obveznosti iz naslova prejetih bančnih garancij. Za vsa kratkoročna posojila se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2016	2015
Stanje 1. januarja	4.675.483	4.688.486
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	18.195	13.424
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	15.072	384.774
Povečanje naložb v depozite	1.313.959	1.677.132
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	42.405	306.649
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	(29.429)	(992.568)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(29.428)	(147.362)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	(3.088.688)	(1.255.052)
Druga zmanjšanja - oslabitev	0	0
Stanje 31. decembra	2.917.569	4.675.483

17.3.10 Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	2016	2015
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	41.717	27.499
Denarna sredstva v banki	12.375.794	7.238.842
Skupaj	12.417.511	7.266.341

Povečanje predstavlja višje stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah konec poslovnega leta 2016.

17.3.11 Kapital

Celotni kapital skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital matične družbe je na dan 31. decembra 2016 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2016 znaša 38,12 evrov in se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 3,9 odstotka.

Rezerve iz dobička v višini 40.089.670 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 26.715.673 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi.

Preneseni čisti dobiček znaša 4.294.426 evrov in predstavlja nerazporejeni dobiček preteklih let.

Dobiček skupine Unior je ob koncu leta 2016 znašal 10.191.816 evrov in je bil za 5.102.632 evrov višji od dobička matične družbe. Razlike so posledice poslovnih izidov odvisnih družb v vrednosti 3.497.041 evrov, pripisov poslovnih izidov pridruženih družb v višini 817.413 evrov, izločitev in prilagoditev pri konsolidaciji v višini -1.908.088 evrov ter dobička, ki pripada manjšinskim lastnikom v višini 2.696.266 evrov.

Gibanja v kapitalu lastnikom obvladujoče družbe v tekočem letu predstavljajo:

- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe, predstavlja dobiček v višini 7.495.550 evrov,
- Zmanjšanje presežka iz prevrednotenja v višini 1.090.044 evrov in povečanje za aktuarski dobiček pri izračunu rezervacije za odpravnine za 57.311 evrov,
- Preneseni čisti poslovni izid se je zmanjšal za 202.372 evrov zaradi prenosa na druge postavke bilance stanja, predvsem rezervacije in v manjši meri obveznosti.
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 271.853 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

Gibanja v kapitalu neobvladujočemu deležu v tekočem letu predstavljajo:

- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočega deleža, predstavlja dobiček v višini 2.696.266 evrov,
- Izplačilo dividend lastnikom neobvladujočega deleža znižuje kapital za 507.702 evrov,
- Druge spremembe lastniškega kapitala v višini 137.984 evrov predstavljajo znižanje zaradi prenosa na druge postavke bilance stanja, predvsem rezervacije in v manjši meri obveznosti.
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 116.275 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

17.3.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2015	5.152.311	255.674	0	3.269.102	775.814	9.452.901
Povečanja	1.356.882	11.791	0	7.523	69.474	1.445.670
Zmanjšanja	(788.826)	(16.795)	0	(152.580)	(175.183)	(1.133.384)
Stanje 31. decembra 2016	5.720.367	250.670	0	3.124.045	670.105	9.765.187

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2014	3.661.799	260.435	37.793	3.400.676	650.381	8.011.084
Povečanja	1.906.908	12.014	0	12.392	178.717	2.110.031
Zmanjšanja	(416.396)	(16.775)	(37.793)	(143.966)	(53.284)	(668.214)
Stanje 31. decembra 2015	5.152.311	255.674	0	3.269.102	775.814	9.452.901

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starostna meja upokojitve 60 let, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,75 odstotka ter rast plač 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije, pa pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenca, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami so izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov v Zrečah, na Rogli in Krvavcu, za sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah in Kotlovnice za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso na Rogli ter za sofinanciranje razvojnih projektov. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2016 znaša 3.124.045 evrov.

Vrednost rezervacije iz naslova plačanih najemnin družb Telekom d.d., Mobitel d.d. in Simobil d.d. znaša 418.650 evrov, rezervacije iz naslova ostalih dolgoročno odloženih prihodkov pa 251.455 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpoljenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

17.3.13 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2016	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2016	Del, ki zapade v l. 2017	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	111.684.067	108.526.069	0	(98.118.738)	122.091.398	(6.600.027)	115.491.371
Banke v tujini	3.569.027	0	0	(1.464.924)	2.104.103	(510.252)	1.593.851
Ostali posojilodajalci	312.960	0	0	0	312.960	(117.029)	195.931
Finančni najem	1.232.087	234.004	0	(1.110.091)	356.000	(166.858)	189.142
Skupaj dobljena posojila	116.798.141	108.760.073	0	(100.693.753)	124.864.461	(7.394.166)	117.470.295

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2015	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2015	Del, ki zapade v l. 2016	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	119.040.030	2.591.793	0	(1.167.610)	120.464.213	(8.780.146)	111.684.067
Banke v tujini	4.421.780	0	257	(179.482)	4.242.555	(673.528)	3.569.027
Ostali posojilodajalci	628.310	0	0	(78.649)	549.661	(236.701)	312.960
Finančni najem	1.275.912	229.609	0	(42.333)	1.463.188	(231.101)	1.232.087
Skupaj dobljena posojila	125.366.032	2.821.402	257	(1.468.074)	126.719.617	(9.921.476)	116.798.141

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor + 0,7 odstotka do šestmesečni euribor + 4,7 odstotka, od trimesečni euribor + 0,5 odstotka do trimesečni euribor + 3 odstotke, ter realna obrestna mera od 4,9 do 6 odstotkov. Skupina ima najete dolgoročne kredite z referenčno obrestno mero za trimesečni in šestmesečni euribor. Matična družba Unior d.d. je v letu 2016 uspešno zaključila in pridobila novo sindicirano posojilo, s katerim je poplačala obstoječa posojila.

Skupina je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemi in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, tako prikazala prejeme od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti v konsolidiranem izkazu denarnih tokov. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe Unior d.d. zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2016	2015
Zapadlost od 1 do 2 let	7.268.594	10.438.415
Zapadlost od 2 do 3 let	7.873.110	9.491.426
Zapadlost od 3 do 4 let	18.247.714	89.796.128
Zapadlost od 4 do 5 let	12.847.766	3.717.730
Zapadlost nad 5 let	71.233.111	3.354.442
Skupaj	117.470.295	116.798.141

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 165.100.427 evrov po pošteni vrednosti ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.14 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	2016	2015
Dolgoročne poslovne obveznosti	169.895	332.571
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	(46.411)	(46.411)
Skupaj	123.484	286.160

Dolgoročne poslovne obveznosti predstavlja pridobljeni blagovni kredit na telekomunikacijskem področju in se odplačuje v skladu z amortizacijskim načrtom.

17.3.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	2016	2015
Dolgoročna odložena terjatev za davek	8.008.679	7.755.650
Dolgoročna odložena obveznost za davek	(5.835.481)	(5.549.860)
Neto dolgoročna odložena terjatev za davek	2.219.511	2.274.836
Neto dolgoročna odložena obveznost za davek	46.313	69.046

Gibanje odloženih terjatev za davek	2016	2015
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	7.755.650	6.838.341
Povečanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	160.756	216.522
- oslabitev finančnih naložb	0	467.080
- olajšava za investiranje	408.030	387.143
- vlaganje za raziskave in razvoj	181.524	0
- davčna izguba	306.642	47.130
Zmanjšanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	0	0
- oslabitev terjatev do kupcev	(196.255)	(117.282)
- odprava oslabitev finančnih naložb	(559.386)	0
- regijska olajšava za investiranje	(48.282)	(38.936)
- odprava olajšave za raziskave in razvoj	0	(39.207)
- davčna izguba	0	(5.141)
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	8.008.679	7.755.650
- pobot z odloženimi obveznostmi za davek	5.789.168	5.480.814
Neto odložene terjatve za davek 31. decembra	2.219.511	2.274.836

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2016	2015
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	5.549.860	5.546.830
Povečanja:	411.202	5.157
Zmanjšanja:	(125.581)	(2.127)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	5.835.481	5.549.860
- pobot z odloženimi terjatvami za davek	5.789.168	5.480.814
Neto odložene obveznosti za davek 31. decembra	46.313	69.046

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijočasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

V konsolidirani bilanci stanja se medsebojno pobotajo terjatve in obveznosti za davek le na področju iste države, medtem ko odloženi davki, ki nastanejo v drugih različnih državah, ostanejo nepobotani tako na strani terjatev kot tudi na strani obveznosti.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, oslabitev naložb, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 30 odstotkov.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 30 odstotkov.

17.3.16 Kratkoročne finančne obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2016 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačnega kratkor.dela na dolg.obvez.	Odplačila v letu 2016	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2016
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	9.368.428	4.089.812	0	(11.831.447)	6.600.027	8.226.820
Banke v tujini	3.501.201	134.920	0	(2.554.976)	510.252	1.591.397
Ostali posojilodajalci	1.762.757	0	0	(1.554.957)	117.029	324.829
Finančni najem	381.120	0	0	(381.120)	166.858	166.858
Skupaj dobljena posojila	15.013.506	4.224.732	0	(16.322.500)	7.394.166	10.309.904

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2015 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačnega kratkor.dela na dolg.obvez.	Odplačila v letu 2015	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2015
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	9.367.705	0	0	(8.779.423)	8.780.146	9.368.428
Banke v tujini	5.807.733	286.524	(257)	(3.266.327)	673.528	3.501.201
Ostali posojilodajalci	11.897.584	0	0	(10.371.528)	236.701	1.762.757
Finančni najem	369.598	0	0	(219.579)	231.101	381.120
Skupaj dobljena posojila	27.442.620	286.524	(257)	(22.636.857)	9.921.476	15.013.506

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi skupina izkazuje kratkoročna posojila pri bankah in razvojnih skladih v tujini, kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki ter kratkoročni del posojila pri družbi Petrol d.d..

Obrestne mere za najeta kratkoročna posojila znašajo od 2,0 do 7,0 odstotkov fiksno ter 6 mesečni euribor + 2,9 odstotka.

Zavarovanje kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo zastavljene terjatve po pošteni vrednosti v višini 3.500.000 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.17 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

(v EUR)	2016	2015
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	4.793.375	7.426.348
v tujini	14.951	94.747
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	19.116.770	16.110.412
v tujini	10.628.401	9.451.607
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	679.985	597.757
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	4.867.330	4.146.914
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	4.654.944	3.855.475
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	68.969	106.156
Kratkoročne menične obveznosti	4.660.785	2.860.711
Druge kratkoročne obveznosti	4.616.769	5.870.537
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	46.411	46.411
Skupaj	54.148.690	50.567.075

V postavki kratkoročne obveznosti do države so prikazane le obveznosti do države v Sloveniji, medtem ko so obveznosti tujih družb do držav, v katerih delujejo, izkazane v med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.

17.3.18 *Pasivne časovne razmejitve*

(v EUR)	2016	2015
Kratkoročno odloženi prihodki	902.223	838.865
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	2.571.179	1.784.755
DDV od danih predujmov	86.598	105.238
Skupaj	3.560.000	2.728.858

Med pasivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani:

- kratkoročno odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v znesku 892.837 evrov in zaračunane obresti višini 9.387 evrov;
- vnaprej vračunani stroški v višini 2.571.179 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v višini 524.302 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2016 v višini 1.660.854 evrov in druge vnaprej vračunane stroške v višini 386.023 evrov;
- DDV od danih predujmov v višini 86.598 evrov.

17.3.19 *Pogojne obveznosti*

(v EUR)	2016	2015
Dane garancije	3.665.732	4.527.182
Skupaj	3.665.732	4.527.182

Pogojne obveznosti zajemajo garancije in poročstva za najeta posojila pri bankah.

17.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

17.4.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih

(v EUR)	Turistična dej. 2016	Kovinska dej. 2016	Skupaj 2016	Turistična dej. 2015	Kovinska dej. 2015	Skupaj 2015
A. Čisti prihodki od prodaje	21.220.365	197.891.632	219.111.997	20.223.864	187.187.039	207.410.903
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	21.217.672	14.508.898	35.726.570	20.221.294	15.232.520	35.453.814
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.693	183.382.734	183.385.427	2.570	171.954.519	171.957.089
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokon. pr.	(2.974)	3.394.657	3.391.683	(1.323)	(1.140.471)	(1.141.794)
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	1.029.142	1.029.142	0	1.983.226	1.983.226
C. Drugi poslovni prihodki	391.235	3.426.264	3.817.499	405.960	2.309.023	2.714.983
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	21.608.626	205.741.695	227.350.321	20.628.501	190.338.817	210.967.318
D. Stroški blaga, materiala in storitev	9.993.362	119.268.864	129.262.226	9.464.797	111.470.896	120.935.693
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	28.024	11.463.889	11.491.913	29.594	11.707.571	11.737.165
2. Stroški porabljenega materiala	4.916.694	81.764.578	86.681.272	4.913.698	77.139.085	82.052.783
3. Stroški storitev	5.048.644	26.040.397	31.089.041	4.521.505	22.624.240	27.145.745
E. Stroški dela	8.571.996	56.017.641	64.589.637	8.195.018	51.757.471	59.952.489
1. Stroški plač	6.234.189	42.381.523	48.615.712	6.082.744	39.709.998	45.792.742
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	65.880	728.759	794.639	70.364	686.990	757.354
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.003.127	6.842.107	7.845.234	973.510	6.585.744	7.559.254
4. Drugi stroški dela	1.268.800	6.065.252	7.334.052	1.068.400	4.774.739	5.843.139
F. Odpisi vrednosti	3.443.882	11.550.036	14.993.918	3.539.937	11.882.507	15.422.444
1. Amortizacija	3.395.686	10.385.530	13.781.216	3.481.344	9.848.824	13.330.168
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	8.658	543.954	552.612	8.507	1.316.119	1.324.626
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	39.538	620.552	660.090	50.086	717.564	767.650
G. Drugi poslovni odhodki	422.507	1.493.770	1.916.277	419.608	1.535.334	1.954.942
1. Rezervacije	0	21.292	21.292	0	134.899	134.899
2. Drugi stroški	422.507	1.472.478	1.894.985	419.608	1.400.435	1.820.043
II. IZID IZ POSLOVANJA	(823.121)	17.411.384	16.588.263	(990.859)	13.692.609	12.701.750
H. Finančni prihodki	2.219	2.238.990	2.241.209	9.240	2.488.233	2.497.473
1. Finančni prihodki iz deležev	210	1.103.684	1.103.894	210	1.266.216	1.266.426
2. Finančni prihodki iz danih posojil	0	105.242	105.242	189	154.736	154.925
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	2.009	1.030.064	1.032.073	8.841	1.067.281	1.076.122
I. Finančni odhodki	1.034.062	5.753.669	6.787.731	1.184.558	7.305.805	8.490.363
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	318.710	318.710	0	573.023	573.023
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	997.141	4.362.107	5.359.248	1.136.616	4.820.479	5.957.095
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	36.921	1.072.852	1.109.773	47.942	1.912.303	1.960.245
III. POSLOVNI IZID	(1.854.964)	13.896.705	12.041.741	(2.166.177)	8.875.037	6.708.860
Davek iz dobička	0	2.135.462	2.135.462	0	1.383.153	1.383.153
Odloženi davek	(59.716)	(225.821)	(285.537)	(57.218)	(803.924)	(861.142)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(1.795.248)	11.987.064	10.191.816	(2.108.959)	8.295.808	6.186.849
- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	(1.796.329)	9.291.879	7.495.550	(2.109.520)	6.666.628	4.557.108
- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	1.081	2.695.185	2.696.266	561	1.629.180	1.629.741

Čisti prihodki od prodaje so se skupaj povečali za 11.701.094 evrov, od tega na kovinski dejavnosti za 10.704.593 evrov in na turistični dejavnosti za 1.605.545 evrov. Stroški materiala in ostalih stroškov so rastle počasneje od kosmatega donosa iz poslovanja, zato beležimo boljši poslovni izid glede na preteklo leto boljši v obeh dejavnostih.

17.4.2 Čisti prihodki od prodaje

(v EUR)	2016	2015
Slovenija		
- pridružene družbe	103.258	378.567
- drugim kupcem	35.623.312	35.075.247
Tujina		
- pridružene družbe	4.079.328	3.815.884
- drugim kupcem	179.306.099	168.141.205
Skupaj	219.111.997	207.410.903

17.4.3 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

(v EUR)	2016	2015
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	1.029.142	1.983.226
Usredstvena lastna orodja	0	0
Skupaj	1.029.142	1.983.226

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost lastnih naložb v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 686.049 evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici, obnove CNC strojev, ki jih je izvedla strojna oprema za druge programe v višini 91.656 evrov in za lastne potrebe na programu strojna oprema v znesku 250.000 evrov.

17.4.4 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2016	2015
Nagrade za preseganje kvote invalidov	170.802	187.091
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	113.524	92.846
Prejete odškodnine	326.966	275.884
Odprava dolgoročnih rezervacij	995.807	685.577
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	717.751	276.476
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	211.368	177.888
Prodaja emisijskih kuponov	7.815	8.114
Drugo	1.098.920	1.011.107
Skupaj	3.817.499	2.714.983

17.4.5 Stroški in odhodki

Leto 2016				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. st	9.338.193	13.639	2.140.081	11.491.913
Stroški materiala	74.435.637	8.148.596	4.097.039	86.681.272
Stroški storitev	17.136.460	7.949.792	6.002.789	31.089.041
<i>Stroški plač</i>	<i>35.026.519</i>	<i>8.006.445</i>	<i>5.582.748</i>	<i>48.615.712</i>
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	<i>5.587.798</i>	<i>1.365.925</i>	<i>891.511</i>	<i>7.845.234</i>
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	<i>636.369</i>	<i>89.245</i>	<i>69.025</i>	<i>794.639</i>
<i>Ostali stroški dela</i>	<i>4.993.842</i>	<i>1.559.931</i>	<i>780.279</i>	<i>7.334.052</i>
Skupaj stroški dela	46.244.528	11.021.546	7.323.563	64.589.637
Amortizacija	9.823.247	2.674.429	1.283.540	13.781.216
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	571.542	32.385	56.163	660.090
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	213.992	30.118	308.502	552.612
Ostali stroški	955.873	483.550	476.854	1.916.277
Skupaj stroški	158.719.472	30.354.055	21.688.531	210.762.058

Leto 2015				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. st	9.991.087	16.921	1.729.157	11.737.165
Stroški materiala	70.078.121	7.748.496	4.226.166	82.052.783
Stroški storitev	15.111.462	6.745.865	5.288.418	27.145.745
<i>Stroški plač</i>	<i>32.764.592</i>	<i>7.834.584</i>	<i>5.193.566</i>	<i>45.792.742</i>
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	<i>5.402.262</i>	<i>1.326.787</i>	<i>830.205</i>	<i>7.559.254</i>
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	<i>600.483</i>	<i>90.774</i>	<i>66.097</i>	<i>757.354</i>
<i>Ostali stroški dela</i>	<i>4.430.095</i>	<i>985.275</i>	<i>427.769</i>	<i>5.843.139</i>
Skupaj stroški dela	43.197.432	10.237.420	6.517.637	59.952.489
Amortizacija	9.200.139	2.800.680	1.329.349	13.330.168
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	658.326	46.060	63.264	767.650
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	119.629	1.143.688	61.309	1.324.626
Ostali stroški	688.371	556.317	710.254	1.954.942
Skupaj stroški	149.044.567	29.295.447	19.925.554	198.265.568

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev Skupina Unior prikazuje za 207.626 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 12 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 17.6.2.

Med ostalimi stroški skupina izkazuje:

(v EUR)	2016	2015
- rezervacije za rente	11.790	19.899
- nadomestilo za stavbno zemljišče	287.408	269.566
- izdatki za varstvo okolja	143.701	150.316
- nagrade dijakom in študentom na praksi	545.289	437.854
- štipendije dijakom in študentom	44.968	45.289
- odškodnine delavcem	93.271	78.257
- finančne pomoči - dotacije	123.611	185.893
- oslabitev naložbenih nepremičnin	181.106	0
- drugi poslovni odhodki	485.133	767.868
Skupaj	1.916.277	1.954.942

Stroški revidiranja letnih poročil podjetij v skupini UNIOR znašajo 63.542 evrov.

17.4.6 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2016	2015
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	1.087.864	1.231.016
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	15.590	34.958
Finančni prihodki iz drugih naložb	440	452
Skupaj	1.103.894	1.266.426
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	105.242	154.925
Skupaj	105.242	154.925
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	1.032.073	1.076.122
Skupaj	1.032.073	1.076.122
Skupaj finančni prihodki	2.241.209	2.497.473

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vsebujejo pozitiven učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 817.413 evrov. Prav tako vključujejo izplačilo dobička v družbah Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l. in Unior Tehna d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2016	2015
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	318.710	573.023
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	4.930.866	5.873.827
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	428.382	83.268
Skupaj	5.359.248	5.957.095
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	364.660	422.336
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	745.113	1.537.909
Skupaj	1.109.773	1.960.245
Skupaj finančni odhodki	6.787.731	8.490.363

Oslabitev finančnih naložb

Oslabljene so bile vrednosti naložb v pridružena podjetja v znesku 299.142 evrov, vrednost naložbe v delnice Dalekovod d.d. Zagreb v znesku 134 evrov, vrednost naložbe v banko za 3.610 evrov, zaradi doplačila kupnine za delež v Unior Tehna pa je bila narejena slabitev za 15.824 evrov.

17.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima skupina svoje odvisne družbe.

(v EUR)	2016	2015
Davek od dobička	2.135.462	1.383.153
Odloženi davki	(285.537)	(861.142)
Skupaj	1.849.925	522.011

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	12.041.741	6.708.860
Davek na dobiček v Sloveniji 17%	2.047.096	1.140.506
Neobdavčeni prihodki	131.023	3.454.578
Davčno nepriznani odhodki	2.234.509	3.402.010
Popravki vrednosti terjatev	227.641	214.803
Oblikovanje rezervacij	(972.462)	(875.893)
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	181.524	(39.207)
Olajšava za investiranje	408.030	387.143
Druge olajšave in popravek na davčno priznane odhodke	2.005.192	835.165
Davčni dobiček	7.144.453	3.661.269
Davek iz dobička	1.849.925	522.011
Efektivna davčna stopnja v %	15,4	7,8

Odloženi davki

Dobiček ugotovljen po davčni zakonodaji se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 285.537 evrov, kar zvišuje čisti poslovni izid tekočega leta.

17.6 Posli s povezanimi podjetji

17.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2016	2015
Pridružena podjetja:		
v državi:	103.258	378.567
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	43.851	297.002
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	33.245	52.532
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	26.162	29.033
v tujini:	4.079.328	3.815.884
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	2.434.346	2.207.604
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	205.320	214.219
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	492.825	395.142
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	891.422	864.118
SINTER a.d. Užice	55.415	134.801
Skupaj pridružena podjetja	4.182.586	4.194.451

17.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2016	2015
Pridružena podjetja:		
v državi:	14.785.931	21.057.044
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	14.785.931	21.192.802
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	(137.793)
USTVARJALEC d.o.o. Zreče	0	2.035
v tujini:	549.102	886.418
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	10.198	27.853
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	3.376	2.639
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	1.864
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	173.316	237.068
SINTER a.d. Užice	362.212	616.994
Skupaj pridružena podjetja	15.335.033	21.943.462

17.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

(v EUR)	2016	2015
Pridružena podjetja:		
v državi:	117.908	197.041
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	105.431	174.354
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	9.549	21.223
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	2.928	1.464
v tujini:	506.072	637.900
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	172.296	304.178
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	0	0
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	187.983	133.077
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	(44.136)	26.547
SINTER a.d. Užice	189.929	174.098
Skupaj pridružena podjetja	623.980	834.941

17.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

(v EUR)	2016	2015
Pridružena podjetja:		
v državi:	4.793.375	7.426.348
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	4.290.999	6.923.972
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	502.376	502.376
USTVARJALEC d.o.o. Zreče	0	0
v tujini:	14.951	94.747
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	0	3.309
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	0	9.474
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	1.865
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	14.951	41.960
SINTER a.d. Užice	0	38.139
Skupaj pridružena podjetja	4.808.326	7.521.095

17.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	2016	2015
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	616.397	598.202
SINTER a.d., Užice	306.648	306.648
Skupaj	923.045	904.850

17.7 Upravljanje s tveganji

V skladu z načeli in s smernicami sistema kakovosti SIST ISO 31000:2011 smo razvili in uvedli v poslovne procese podjetja UNIOR d.d. sistem za obvladovanje tveganj, ki deluje od 1. 7. 2016 naprej. Odbor za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo potencialov za izboljšanje, ki bi še dodatno utegnili prispevati k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti za vsako od prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, toda namen ukrepov je znižati vsako od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Vsa tveganja so podrobneje opisana v poglavju 9.8. letnega poročila, za Skupino Unior pa so posebej prikazana finančna tveganja z analizo občutljivosti.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	Tveganje, da kot posojilodajalec ne bomo mogli izterjati svojih pogodbenih terjatev ob zapadlosti	Načrtovanje denarnega toka, pravočasna izterjava zapadlih terjatev, faktoring, obvladovanje stroškov in obratnih sredstev in spremljanje kazalnikov.	nizka
spremembe obrestnih mer	Tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	Obvladovanje poslovnih načel financiranja, upoštevanje zlatega bilančnega pravila: dolgoročne naložbe financiramo z dolgoročnimi viri, dnevno spremljanje, razpršenost zunanjih virov financiranja, spremljanje sprememb v zunanjem okolju, razpršenost dospelosti obveznosti in obvladovanje stroškov.	zmerna

KREDITNO TVEGANJE

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb pa imamo od 1.10.2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Analiza občutljivosti: v primeru, da Skupina Unior ne dobi pravočasno plačanih glavnih in obresti na letni ravni, se zaradi odpisa glavnih in izpada prihodkov iz naslova obresti zmanjša poslovni izid za približno 10 odstotkov.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Sprememba obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot zmerno, v zadnjih letih je stalno prisoten padec referenčnih obrestnih mer. V družbi smo z konzorcijem bank dosegli da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine Unior, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. Tveganje porasta obrestnih mer je prikazano v spodnji tabeli. Analiza občutljivosti: če se obrestna mera poveča za 100 odstotkov se poslovni izid zmanjša za približno 4 odstotke. Ostali hipotetični porasti so prikazani v spodnji tabeli.

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer**Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2016**

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2016	obr.mere	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	100.670.921	-0,3190	48.171	160.570	321.140
6 mesečni EURIBOR	25.728.329	-0,2210	8.529	28.430	56.860
Skupni učinek	126.399.250		56.700	189.000	378.000

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2015

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2015	obr.mere	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
1 mesečni EURIBOR	3.415.216	-0,2020	1.035	3.450	6.899
3 mesečni EURIBOR	33.752.250	-0,1320	6.683	22.277	44.553
6 mesečni EURIBOR	71.115.629	-0,0420	4.480	14.935	29.869
Skupni učinek	108.283.095		12.198	40.662	81.321

Skupne finančne obveznosti znašajo 127.780.199 evrov, razlika v višini 1.380.949 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

17.8 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Člani uprave in nadzornega sveta so pri skupini Unior isti kot pri matični družbi Unior d.d. Prejemki so razkriti v poglavju 9.5. letnega poročila.

17.9 Dogodki po bilanci stanja

Po bilanci stanja ni bilo pomembnejših poslovnih dogodkov.

18 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2016.

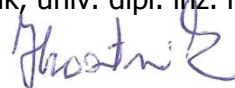
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju skupine povezanih podjetij ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 31. marec 2017

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

19 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Unior d.d.

Mnenje

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze skupine Unior (v nadaljevanju: 'skupina'), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31.12.2016 ter njen konsolidirani poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše z vidika naše revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Omenjene zadeve smo obravnavali v kontekstu revizije računovodskih izkazov kot celote in pri sestavi našega mnenja o računovodskih izkazih kot celoti, zato o njih ne podajamo ločenega mnenja.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Merjenje poštene vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri obračunavanju opredmetenih sredstev	
Skupina za merjenje postavk zemljišč po knjigovodski vrednosti uporablja model prevrednotenja. Kot je razkrito v pojasnilu 17.3.3., skupna vrednost zemljišč na dan poročanja znaša 38.385 tisoč EUR. Vrednotenje zemljišč je v letu 2016 izvedel zunanji ocenjevalec vrednosti nepremičnin.	Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje primernosti poslovodske presoje ter izpolnjevanje zahtev za merjenje poštene vrednosti: - Ocena usposobljenosti, zmogljivosti in nepristranskosti neodvisnega ocenjevalca vrednosti, ki ga je angažiralo poslovodstvo. Prav tako smo

Izre Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljevstva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku: «UK private company limited by guarantee»), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www2.deloitte.com/si/en/pages/about-deloitte/articles/about-deloitte.html>

Družba članica Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte Revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrobnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105000 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR

<p>Vrednotenje zemljišč, skupaj s presojo pri določanju njihove poštene vrednosti, zaradi pomembnosti njihovega stanja v računovodskih izkazih kot celote velja za ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>obravnavali obseg ter pristop sodelovanja med poslovodstvom in ocenjevalcem vrednosti.</p> <p>- Pri ocenjevanju, ali je pristop vrednotenja strokovnjaka na strani poslovodstva primeren in ali so bile uporabljene pomembne predpostavke glede na dani namen ustrezne, smo angažirali revizorjeve veščake.</p> <p>Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča, so predstavljena v pojasnilu 17.3.3.</p>
---	--

Druge informacije

Druge informacije vključujejo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila skupine, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo pozneje. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v konsolidiranih računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja skupine, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti poslovodstva, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju poslovodstva potreben za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in za uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v skupini.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da konsolidirani računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam;
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine;
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne vsebine in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi z računovodskimi izkazi družb v skupini oziroma njihovimi poslovnimi dejavnostmi, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Nadzorni svet in revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in revizijski komisiji prav tako posredujemo izjavo o skladnosti z navezujočimi se etičnimi zahtevami glede neodvisnosti in ju obvestimo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi lahko upravičeno pomislili, da lahko okrnijo našo neodvisnost, in, če je to primerno, o vseh varovalih, ki so s tem povezana.

Med zadevami, o katerih obveščamo nadzorni svet in revizijsko komisijo, izberemo tiste, ki so z vidika revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje najpomembnejše, torej predstavljajo ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev oz. če v primeru redkih izrednih okoliščin ugotovimo, da o takšni zadevi v našem poročilu ne bi smeli poročati, ker bi lahko neugodne posledice upravičeno pričakovano pretehtale koristi takšnega razkritja, ki so v javnem interesu.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 31. marec 2017

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3